

GŁOS

TYGODNIK NOWOHUCKI

9 sierpnia 2019 r., nr 32 (1479) cena 2,50 zł (w tym 8% VAT)

www.glos-in.krakow.pl

CENTRUM HANDLOWE-TARGOWISKO

TOMEX
SA

Twoja przestrzeń
codziennych zakupów

**Zatrudnię
stylistkę
paznokci**

511-172-880

Lody oferowane w Piekarni-Cukierni Awitek są w 100% naszej produkcji na bazie naturalnych składników i prawdziwych owoców.

Cukiernicy już od kilku lat zajmują się tworzeniem wspaniałego połączenia polskiego mleka i owoców wraz z tradycyjną włoską recepturą. Efekty są niesamowite!

AWITEKS

LODY
Awitek
własna produkcja

W NUMERZE M.IN. • W NUMERZE M.IN. • W NUMERZE M.IN. • W NUMERZE M.IN.

Mieszkańcy Bińczyc protestują! ➔ str. 2

ArcelorMittal – trudna pierwsza połowa roku ➔ str. 4

Dożynki dzielnicowe we Wróźenicach ➔ str. 10-11

Nowa Huta bezpieczniejsza dla pieszych ➔ str. 12

Wakacje w mieście

Czytaj na str. 9

**BIURO
OGŁOSZEŃ**

Redakcja „Głosu”
(NCK)
12 643-44-33

INTROLIGATOR

Centrum B,
blok 7

www.oprawaksiazek.pl

INTROLIGATOR

F.H.U. „ELMAR”
Plac Targowy „Piast”, paw. 3 (os. Piastów 60A)

ROWERY:

sprzedaż, komis, części i akcesoria rowerowe, serwis

Santander
CREDIT LIFE

10x0%

raty
10x0%

SPRANG

9 771231 858906 3 2

CENTRUM HANDLOWE CZYZYNY ZACHĘCA DO BOOKCROSSINGU

W strefach relaksu w Centrum Handlowy Czyżyny stanęły właśnie specjalne biblioteczki. Mają one zachęcić mieszkańców Krakowa do ich zapelnienia oraz dzielenia się książką.

Bookcrossing, czyli pozostawianie książek w specjalnie wyznaczonych miejscach publicznych dla innych osób zyskuje na popularności na całym świecie, także w Polsce. Takie akcje prowadzone są już w metrach, centrach miast i na przystankach.

Teraz do tego grona dołącza także jedno z krakowskich centrów handlowych. W CH Czyżyny stanęły właśnie specjalne biblioteczki, w których można pozostawić zbędne książki dla innych czytających.

– Każdy z nas ma w domu książki, które zbierają kurz, które są już niepotrzebne, z którymi chcemy się rozstać, ale nie mamy serca, żeby je wyrzucić. Teraz możemy je podarować innym czytelnikom. Wystarczy je przynieść do CH Czyżyny i samemu wyłożyć w naszych bibliotekach. Tam na pewno znajdą nowego właściciela – mówi Marta Drzewiecka, przedstawicielka właściciela obiektu.

W ten nietypowy sposób centrum handlowe chce zachęcić mieszkańców Krakowa do dzielenia się lekturą i do sięgnięcia po książki, nawet w tak nietypowym miejscu jak centrum handlowe. Ma to być także sposób na promocję czytelnictwa oraz idei zero waste.

– Książka, nawet ta mająca 5, 10, 15 lat, wciąż zachowuje czytelną wartość. Sam fakt, że nie zagłada się do tych książek, nie jest także powodem, aby je wyrzucać na śmietnik. Taka książka może się jeszcze przydać np. studentowi, czytelnikowi fance roman-

sów czy wielbicielowi horrorów. Naszą akcją chcemy ratować takie książki, a tym samym pokazać, że rzecz zbędna dla jednej osoby, może być skarbem dla kogoś innego – wyjaśnia Drzewiecka.

Lektury, które pojawiać będą się w bibliotekach w CH Czyżyny można swobodnie i bezpłatnie zabierać ze sobą do domu, można także je czytać w strefach relaksu, w których znajdują się chociażby pufy i fotele. Pomysłodawcy zachęcają także do tego, aby zabranych książek nie przetrzymywać, a puszczać dalej w obieg.

– Przeczytaną książkę warto przynieść z powrotem do biblioteczki, żeby znów ktoś mógł ją ze sobą zabrać. Można także ją puścić w obieg, wśród swoich znajomych, odstąpić komuś, wypożyczyć. W ten sposób książka będzie mogła dalej żyć, być czytana – mówi Drzewiecka.

Póki co biblioteczki w CH Czyżyny są częściowo wypełnione książkami. Przedstawiciele centrum handlowego liczą jednak, że systematycznie się zapelnia. – Książkę lub książki może przynieść każdy. Ważne jednak jest to, aby były one uszanowane. Jesteśmy pewni, że nasze półki wkrótce zapelnia się romansami, kryminałami, thrillerami i ciekawymi albumami – przekonuje Drzewiecka.

Biblioteczki można znaleźć w strefach relaksu. Jedna ulokowana jest vis a vis wejścia do Leroy Merlin, druga w okolicach sklepu home&you. (f)

W ostatnich tygodniach często przebywam na wsi – takiej typowej małopolskiej wsi. Dojeżdżam autostradą do powiatowego Brzeska. Tam „przerzucam” się na dawną „czwórkę” wiodącą do Tarnowa. W stolicy

Tydzień Polska się zmienia

gminy, Dębnie, skręcam na południe drogą powiatową w kierunku Melsztyna i po paru minutach jestem w Porąbce Uszewskiej.

I teraz kilka refleksji wynikających z obserwacji mijanych krajobrazów. Po pierwsze nigdy (a żyję w Polsce ponad 60 lat) nie widziałem tylu budowanych nowych domów. W mojej wsi powstaje ich kilkanaście, w sąsiednich wsiach jest podobnie. Widzę rozwijający się prywatny, często rodzinny biznes. Jak grzyby po deszczu powstają sklepy, zakłady usługowe, firmy ogrodnicze...

W ubiegłym tygodniu, trochę przez przypadek, trafiłem na kąpielisko „Chorwacja” w pobliżu Czchowa. Co prawda nazwa trochę pretensjonalna, ale zagospodarowanie terenu nad wielkim akwenem, powstałym po wyrobisku żwiru, budzi respekt. Obiektem gospodaruje prywatna firma. Oprócz naturalnego akwenu, wielkości przynajmniej czterech nowohuckich zalewów, jest tam też otwarty basen, wypożyczalnia sprzętu pływającego, ogólnodostępne ubikacje, umywalki z bieżącą wodą i kabiny prysznicowe, gustowne domki campingowe. Do tego mała gastronomia, kręgielnia i inne atrakcje dla dorosłych i dla dzieci.

Polska się zmienia. I ludzie to doceniają. Nie pomogą lamenty tzw. totalnej opozycji, że demokracja się kończy, że nadchodzi dyktatura, a nawet zaczyna się faszyzm. Nie pomogą, bo ludzie wokół siebie widzą coś zupełnie innego.

Jan L. FRANCZYK

GŁOS

TYGODNIK
NOWOHUCKI

Redaktor naczelny: Jan L. Franczyk.
Redaguje zespół.
Telefon red.: 12 643-44-33. Faks 12 643-66-33.
E-mail: redakcja@glos-tn.krakow.pl.
Adres: al. Jana Pawła II 232, 31-913 Kraków.
Wydawca: „Graf-Press” sp. z o.o. Kraków.

SKŁAD, ŁAMANIE: „Graf-Press”.
DRUK: POLSKA PRESS Sp. z o.o., Oddział Poligrafia,
Drukarnia Sosnowiec, ul. Baczyńskiego 25A.
Nr indeksu: 358835. ISSN: 1231-8582.
Redakcja nie bierze odpowiedzialności za treść
zamieszczanych ogłoszeń.

Biuro Podróży „GALEON”

Laureat konkursu „ODYS 2007”
za najlepszą ofertę własną
w turystyce młodzieżowej

www.galeon.krakow.pl

zaprasza na

NOWA STRONA WWW - ZAPRASZAMY

KOLONIE i OBOZY LATO 2019

Morze

SIANOŻĘTY - 14 dni (20.07. - 02.08.) **cena: 1780,-**
POGORZELICA - 14 dni (10.07. - 23.07.) **cena: 1690,-**

Jeziora i góry

ROZTOCZE - KRASNOBRÓD (Jez. Krasnobrodzkie)
- 10 dni (09.07. - 18.07.) **cena: 1299,-**

Góry

MURZASICHLE z basenem i 2 PARKI WODNE!
- 8 dni (03.08. - 10.08.) **cena: 1090,-**
MAŁE CICHE, SŁOWACJA i 2 PARKI WODNE
- 7 DNI (10.08. - 16.08.) **cena: 990,-**
KORBIEŁÓW + BASENY + SŁOWACJA - PARK WODNY
- 11 dni (24.07. - 03.08.) **cena: 1350,-**

ZATRUDNIMY dod. WYCHOWAWCÓW-NAUCZYCIELI (b. dobre warunki współpracy)

WYCIECZKI ZAGRANICZNE oraz PIELGRZYMKI

1. Śl. Boży O. WENANTY KATARZYNIĘC - POLSKI CHARBEL - KALWARIA PAĆLAWSKA, PRZEMYŚL - pielgrzymka - 2 DNI

29 - 30.VI.2019 - cena: 299 zł (przejazd komfort. autokarem, 1 nocleg w hotelu, 1 śniadanie, 1 obiadokolacja, 1 dod. obiad, opieka duszpasterza i pilota/przewodnika, ubezpieczenie NNW)

2. BULGARIA - "W Zachodniej Bułgarii - Monastry i Cuda Przyrody" - m.in.: ROŻEŃSKI MONASTYR, BANSKO, VELINGRAD, RYLSKI MONASTYR (Unesco), spacer wśród MELNICKICH I SZTOBSKICH PIRAMID, MELNIK, MACEDONIA PIRYŃSKA, BOROVEC, SAMOKOV, MUSALA, SOFIA. WIECZÓR BULGARSKI

- wycieczka 13 - 21.IX. - 9 DNI **cena: 1990 zł**

(przejazd komfort. autokarem, 6 noclegów, 6 śniadań, 6 obiadokolacji, opieka pilota, przewodnicy miejscowi, "Wieczór Bułgarski" z degustacją potraw, wina i tańcami, kolejka gondolowa na Husałę, ubezpieczenie NNW i KL, TFG)

3. MEDZIUGORJE - Bośnia i Hercegowina

(ceny i informacje w biurze i na www.galeon.krakow.pl):

- FESTIWAL MŁODYCH "MLADIFEST" - pielgrzymka - 8 DNI 31.07. - 07.08.2019 r.

- MAGNIFICAT "UZDROWIENIE W SERCU MARYI" - pielgrzymka - 8 DNI 10 - 17.11.2019 r.

W przygotowaniu ponad 10 terminów pielgrzymek do MEDZIUGORJE oraz inne pielgrzymki i bardzo ciekawe wycieczki - POLSKA, EUROPA, ZIEMIA ŚWIĘTA

(ponad 50 propozycji dla grup z firm, szkół, organizacji, klubów emerytów, parafii) m. in.: SŁOWACJA - Wysokie Tatry, Słowacki Raj, Orawa, baseny termalne, PRAGA i MORAWSKI KRAS, WIEN, BUDAPESZT, BRATYSŁAWA. RZYM, PARYŻ i WERSAL i EURODISNEYLAND, LONDYN, WILNO, PETERSBURG, LWÓW, KAMIENIEC PODOLSKI itd. RUMUNIA, BULGARIA, CHORWACJA, ZAMKI BAWARSKIE, DREZNO, BERLIN, WŁOCHY, GRECJA, HISZPANIA, RZYM, SAN GIOVANNI ROTONDO, ASYŻ, LORETO, LANCIANO, MANOPELLO, CASCIA, FATIMA, LOURDES, PARYŻ, LISIEUX, NEVERS, LA SALETTE, SANTIAGO DE COMPOSTELA, MONTSERRAT, MARIAZELL, WILNO, ŚLADAMI ŚW. S. FAUSTYNY KOWALSKIEJ, sanktuaria w Polsce i Europie, NORWEGIA - Śladami św. Olafa, ZIEMIA ŚWIĘTA, LIBAN - do św. Charbela, MEKSYK, MEKSYK i KUBA itd.

WYCIECZKI SZKOLNE i DLA FIRM, ORGANIZACJI - Polska i Europa

Zapraszamy do współpracy **ORGANIZATORÓW IMPREZ**
(dla grup specjalnie niższe!)

ZAPISY i INFORMACJE:

Biuro Podróży „GALEON” 31-959 Kraków, os. Górali 5
czynne: pon. - piątek 10.30 - 17.00
budynek Ośrodka Kultury C.K. Norwida i Kina „Sfinks”

tel./fax: 12 642 26 20, tel. 12 684 01 48, tel. 511 440 930

e-mail: galeon@galeon.krakow.pl

www.galeon.krakow.pl

Zapraszamy do wspólnych wyjazdów, pielgrzymowania i do kontaktu z nami.

ArcelorMittal ogłosił wyniki finansowe za drugi kwartał i pierwsze półrocze 2019 r.

TRUDNA PIERWSZA POŁOWA ROKU

W ub. tygodniu ArcelorMittal, największy światowy koncern stalowo-wydobywczy, ogłosił wyniki za drugi kwartał i pół roku zakończone 30 czerwca 2019 r.

Podsumowanie:

● Strata operacyjna w drugim kwartale 2019 r. wyniosła 0,2 mld USD, w tym 0,9 mld USD z tytułu utraty wartości (0,3 mld USD w związku ze sprzedażą aktywów w zamian za przejęcie ArcelorMittal Italia i 0,6 mld USD utraty wartości aktywów trwałych ArcelorMittal USA po gwałtownym spadku cen stali i wzroście cen surowców); zysk operacyjny w pierwszej połowie 2019 wyniósł 0,6 mld USD, w tym 1,1 mld USD z tytułu utraty wartości;

● Wskaźnik EBITDA za drugi kwartał 2019 r. wyniósł 1,6 mld USD; w pierwszej połowie 2019 r. wskaźnik EBITDA na poziomie 3,2 mld USD, spadek o 42,6% w ujęciu rok do roku, co odzwierciedla negatywny wpływ zależności pomiędzy ceną i kosztami;

● Strata netto w drugim kwartale 2019 r. wyniosła 0,4 mld USD (w tym 0,9 mld USD z tytułu utraty wartości); w pierwszej połowie 2019 strata netto na poziomie 33 mln USD (w tym 1,1 mld USD z tytułu utraty wartości);

Wysyłka stali w drugim kwartale 2019 r. wyniosła 22,8 mln ton, o 4,3% więcej w porównaniu z pierwszym kwartałem 2019 r. i o 4,8% więcej niż w drugim kwartale 2018 r.; wysyłka stali w pierwszym półroczu 2019 r. wyniosła 44,6 mln ton, wzrost o 3,5% rok do roku, w dużej mierze wynikający z przejęcia ArcelorMittal Italia.

Działania strategiczne na 2019 r.

Biorąc pod uwagę słaby popyt i wysoki poziom importu w Europie, spółka podjęła działania w celu dostosowa-

nia swojego europejskiego poziomu produkcji do obecnego popytu na rynku. W związku z wcześniejszymi zapowiedziami dotyczącymi ograniczeń produkcji w Europie, w drugim półroczu 2019 r. zmniejszy wolumen o około 4,2 mln ton w skali roku.

Wyłączając wpływ MSSF 16, zadłużenie netto na koniec 30 czerwca 2019 r. było na najniższym poziomie od momentu fuzji ArcelorMittal. Obniżenie poziomu zadłużenia pozostaje priorytetem Grupy.

Zapotrzebowanie na środki pieniężne w 2019 r. zostało zmniejszone o 1,0 mld USD do 5,4 mld USD z uwagi na oczekiwane niższe nakłady inwestycyjne, podatki i inne;

Prognozy

Spółka przewiduje, że globalny popyt na stal w 2019 r. wzrośnie o 0,5% do 1,5% (z wyłączeniem wzrostu popytu na stal w Chinach +0,5% do +1,0%; w USA +0% do +1,0%; w Europie spadek o -2,0% do -1,0%);

W związku z tym i ze zmianami w zakresie działalności (przejęciem ArcelorMittal Italia, sprzedażą aktywów wynikającą z tego przejęcia i ograniczeniami produkcji w Europie) firma przewiduje, że wysyłki stali wzrosną rok do roku.

Komentarz Lakshmiego N. Mittala, prezesa i dyrektora generalnego ArcelorMittal:

Po dobrym roku 2018 warunki rynkowe w pierwszej połowie 2019 r. były bardzo trudne - rentowność naszego segmentu produkcji stali ucierpiała

z powodu niższych cen oraz wyższych cen surowców. Poprawa rentowności naszego segmentu wydobywczego tylko częściowo to zrekompensowała, ale cieszę się, że wygenerowaliśmy znaczące wolne przepływy pieniężne, co dowodzi, że Plan Działań 2020 zwiększa odporność naszej firmy.

Globalna nadwyżka mocy produkcyjnych pozostaje znaczącym wyzwaniem. W odpowiedzi na obecny słaby popyt ograniczyliśmy moce produkcyjne w Europie, co wpłynęło również na program realizowany w byłych zakładach Ilva we Włoszech. Potrzebne są dalsze kroki przeciwdziałające rosnącemu importowi wyrobów stalowych na rynki UE. Te wzrosty wynikają z niskiej skuteczności środków ochrony rynku, dlatego współpracujemy z Komisją Europejską nad rozwiązaniami, które pozwolą na stworzenie hutnictwa porównywalnych warunków konkurencyjności. Odpowiednie otoczenie regulacyjne i zasady finansowania mają kluczowe znaczenie również dla realizacji naszych założeń związanych ze znaczącym ograniczeniem emisji, do którego zobowiązaliśmy się w opublikowanym przez nas niedawno Raportie o działaniach na rzecz klimatu.

Podjęliśmy dalsze kroki, aby dostosować naszą firmę do obecnych warunków i umocnić jej pozycję. Naszym celem jest ciągły postęp w zakresie obniżania zadłużenia netto i zwiększania stopy zwrotu dla akcjonariuszy. Kondycja firmy sprawia, że pomimo tych wyzwań jesteśmy w stanie wykonać wszelkie zmiany na lepsze w otoczeniu rynkowym, jak również poradzić sobie w obecnych warunkach, funkcjonując przy bardzo niskich marżach.

Nowe enklawy zieleni powstaną w osiedlach Hutniczym i Na Skarpie

ZIELONY OGRÓD SENSORYCZNY

Dzięki „Ogrodowi Nowej Huty” powstało już 14 ogrodów. Teraz powstaną kolejne. Ogród sensoryczny dla najmłodszych, przy przedszkolu integracyjnym w os. Hutniczym 14, z otwartym terenem dla rodziców z dziećmi oraz zagospodarowanie terenu w os. Na Skarpie pomiędzy blokami 35 a 30, to dwa projekty wybrane przez jury Ogrodów Nowej Huty do tegorocznej realizacji. Do dziewiątej już edycji programu, tym razem grupy społeczne (projekt premiuje zgłoszenia społeczne przynajmniej 7 osób) zgłosiły pięć miejsc. Przede wszystkim z najstarszych osiedli dzielnicy.

Po dyskusji jury, w skład którego weszli przedstawiciele Pracowni Edukacji Ekologicznej Ośrodka Kultury im. C.K. Norwida, pomysłodawcy projektu, przedstawiciele nowohuckich dzielnic i ArcelorMittal Poland, wspierającego projekt od początku, wybrali kolejne dwa tereny, na których powstaną nowe lub odnowione enklawy zieleni.

Pierwsza to propozycja ogrodu sensorycznego przy przedszkolu integracyjnym w os. Hutniczym 14. Taką enklawą zieleni miałby charakter edukacyjno-rozwojowy, w którym najmłodszy poznawałby świat wszystkimi zmysłami. Ogród

będzie stworzony na terenie przedszkolnym, ale obejmie również część terenu ogólnodostępnego.

Lokalizacją dla drugiego ogrodu jest skwer w osiedlu Na Skarpie pomiędzy blokiem 35 a 30. Dziś skwer jest zaniedbany, ale po stworzeniu tu przez profesjonalnych projektantów zieleni enklawy zieleni, mógłby być i areną działań fundacji Ukryte Skrzydła, Programu Aktywności Lokalnej i miejscem rekreacyjnym dla mieszkańców.

Ta druga lokalizacja, choć wybrana przez jury programu, stoi przed znakiem zapytania, bo na razie na tym terenie trwają prace remontowo-instalacyjne, natomiast założenia konkursu mówią o realizacji „ogrodu” jeszcze w tym roku.

Gdyby prace przy tworzeniu nowego ogrodu w os. Na Skarpie się przeciągały, jury jedynomyślnie wskazało jako rezerwowo nieco większy teren zielony w os. Hutniczym 4, gdzie, jak napisała w zgłoszeniu grupa mieszkańców – już przed dwudziestu laty znajdował się podobny społeczny ogród, a dziś pozostały tylko trawa i drzewa.

Ważne jest, że „Ogrody Nowej Huty” aktywizują mieszkańców, ale w wyborze równie ważna jest motywacja – by nie był to jednorazowy zryw, ale i kontynuowanie prac pielęgnacyjnych nad zrealizowanymi nasadzeniami.

To miejsce w os. Na Skarpie wymaga renowacji i nowej aranżacji zieleni.

Tu, w os. Hutniczym powstanie ogród sensoryczny.

Dyrektor inwestycyjny Państwowego Przedsiębiorstwa Wyodrębnionego – Budowa Huty, mgr inż. Zbigniew Loreth

Mgr inż. Zbigniew Loreth urodził się w 1918 roku, w Stanisławowie. Do Nowej Huty przyjechał w 1952 roku i został zatrudniony na stanowisku dyrektora inwestycji Państwowego Przedsiębiorstwa Wyodrębnionego Budowa Nowej Huty – PPW BH.

Prace budowlane były już mocno zaawansowane. Kilka obiektów i wydziałów pracowało na potrzeby budowlano-montażowe huty. Uruchomione były też Odlewnie Żeliwa i Staliwa, Wydział Mechaniczny. Codziennie dziesiątki wagonów z maszynami i urządzeniami podstawione były do rozładunku.

Jak wspomina po latach:

„W inwestycjach pracowałem od 1947 roku. Jednak zakres budownictwa w Nowej Hucie przekraczał moje wyobrażenia. A ludzi fachowców znających się na rzeczy jak na lekarstwo. Z projektów wynikało, że aby wykonać budowę Koksochemii, Aglomerowni, Wielkiego Pieca, na każdej z nich potrzeba było, co najmniej kilkuset fachowców, cieśli, murarzy, betoniarzy, zbrojarzy, a zgłosiło się zaledwie 24 fachowców z wieloletnią praktyką. Co było robić? Wszyscy uczyliśmy się w marszu, w niesamowitym tempie. Fachowcy z miejsca stali się „profesorami” i przy przyjęciu nowej partii robotników – ogłaszaliśmy, kto chce być cieślą, kto chce być murarzem, betoniarzem, a kto zbrojarzem. Ludzi pod swoją opiekę brał szczególnie „profesor” i miał tydzień na nauczanie danego zawodu. Potem większość tych ludzi, w ciągu tak krótkiego czasu, zbudowała miasto i kombinat. Prawdą jednak jest, że wielu z nich posiadało pewną znajomość murarki czy ciesielki od młodych lat. Pochodzili ze wsi, a tam zawsze pomagali sobie wzajemnie przy budowie domów”.

W czasie jednej z wizyt delegacji handlowej z USA – Minister Handlu oświadczył, podając mi rękę:

„Panie Loreth wiemy, co budujecie i jak budujecie. Nasi eksperci oceniają, że nie dacie sobie rady z budową huty. Może i coś tam wybudujecie, ale przez wiele lat będzie awaria za awarią, problemy i nieszczęścia”.

Jakże błędne były jego słowa, ponieważ nowohucki kombinat ruszył bezawaryjnie. Ta wielka budowa, setki kilometrów rur z gazem, te skomplikowane urządzenia, to wszystko zrobili ludzie, świeżo przyuczeni robotnicy, technicy, inżynierowie, mistrzowie – pod nadzorem garstki przedwojennych fachowców – budowniczych Cdyńni i Centralnego Okręgu Przemysłowego – COP.

PIERWSZY WYJAZD – AMERYKA

Z sentymentem wspomina inż. Zbigniew Loreth swój pierwszy wyjazd do Stanów Zjednoczonych AP.

„W niedługim czasie wyjechałem do Ameryki w sprawach służbowych. Otrzymałem w ambasadzie pełnomocnictwa i mój podpis stanowiąc, że huta odpowiada hipoteką za zawarte umowy. Załatwiłem wiele spraw, które były dotąd objęte ścisłym embargiem. Za amerykańskie pieniądze kupiłem ocykownię, a na dokładkę bez pozwolenia – Yodera, walcarkę do profilu giętych za 50 000 dolarów (...). Po powrocie woła mnie do siebie Adam Wank, ówczesny szef Komisji Planowania: – Loreth! Czyś ty tam w Ameryce coś kupił bez pozwolenia?! – Tak, panie ministrze – odpowiadam. – A czy na tym, co kupiłeś można robić futryny? Takie do okien, drzwi (...)? – Oczywiście. – Loreth ty masz głowę. Lasy odmówiły dostaw drewna na stolarkę. Bez twojej ma-

szyny stanęłoby całe budownictwo przemysłowe w Polsce.

Nasza walcarka Yoderek uruchomiona na rurowni w kombinacie produkowała 10 tysięcy ton rocznie stolarki metalowej. Oddział produkujący futryny był nieduży, ale zainteresował jednego eksperta, Rosjanina, na czym my robimy takie równiutkie profile, gdy zobaczył walcarkę powiedział tylko: Eto gawno? To taka dygresja – u Rosjan tylko wielkie kolosy miały uznanie”.

OPOWIEŚĆ PRAWDZIWA

W swoich dalszych wywodach Loreth powracał pamięcią wstecz do roku 1954.

„1954 rok, styczeń, może luty. Jestem po uszy w robocie, mamy uruchomić Wielki Piec. Biurko zawałone papierami. Pracowało się wtedy bez przesady po 14 i więcej godzin na dobę. Żona pytała, czyja nie jestem chory? W tym dniu siedzę w biurze. Jest godzina dziewiąta wieczór, obok pracuje w swoim gabinecie Kiejstut Żemaitis, Minister Hutnictwa w budynku głównym dyrekcji huty. Idę do ministra! Otwieram

Żołnierze 1 Kompanii Samborskiej podczas akcji „Burza”. Okręg Stanisławów. Sierpień 1944 r. Zbigniew Loreth ps. „Biały” – pierwszy z prawej. Fot. Narodowe Archiwum Cyfrowe.

drzwi i słyszę jak Kiejstut Żemaitis mówi: (...) z towarzyszem Tomaszem proszę. Chciałem się cofnąć, ale minister zrobił ruch ręką bym został. Stałem. Słyszę jak Kiejstut Żemaitis melduje Tomaszowi Bierutowi: (...) nie ma wody, nie da się uruchomić huty. Woda w Wiśle jest zanieczyszczona do tego stopnia, że w kotłach robiłyby się osady. Te kotły pracują pod ciśnieniem stu atmosfer (...). mogą eksplodować.

O coś jeszcze pytany był Kiejstut Żemaitis, gdyż odpowiadał, że wszystko to była prawda. Przez dwa miesiące ścigał z Polski profesorów, konsultantów, ekspertów z elektrowni, cholera wie, kogo jeszcze. Bierut zapytał tylko czy to nasza wina czy ruskich? Dla mnie było to jak osobista klęska życiowa, tyle pracy i nic. Przez cały następny dzień chodziłem jak struty za Kiejstutem Żemaitisem. Może dociągnąć wodę z Raby? Może dowozić w beczkowozach? Bierut zażyczył sobie żebyśmy wspólnie z Instytutem Metalurgii Żelaza i Stali przygotowali mu techniczne uzasadnienie, dlaczego nie moż-

na uruchomić huty. W następnym dniu po ekspertyzie negatywnej; termin ogłoszenia fiaska miał zostać zaakceptowany przez Komitet

Centralny Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej – KC PZPR. Na szczęście późnym wieczorem przypomniałem sobie, że kiedy przyjechałem do huty ze Śląska pierwszym dokumentem, jaki podpisałem była faktura budowlanych za pompownię wody na plac budowy. Środek nocy – łapię za telefon. Dzwonię do inżyniera Cyrułki, szefa mojego Wydziału Energetycznego. Mogłem się z nim połączyć w każdej chwili, bo on spał w swoim biurze w baraku, na biurku. Nie miał jeszcze swojego mieszkania, pracował na okrągło, coż to były za czasy, coż to byli za ludzie”.

ZALEW W NOWEJ HUCIE URATOWAŁ HUTĘ STALI

„(...) Dzwonię i pytam: – Panie inżynierze skąd braliście wodę? On półprytny na to – a panie dyrektorze jest taka rzeczka Dłubnia (...), Młynówka (...) Nawet rurociągi są od niej doprowadzone na plac budowy. – Szukaj pan ludzi, którzy znają skład chemiczny tej wody. – Teraz w nocy! O 7.00 rano przyjeżdżam do biura. Cyrułek już na mnie czeka i daje mi wyciąg z rejestru czystości rzeki. Czytam, a tam

„CHODY” DYREKTORA INWESTYCJI HUTY IM. LENINA

Któregoś dnia zostałem wezwany do Ministra Wędrychowskiego, który powiedział: – Loreth, pojedziecie do Moskwy, bo „wy tam macie chody.” Skąd miałem mieć tam chody? Otóż do Moskwy jeździłem co roku składać zapotrzebowanie na dostawę surowców i maszyn. Pewnego razu w czasie posiłku w restauracji, naprzeciw mnie jadł jakiś postawny facet. Kelnerki nerwowo szeptały po kątach. Więc zapytałem: – Czy coś się stało? On: – Nic, nic, skąd. A ten facet: – Właśnie, że się stało. Nikitę Chruszczowa odwołali. W miarę szybko z tą informacją pojechałem do mojego szefa, on zadzwonił do ambasadora, wieść się rozeszła. Faktycznie Nikitę Chruszczowa odwołali i wszyscy zaczęli się zastanawiać skąd ja o tym wcześniej wiedziałem. Więc Jędrychowski powiedział: – Polecisz do Moskwy, bo masz tam chody. Sprawa dotyczyła budowy Stalowni Konwertorowej w Nowej Hucie. Budowaliśmy ją prawie równocześnie z Rosjanami, którzy stawiali swoją w Niżnym Tagile. Byli tam nasi ludzie na praktyce. Dostawialiśmy od nich straszne wiadomości. Mówili, że w stalowni ginie średnio dziesięć osób w miesiącu, a tlenki żelaza zanieczyszczają teren w promieniu wielu kilometrów. Przyjechałem do Moskwy i złożyłem wizytę w Ministerstwie Handlu Zagranicznego. Dyrektora nie było. Zajęło się mną troje wicedyrektorów. Wykazali dużo energii, zaraz zwołali spotkanie wszystkich przedstawicieli instytucji, które pracowały nad uruchomieniem Stalowni Konwertorowej. W ciągu trzech tygodni opracowano kontrakty odnośnie poprawy jakości, części zamiennych, także pod względem bezpieczeństwa i ochrony środowiska i dostarczenie do Nowej Huty nowej sprawniejszej pompowni i większej ssawy, turbiny o mocy 1500 kilowatów. Po dwóch dniach ustalono datę podpisania kontraktów. Przyjechałem do Ministra podpisać kontrakty, a Minister mówi: – (...) żadnych kontraktów nie podpiszę. Chcicie nas do kryminału wsadzić!

Na to ja odpowiadam: – Pracowałem tutaj z waszymi zastępcami trzy tygodnie, nikt nigdy przeze mnie nie poszedł do kryminału – a mógł! Zapanowała konsternacja. Dyrektor Nikitin wyszedł z gabinetu, nie było go około 20 minut. Ja i jego zastępcy czekamy na decyzję. Nikitin wrócił i bez słowa zaczął podpisywać jeden za drugim wszystkie kontrakty. Mocno ta sytuacja mnie podenerwowała (...). Zapakowałem papiery, wyszedłem nie żegnając się. Skinąłem tyl-

ko wszystkim głową. Wracam do naszego przedstawicielstwa handlowego. Wychodzą z budynku, a tu podjeżdża czarna „czajka” z białą czerwoną flagą. Z siedzenia obok kierowcy wychylił się młody człowiek: – Pan dyrektor Loreth? Wsiadaj pan! Wsiadłem! – Gdzie pan mieszka? – W „Ukrainie”.

– Do „Ukrainy” – powiedział kierowcy. Sam załatwił formalności w hotelu, zabrał bagaż, po czym pojechaliśmy na lotnisko. Minęliśmy lotnisko cywilne i pojechaliśmy dalej na lotnisko wojskowe. Na pasie startowym stał już nasz polski samolot, gotowy do lotu. Gdy tylko wsiadłem zaczęliśmy kołować. Lecieliśmy tylko w trójkę, ja, pilot i nawigator. Z lotniska dostałem polecenie, aby udać się prosto do Komitetu Centralnego Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej – KC PZPR. Był tam już Niedźwiecki, szef hutnictwa i Waniółka wicepremier. Rozmowa była bardzo nieprzyjemna. – Nie będziemy wyprzedzać Rosjan w budowie stalowni, a jak giną ludzie to trudno, ich sprawa. Kazali mi przyjść na drugi dzień i przygotować notatkę na konferencję Komisji Planowania. Na sali kilkadziesiąt ludzi, a wśród nich Jędrychowski, Waniółka. Wszyscy przeciwko stalowni. Przypomniałem sobie, że przecież mam podpisane kontrakty – pokazałem je Jędrychowskiemu. Zobaczyłem jego ogromne zdumienie na twarzy.

– No Loreth toście nas zaskoczyli! Natychmiast polecił zrobić 44 kopie. Wtedy w Polsce były 44 osoby, które musiały wiedzieć o najważniejszych sprawach w państwie. Stalownia Konwertorowa na ówczesne lata była nowością techniczno-technologiczną. Ubrałem się na pierwszy wytop stali w jasny garnitur. Ulatniający się, czysty gaz nie pobrudził mojego garnituru, nie było śmiertelnych wypadków jak w Niżnym Tagile w ZSRR. Z całej historii bardzo żałuję, że nie kazałem sobie zrobić dodatkowej 45 kopii dokumentów odnośnie budowy Stalowni Konwertorowej w Krakowie”.

Mgr inż. Zbigniew Loreth w latach 1952–1954 pełnił funkcję dyrektora inwestycyjnego Państwowego Przedsiębiorstwa Wyodrębnionego Nowa Huta – PPW NH. Od 1954 do 1966 roku był dyrektorem inwestycji Huty im. Lenina. W latach 1967–1975 zajmował stanowisko dyrektora Biura Studiów i Projektów „Biprostal” w Krakowie. Mgr inż. Zbigniew Loreth to człowiek wielce zasłużony dla polskiego hutnictwa, szczególnie dla hutnictwa krakowskiego i śląskiego. Uehonorowany został licznymi odznaczeniami regionalnymi, resortowymi, państwowymi. Jak mówił brak mu tylko Orderu Orła Białego. Żołnierz Armii Krajowej, pseudonim „Biały”. W przeddzień uroczystości 60-lecia Nowej Huty i 90 rocznicy swoich urodzin mgr inż. Zbigniew Loreth udzielił kilka wywiadów, jakby przeczuwając, że to ostatni czas, by swoje przeżycia utrwalić w wydawnictwie o Nowej Hucie pt. „Opowieści Nowohuckie”. Osobiście rozmawiałem z mgr inż. Zbigniewem Lorethem na temat wydania książki, epopei nowohuckiej. Żywej historii budowniczych i hutników. Niestety 3 marca 2009 roku pożegnaliśmy śp. mgr inż. Zbigniewa Loretha z głębokim żalem, pogrążeni w smutku, że nie doczekał obchodów 60-lecia Nowej Huty. Cześć Jego Pamięci!

Zdzisław Stanisław FURGAL na podstawie książki „Opowieści nowohuckie”

OŚRODKI KULTURY PROPONUJĄ

OŚRODEK KULTURY IM. C.K. NORWIDA, OS. GÓRALI 5

- 9 VIII, godz. 10-12 – Wakacyjne zabawy w Norwidzie dla dzieci w wieku 7-11 lat. Piątki z grami podwórkowymi. Wstęp wolny.
- 12 VIII, godz. 10-12 – Wakacyjne zabawy w Norwidzie dla dzieci w wieku 7-11 lat. Poniedziałki z dziedzictwem kulturowym i Nową Hutą. Wstęp wolny.
- 14 VIII, godz. 10-12 – Wakacyjne zabawy w Norwidzie dla dzieci w wieku 7-11 lat. Środy z ekologią. Wstęp wolny. (f)

OŚRODKI KULTURY PROPONUJĄ

Z Klubami Ośrodka Kultury Kraków-Nowa Huta

AKCJA LATO 2019

Klub Krzesławice, ul. M. Wańkowicza 17

- 12 VIII (poniedziałek), godz. 9.00-14.00 *Wyjście do kina*. ■ 13 VIII (wtorek), godz. 9.00-14.00 *Warsztaty w ogrodzie doświadczalni*. ■ 14 VIII (środa), godz. 9.00-14.00 *Warsztaty w MCK*. ■ 16 VIII (piątek), godz. 9.00-14.00 *Piknik przy Klubie z dziećmi z Klubu Mirage* i przedstawienie teatralne. Opłata za tydzień: 120 zł.

Klub Mirage, os. Bohaterów Września 26

- 12 VIII (poniedziałek), godz. 9.00-15.00 *Poniedziałkowy seans na wrotkach* – wyjście do Cinema oraz na wrotki. ■ 13 VIII (wtorek), godz. 9.00-15.00 *Słodki wtorek* – czekoladowe inspiracje w Stopklatce. ■ 14 VIII (środa), godz. 9.00-15.00 *Środa dla odważnych* – wyjście na ściankę wspinaczkową Awatar. ■ 16 VIII (piątek), godz. 9.00-15.00 *Piątek na piątkę* – na wesoło, na sportowo w Klubie Krzesławice. Opłata za III turnus: 150 zł (dla członków Spółdzielni Mieszkaniowej „Mistrzejowice-Północ” 80 zł). (f)

Kraków

Akacja 2019 Lato

OŚRODKA KULTURY KRAKÓW-NOWA HUTA
SZCZEGÓŁOWY PROGRAM NA KRAKOWNH.PL

WYOBRAZ SOBIE, ŻE W MIEŚCIE TEŻ JEST SUPER!

OŚRODEK KULTURY KRAKÓW-NOWA HUTA

OŚRODEK KULTURY KRAKÓW-NOWA HUTA - INSTYTUCJA KULTURY MIASTA KRAKOWA

Notowania cenowe

SANATORYJNE

Staram się co roku skorzystać z dostępu do dobrych wód leczniczych. Coraz trudniej wyjeżdża się do sanatorium, które kiedyś w PRL było zupełnie bezpłatne, a nawet zwracano koszty podróży. Teraz czeka się na takie leczenie 2-3 lata i trzeba ponieść spore koszty z jego skorzystania. Co prawda od lipca wprowadzono przepisy, które zdaniem

tych co je wprowadzili skrócą kolejki, ale nie to nie prawda. Jak bowiem można skrócić wyjazd ograniczając już na wejściu możliwość składania wniosków dopiero po roku od ostatniego pobytu. Oczywiście to wydłuży czas oczekiwania na leczenie sanatoryjne, a na pewno nie skróci.

Zatem tym, którzy zdają sobie sprawę z korzystnego wpływu tego leczenia, pozostaje tylko możliwość prywatnego wyjazdu. Niestety mam złą wiadomość dla tych osób, które chcą skorzystać z takiego leczenia, które bardzo zdrożało. Właśnie wyjechałem do Solca Zdroju, gdzie są najlepsze w świecie źródła wody siarkowej porównywalne z Baden Baden. Taka kąpiel obecnie tutaj kosztuje 28 zł. Za częściowy masaż, 15-minutowy, trzeba już zapłacić 30 zł, a za 30-minutowy 45 zł. Najdroższe jest zawijanie borowinowe całkowite, za które płacimy już 47 zł jednorazowo. Za podstawowe zabiegi fizyoterapeutyczne trzeba już zapłacić 15-20 zł, a jeszcze niedawno kosztowały w granicach 10 zł. Nawet za zwykłą gimnastykę zbiorową trzeba już zapłacić 14 zł.

Jeśli chcemy wykupić pobyt z maksymalnie 4 zabiegami dziennie w znajdującym się tutaj prywatnym sanatorium to w zależności od pokoju trzeba zapłacić od 140 do 210 zł dziennie. Dlatego ja skorzystałem z prywatnej kwatery za 35 zł za dobę (pokój z łazienką i telewizorem) i wykupiłem cztery zabiegi dziennie, co kosztowało nieco taniej. Natomiast z wyżywienia korzystałem we własnym zakresie, płacąc za obiad w restauracji Magnolia w abonamencie 18 zł, a śniadania i kolacje przyrządzałem we własnym zakresie. Mimo wszystko rekomenduję wyjazd na tego typu leczenie, bo przynosi ono znakomite efekty nieporównywalne z leczeniem-tabletkami stosowanym przez lekarzy pierwszego kontaktu. (sp) Fot. autor

WAŁUTA

Złotówka się umacnia, funt tanieje, a frank szwajcarski trzyma wysoki kurs. W kantorze na pl. Bieńczyce, paw. 24, tel. 12-641-46-29 zanotowano następujące kursy walut: USD: 3,82-3,86 zł, euro: 4,28-4,31 zł, GBP: 4,65-4,71 zł, CHF: 3,91-3,96 zł. (mp)

Kraków

WSTĘP WOLNY!

WAKACJE W NORWIDZIE

PONIEDZIAŁKI, ŚRODY, PIĄTKI
15 LIPCA-14 SIERPNIA 2019
GODZ. 10.00-12.00

Zajęcia wakacyjne dla dzieci w wieku 7-11 lat

Poniedziałki z dziedzictwem kulturowym i Nową Hutą

Uczestnicy zajęć dowiedzą się, czym jest dziedzictwo kulturowe, jakie ma znaczenie dla każdego z nas i jakie jego elementy nas otaczają.

Środy z ekologią

Na spotkaniach poruszymy najważniejsze tematy z zakresu ekologii, tj.: segregacja śmieci, ochrona dzikiej przyrody w mieście, znaczenie drzew, ochrona klimatu. Zajęcia będą realizowane w formie warsztatów wg zasady nauka przez zabawę.

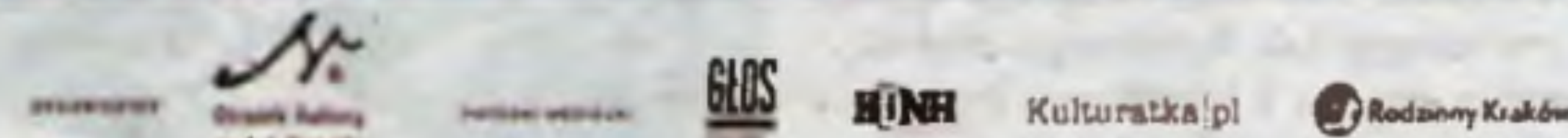
Piątki z grami podwórkowymi i planszówkami

Gry podwórkowe, ponadczasowe, na powietrzu, blisko przyrody. Piłka, badminton, guma, berek i wiele innych zabaw w Tajemniczym Ogrodzie. Zapraszamy każdego bez względu na wiek.

MIEJSCE:

Tajemniczy Ogród przy ARTzonie (os. Górali 4), w przypadku niepogody: OKN (os. Górali 5)

OŚRODEK KULTURY IM. C. K. NORWIDA - INSTYTUCJA KULTURY MIASTA KRAKOWA

NOWOŚCI W BIBLIOTECE

Biblioteka Klubu „Kuźnia”. os. Złotego Wieku 14 poleca:

● Osamu Dazai, *Zmierzch, Tajfuny 2019*. Powojenna Japonia. Kazuko wraz z chorą matką przenoszą się z Tokio na wieś, gdzie oczekują na powrót walczącego na froncie brata. Bohaterka posłusznie opiekuje się podupadającą na zdrowiu matką, zagubioną w świecie damą z poprzedniej epoki i uciekającym w alkohol i narkotyki bratem – niespełnionym artystą, ale to właśnie ona ma do opowiedzenia najbardziej poruszającą historię. Na opublikowaną w 1947 roku powieść składają się pełne symbolicznych retrospekcji, przetykane fragmentami intymnych listów i dzienników obrazy z życia rodziny na tle przemian, które po przegranej wojnie zachodziły w japońskim społeczeństwie.

● Anna Mateja, *Recepta na adrenalinę: Napoleon Cybulski i krakowska szkoła fizjologów*, Wydawnictwo Czarne 2019. To on odkrył adrenalinę, hormon strachu, walki i ucieczki – Napoleon Cybulski, jeden z największych fizjologów w dziejach medycyny. Gdyby zamiast na Uniwersytecie Jagiellońskim pracował na niemieckiej czy francuskiej uczelni, jego nazwisko byłoby znane na całym świecie. Jest uważany za twórcę krakowskiej szkoły fizjologicznej. Wraz ze współpracownikami wykonał pierwsze na ziemiach polskich badania EKG i EEG. Dzięki nowatorskim doświadczeniom w dziedzinie elektrofizjologii wyjaśnił, w jaki sposób impulsy elektryczne pochodzące z nerwów wprowadzają w ruch mięśnie. Jako badacz ludzkiej psychiki rozważał istnienie nieświadomości jeszcze przed Freudem. Cybulski był też głęboko zaangażowany w sprawy społeczne. Badał problem niedożywienia galicyjskich chłopów, był współzałożycielem pierwszego żeńskiego gimnazjum w Krakowie i zwolennikiem dopuszczenia kobiet do studiów medycznych. Jego przyjaciel i współpracownik Odo Bujwid, znakomity bakteriolog, kierował pierwszym na ziemiach polskich zakładem szczepień metodą Ludwika Pasteura. *Recepta na adrenalinę* to opowieść o niezwykłych odkryciach, sile naukowych pasji i walce o lepszy świat.

TRADYCYJNE WĘDLINY

Józef Aksamit zaprasza do swojego pawilonu nr 466, prowadzonego od 1995 roku na bazarze „Tomex”.

Czynne: czwartek – sobota 8.00 – 15.00

wędliny u Józefa

Po przerwie punkt sprzedaży polskich tradycyjnych wędlin wznowił swoją działalność! U Józefa kupujesz, zdrowie zyskujesz!

BULWAR[T] SZTUKI 2019

Bulwar[t] Sztuki to ponad 150 fascynujących wydarzeń, które odbywać się będą do 31 sierpnia b.r. nad Zalewem Nowohuckim, w ogrodzie Teatru Łaźnia Nowa i w siedzibie teatru.

Koncerty, spektakle, projekcje filmowe, warsztaty, sąsiedzkie śpiewania, potańcówki – to wszystko sprawia, że podczas Bulwaru Sztuki nie będzie nudy, a każdy dzień wakacji obejmie najróżniejsze formy aktywności artystycznej, edukacyjnej, rekreacyjnej i rozrywkowej.

Szczegółowy program: www.bulwarowa.laznianowa.pl.
A oto co nas czeka w nadchodzącym tygodniu:

● **Piątek 9 sierpnia**, godz. 15.00 – Re-kreacje: warsztaty (zalew); godz. 18.00 – Potańcówka. Disco latino (nad zalewem).

● **Sobota 10 sierpnia**, godz. 14.00 – Hussanie (warsztaty nad zalewem); godz. 21.00 – Radium girl (teatr nad zalewem).

● **Niedziela 11 sierpnia**, godz. 9.00 – Joga nad zalewem; godz. 12.00 – Warsztaty z Impro KRK (zalew); godz. 14.00 – Kreatywne warsztaty rodzinne (Łaźnia); godz. 16.00 – Na ramionach gigantów (mu-

zyka nad zalewem); godz. 20.30 – „120 uderzeń serca” (kino nad zalewem).

● **Poniedziałek 12 sierpnia**, godz. 17.00 – Siłownia dla seniorów (zalew); godz. 21.00 – Nowohuckie spotkania z astronomią (zalew)..

● **Wtorek 13 sierpnia**, godz. 16.00 – Re-kreacje (warsztaty nad zalewem); godz. 18.00 – Tai chi (zalew).

● **Środa 14 sierpnia**, godz. 16.00 – Re-kreacje (warsztaty nad zalewem); godz. 18.00 – Pilates (zalew).

● **Czwartek 15 sierpnia**, godz. 18.00 – Sąsiedzkie śpiewanie; godz. 20.30 – Kino nad zalewem: „Wieża. Jasny dzień”.

(f)

43. Międzynarodowe Targi Sztuki Ludowej w Ryнку Głównym

ZAPRASZAMY NA DZIEŃ NOWEJ HUTY

43 Międzynarodowe Targi Sztuki Ludowej w Krakowie rozpoczynają się 8 sierpnia od święta Gminy Jabłonka, a w następnym dniu będą obchodzone dni gminy Lipnica Wielka. 14 sierpnia będziemy świętować 70-lecie Nowej Huty. My Nowohucianie jesteśmy dumni, że podczas tego mocno wrośniętego w pejzaż Krakowa Festiwalu Sztuki Ludowej będzie obecna Nowa Huta.

10 sierpnia będzie świętowane 120-lecie Muzeum Krakowa. W następnym dniu, którym będzie niedziela znani Krakowianie Leszek Mazan i Mieczysław Czuma zapraszają na imprezę pod hasłem „Pepek świata nazywa się Kraków”. 13 sierpnia Konsul Generalny Węgier Adrienne Kormendy zaprasza na Święto Węgier. 15 sierpnia odbędzie się w Ryнку Głównym Jubileusz 70-lecia Cepelii. W następnym dniu Konsul Generalny Republiki Słowackiej Tomas Kasaj zaprasza na Święto Słowacji pod hasłem Mały Piękny Kraj. Natomiast 17 bm. będzie kontynuacja

świętowania Muzeum Historycznego, a także Ignar Timar prezes Towarzystwa Polsko-Rumuńskiego zaprasza na Święto Rumunii. W następnym dniu wrócimy do Polski, aby skorzystać z

zaproszenia burmistrza Sędziszowa Wacława Szarka i Jolanty Wiekery z Samorządowego Centrum Kultury, aby świętować Sędziszowian. 20 sierpnia odbędą się imprezy pod hasłem Ratujmy Ginące Piękno. Natomiast Krzysztof Wołos wójt Gminy Wielka Wieś zaprosi na Rynek Główny 21 bm., aby świętować pod hasłem „Nasza Polska Małopolska”. 22 sierpnia burmistrz Miasta Pińczowa Władysław Badurak zaprasza na Święto Pińczowa. Od 21 b.m. rozpoczyna się V Zjazd Górali Karpackich w 100-lecie Związku Podhalań w Polsce, który będzie trwał do 25 bm. Z tej okazji będzie wiele atrakcji, a zapraszają Andrzej Skupień, prezes Związku Podhalań i Piotr Gąsienica, wiceprezes oraz Krzysztof Faber, starosta Nowego Targu i Tadeusz Watycha, dyr. Powiatowego Centrum Kultury w Nowym Targu. (mp) Fot. autor

Stowarzyszenie Kulturalne Galeria zaprasza na wystawę

ŚWIAT SIĘ ŚMIEJE KWIATAMI

Pod hasłem „Świat się śmieje kwiatami” otwarto wystawę obrazów Elżbiety Ferenc w Galerii na os. Centrum B 3. Wernisaż wystawy odbył się 1 sierpnia, a obrazy będzie można oglądać do końca tego miesiąca. Faktycznie tytuł wystawy wyjątkowo pasuje, bo zaprezentowane obrazy barwnych kwiatów wręcz radują nasze oczy i wywołują uśmiech.

Elżbieta Ferenc pochodzi z Gdyni i ma wspaniałą trójkę dzieci. W wieku dojrzałym odnalazła pasję do malarstwa. Stało się ono lekarstwem na chorobę i przeciwności losu. Malowanie kwiatów jest terapią, która pozwala oderwać się od szarej rzeczywistości. Wolne chwile spędza w swoim ogrodzie, pielęgnując kwiaty i znajdując inspirację do swojej twórczości. W czerwcu ubiegłego roku po raz pierwszy pokazała swoje obrazy na wystawie zatytułowanej „Kolory Natury”. Teraz można podziwiać jej obrazy kwiatów, które wręcz do nas się śmieją kolorami i kompozycją. (mp) Fot. autor

KALENDARZ NOWOHUCKI

NIEDZIELNE MSZE ŚW.

Bazylika w Mogile: 6.30, 8.00, 9.30, 11.00, 12.30, 14.00, 16.30, 18.00.

Kościół św. Bartłomieja: 10.00, 11.30.

Szklane Domy: 6.30, 8.00, 9.30, 11.00, 17.00, 19.00, 20.30.

Arka Pana: 6.30, 8.00, 9.30, 11.00, 12.30, 16.00, 17.30, 19.00.

Czyżyny: 7.00, 8.30, 10.00, 11.30, 13.00, 18.00.

Dywizjonu 303: 6.30, 8.00, 9.30, 11.00, 13.00, 16.00, 18.00, 19.15.

Mistrzejowice: 6.30, 8.00, 9.30, 11.00, 13.00, 17.00, 19.00.

Kalinowe: 7.00, 9.00, 11.00, 13.00, 18.00.

Wzgórze Krzesławickie: 6.30, 8.00, 9.30, 11.00, 12.30, 16.00, 19.00.

Boh. Września: 6.00, 7.30, 9.00, 10.30, 12.00, 13.30, 16.30, 18.00, 19.30.

ul. Bulwarowa: 7.00, 8.30, 10.00, 11.30, 13.00, 18.00, 20.00.

Teatralne: 7.00, 8.30, 10.00, 11.30, 18.00, 19.30.

Krzesławice: 9.30, 14.00.

Pleszów: 7.30, 11.30.

Kantorowice: 9.00, 11.00, 19.00, od X do IV – 18.00.

Ruszcza: 7.00, 9.00, 11.00, 16.00.

Górka Kościelnicza: 7.00, 12.00.

Kościelniki: 10.30, 18.30.

Wolica: 9.00, 18.00.

Lubocza: 8.00, 10.30, 17.00.

Słowa na niedzielę

Jednak nie przyjęto Go, ponieważ [Jezus] zmierzał do Jerozolimy.
(por. Łk 9/)

Nienawiść zamyka drzwi. Rośnie jak chwast przez wiele lat. Skutkuje nawet wobec tych, których jedyną „winą” jest to, że przyszło im żyć w tym samym czasie i że mają swój własny, jasno obrany cel pielgrzymowania.

Z nienawiści nie tylko zamykają się drzwi naszych domostw. Nienawiść zamyka również nasze serca i horyzonty myślenia. A radość z nienawiścią mają tyle wspólnego co pocieszny kociać ze wściekłym psem.

ks. Piotr Gąsior

DYŻURY SZPITALI

● **Ostre dyżury w zakresie chirurgii dziecięcej przez cały tydzień pełnią:** Instytut Pediatrii, ul. Wielicka 265, tel. 658-20-11 i Szpital im. Żeromskiego, tel. 644-01-44.

Nie obowiązują już dyżury z zakresu chirurgii ogólnej i urazowej. Pacjenci mają zgłaszać się do szpitalnych oddziałów ratunkowych (w Nowej Hucie funkcjonują dwa takie oddziały – przy Szpitalu im. S. Żeromskiego i przy Szpitalu im. L. Rydygiera). Szczegóły pod numerem informacji medycznej 12 661-22-40.

DYŻURY APTEK

● **Od piątku do czwartku:** os. Centrum A, bl. 3, tel. 425-75-40 (całą dobę).
● **Ponadto przez cały tydzień** dyżur pełni apteka w os. Kazimierzowskim 30, tel. 12 648-59-57 – od poniedziałku do piątku w godz. 8–21, w soboty od godz. 8 do 16, w niedziele – nieczynna.

NOCNA I ŚWIĄTECZNA OPIEKA ZDROWOTNA

● Szpital Rydygiera, Kraków os. Złotej Jesieni 1, tel. 12 64-68-792.
● NZOZ OPC, Kraków os. Na Skarpie 66, tel. 12 357-52-48.

MUZEUM ARCHEOLOGICZNE: ODDZ. N. HUTA

Muzeum Archeologiczne w Krakowie Oddział w Nowej Hucie zaprasza na ekspozycję poświęconą garncarstwu prahistorycznemu, która znajduje się w os. Branice ul. Sasanek 2A w budynku Lamusa (renesansowy dwór). Wystawa jest czynna od poniedziałku do piątku w godz. 10–14, dodatkowo w sezonie maj–październik w każdą sobotę i niedzielę w godz. 14–18. Informacje: 12 640-80-60; www.ma.krakow.pl/oddzial_Nowa_Huta/informacje_ogolne.

MUZEUM CZYNU ZBROJNEGO

Małopolska Fundacja „Dom Kombatanta RP – Muzeum Czynu Zbrojnego” zaprasza na stałą ekspozycję do Muzeum Czynu Zbrojnego mieszczącego się w os. Górali 23 (pod czołgiem). Muzeum czynne od poniedziałku do piątku w godzinach 10–16. Strona internetowa www.mczz.opx.pl. Tel. 12-357-19-19.

KINO „SFINKS”

● Od 15 lipca do 22 sierpnia w kinie Sfinks trwa przerwa wakacyjna. Zapraszamy od piątku 23 sierpnia.

W TEATRZE LUDOWYM

Przerwa wakacyjna.

HUTNIK PRZED STARTEM III LIGI

Od występu na własnym stadionie piłkarze nowohuckiego Hutnika rozpoczynają nowe rozgrywki grupy czwartej III ligi. Ich pierwszym rywalem będzie w sobotę, 10 sierpnia, Wólczanka Wólka Pełkińska.

Tempo zmagania będzie bardzo szybkie, gdyż do końca sierpnia rozegranych zostanie aż sześć kolejek. Runda jesienna potrwa natomiast do 17 listopada. Sympatycy hutników liczą, że będzie dla nich bardzo udana, podobnie jak ta zeszłoroczna, którą zespół z Suchych Stawów zakończył na czele tabeli. Warto jednak pamiętać, że konkurencja są bardzo mocni. Wśród nich znajdują się m.in. spadkowicz z II ligi Siarka Tarnobrzeg, wieczny kandydat do awansu Motor Lublin, aspirująca także do promocji Wisła Puławy, czy drugi zespół poprzedniego sezonu, Podhale Nowy Targ.

– My o awansie nie mówimy – podkreśla trener i jednocześnie dyrektor sportowy Hutnika, Leszek Janiczak, który nie chce jednak za dużo wypowiadać się o nowościach taktycznych w poczynaniach jego podopiecznych – Rewolucji nie będzie, to będą raczej ewolucyjne zmiany. Chcemy po prostu grać lepiej, w każdym spotkaniu walcząc o zwycięstwo, bo tak samo ważne są punkty z każdego występu i dzięki temu przyciągać kibiców na Suche Stawy. Mogą oni liczyć na to, że zawsze będziemy starali się iść do przodu i często strzelać, żeby było co oglą-

dać. Zamierzamy tak grać od pierwszego meczu, bo początek jest bardzo ważny. Udany start podbudowuje psychicznie bowiem wszystkich zawodników.

W kadrze Hutnika w minionych tygodniach doszło do wielu zmian. Odeszło kilku ważnych dla niego piłkarzy, ale w zamian pozyskano innych rutyniarzy, nawet takich mających występy w I lidze. Znaleźli się w niej również młodszy wiekiem gracze. – Mam oczywiście wizję składu, ale zmiany w nim mogą ciągle zachodzić – zaznacza nowohucki szkoleniowiec – Zawodnicy muszą pamiętać, że abonamentu na miejsce w nim nie ma, trzeba o nie codziennie walczyć. Pozyskaliśmy kilku doświadczonych piłkarzy, bo takich graczy potrzebujemy, ale ważni dla nas są tak samo ci młodszy, którzy będą mieli od kogo się uczyć.

W ten weekend swoje rozgrywki rozpoczynają nie tylko seniorzy Hutnika (tydzień później sezon w klasie okręgowej zaczynają rezerwy). Do rywalizacji przystępuje również zespół juniorów, który wiosną wywalczył awans do Centralnej Ligi Juniorów U-18. Klub z Nowej Huty musi więc zapewnić środki na cały sezon dla dwóch zespołów

seniorów, kilku grup młodzieżowych, utrzymanie obiektów. Przykładowo uczestnictwo juniorów w rozgrywkach ogólnokrajowych ma kosztować 100 tys. złotych. Trzeba więc pozyskiwać nowych sponsorów i pamiętać też o tych, którzy już wcześniej związali się z klubem (co jakiś czas słychać o tym, że kolejni przedłużają współpracę). – Nasz zarząd kieruje się zasadą „nic na kredyt” – mówi Leszek Janiczak – Przykładów jak niewłaściwa polityka źle się kończy jest w naszym futbolu bardzo wiele. My już w tej chwili mamy budżet, w którym są środki na cały sezon.

Zespół Hutnika rozegrał w letnim okresie przygotowawczym dwanaście sparingów. Poza jednym wszystkim na własnych obiektach. W miniony weekend hutnicy pokonali Poprad Muszyna 3-1 (2-0) po dwóch trafieniach **Tomasza Ogara** i голу **Kamila Janeckiego**. Nazajutrz wygrali z Tarnovią 3-0 (3-0), a bramki zdobyli **Piotr Matysek 2** i **Karol Wątroba**.

– Wyniki sparingów nie mają znaczenia – uważa trener Janiczak – Na początku były dobre, ale podczas tygodniowego obozu dochodzeniowego przegrywaliśmy. Nie można było jednak wyczekiwać i domagać się wygranych, bo wszyscy ciężko pracowali, trenując dwa razy dziennie.

(dan)

Z NOTESU KIBICA

10.08 (sobota) – godz. 17, III liga piłki nożnej – grupa czwarta: Hutnik – Wólczanka Wólka Pełkińska

10.08 (sb) – godz. 17, II runda piłkarskiego Pucharu Polski w regionie krakowskim: Ekler Baranówka – Jastrzębiec Książ Wielki

10.08 (sb) – godz. 18, pierwsza runda piłkarskiego Pucharu Polski w podokręgu wielickim: Błyskawica Wyciąże – Tęcza Słomiróg, Wawrzynianka – Czarnochovice, Wiarusy II Igomia – Zieloni Niegowić

10.08 (sb) – godz. 19, I liga piłki nożnej: Puszcza Niepolomice – Sandecja Nowy Sącz

11.08 (niedziela) – godz. 12, piłkarska Centralna Liga Juniorów: Hutnik – Legia Warszawa

11.08 (nd) – godz. 17, I runda piłkarskiego Pucharu Polski w regionie krakowskim: Strażak Goszcza – Orzeł Bębło

15.10 (czwartek) – godz. 10, piłkarska Małopolska Liga Juniorów: Puszcza Niepolomice – Peimianka.

KADRA HUTNIKA

Bramkarze: 22. Adam Dul (2000), 12. Mateusz Szewczyk (03), 1. Mateusz Zajac (96).

Obroncy: 13. Przemysław Antoniak (92), 21. Piotr Cholewa (99), 11. Arkadiusz Garzel (87), 2. Tomasz Jaklik (96), 27. Kamil Janeczek (99), 4. Łukasz Kędziora (98), 14. Patryk Kołodziej (95), 18. Norbert Leśniak (00), 16. Paweł Pyciak (87), 15. Bartosz Tetych (96), 6. Dawid Źródlewski (00).

Pomocnicy: 16. Kamil Broda (00), 5. Miłosz Drąg (01), 23. Mateusz Gamrot (92), 24. Filip Handzlik (00), 23. Tomasz Kurek (99), 20. Dawid Linca (99), 28. Mateusz Reczulski (99), 8. Kamil Sobala (87), 7. Krzysztof Świątek (87), 26. Karol Wątroba (00).

Napastnicy: 25. Piotr Matysek (01), 9. Tomasz Ogar (85).

Przyszl: Cholewa (z juniorów), Gamrot (ŁKS Łódź), Garzel, Ogar, Pyciak (wszyscy Garbarnia Kraków), Wątroba (Słomniczanka), Szewczyk (z juniorów).

Odeszli: Mariusz Bienias (Wiślanie Jaśkowice), Konrad Bukowczan (szuka klubu), Kacper Chorążka (Wisła Kraków), Dariusz Gawęcki (Wiecysta Kraków), Mateusz Kotwica (Wiślanie), Grzegorz Marszałik (Garbarnia Kraków), Wiktor Nowak, Mikołaj Ogonowski (szukają klubu), Jakub Ptak (Sokół Kocmyrzów), Błażej Radwanek (Zagłębie Sosnowiec), Gor Sargsjan, Kamil Sosna (szukają klubu), Piotr Świątko (Wisła).

Prezes: Artur Trębacz; trener i dyrektor sportowy: Leszek Janiczak; asystent: Łukasz Kawa; trener przygotowania motorycznego: Jerzy Lipczyński; trener bramkarzy: Rafał Skórski; kierownik drużyny: Maciej Zysek; fizjoterapeuta: Łukasz Łojek. (dan)

TO JUŻ JEST KONIEC...?

POLONIA PIŁA – SPEEDWAY WANDA 54-35

POLONIA: Dilger 14 (3, 2, 3, 3, 3), Fajfer 9 (1, 1, 2, 3), Jonasson 10 (3, 3, 2, 2, -), Weber 0 (W, D, -, -), Szymko 13 (2, 3, 3, 3, 2), Gryspiński 7 (3, U, 1, 3, D), Iwański 1 (D, W, W, 1).

SPEEDWAY WANDA: Stefanów 3 (0, 2, 1, W, -), Kosakowski 6 (2, 2, U, U, 1, 1), Kołodziej 4 (1, 1, 1, -, 1), Burza 13 (2, 3, 3, 3, 2, -), Szczęśny 5 (2, 1, 0, 0, 2, U), Pacek 4 (1, 1, 2, 0, U).

Najlepszy czas uzyskał w I biegu Max Dilger – 63,19 sek. Sędziował Tomasz Fiałkowski z Zielonej Góry. Widzów: 2000.

Bieg po biegu: 4-2, 3-3, 3-3, 2-4, 3-3, 3-3, 3-3, 3-3, 5-1, 3-3, 5-0, 5-1, 4-2, 3-3, 5-1.

KOLEJARZ OPOLE – SPEEDWAY WANDA 73-14
KOLEJARZ: Łęgowik 9 (2, 3, 2, 2), Hansen 11 (3, 2, 3, 3, -), Polis 10 (3, 2, -, 3, 2), Woelbert 11 (2, 3, -, 3, 3), Pedersen 14 (3, 3, 3, 2, 3), Lotarski 6 (2, 2, 2, D), Wojdyło 12 (3, 2, 2, 3, 2).

SPEEDWAY WANDA: Stefanów 1 (0, 1, D, 0, W, -), Kosakowski 6 (1, 1, 1, 1, 1, 1), Kołodziej 0 (0, 0, 0, 0, -, 0), Burza 5 (1, 1, 1, 1, 1, -), Szczęśny 1 (0, D, 0, U, 1), Pacek 1 (1, 0, 0, 0).

Najlepszy czas uzyskał w III biegu Kevin Woelbert – 61,91 sek. Sędziował Paweł Palka z Częstochowy. Widzów: 500.

Bieg po biegu: 5-1, 5-1, 5-1, 5-1, 5-1, 5-1, 5-1, 5-1, 5-1, 5-1, 3-0, 5-1, 5-1, 5-1.

Zakończyła się część zasadnicza sezonu II ligi żużlowej. W ostatniej kolejce doszło do zmiany na czele tabeli. Na pierwsze miejsce wskoczyła Polonia Bydgoszcz – 26 pkt, dzięki czemu jest w najlepszej sytuacji przed play-off, bowiem rewanżowe mecze będzie jeździć na własnym torze.

Do kolejnej fazy rozgrywek, która przesądzi o awansie do I ligi, dostały się jeszcze PSŻ Poznań – 23 pkt, Kolejarz Opole – 21 pkt i Wilki Krosno – 14 pkt. Finał całych zmagania przewidziany jest na 6 października.

Był to jeden z najgorszych sezonów w historii nowohuckiego żużla – gorsze były tylko te, kiedy dwukrotnie likwidowano drużynę – bo Speedway Wanda nie zdobyła choćby jednego punktu i oczywiście zajęła ostatnie miejsce. Przegrała wszystkie dwanaście spotkań i już w trakcie ligowych zmagania pojawiły się głosy konkurentów, że w ogóle nie powinna być dopuszczona do rywalizacji. Pobiła kilka statystycznych rekordów i nie ma żadnych podstaw do optymizmu. Znikąd nie widać ratunku, a jedyne co podobno rośnie, to długi. Całkiem możliwe więc jest, iż ten rok jeszcze okaże się jednak najgorszy i nawet, jeśli krakowska sekcja wcześniej się nie rozpadnie, to nie zostanie dopuszczona do przyszłorocznych zmagania.

Występ Speedway Wandy w Pile przejdzie do historii ligowej rywalizacji w naszym kraju w tej dyscyplinie. Jednak nie za sprawą krakowskich zawodników. Ten mecz będzie pamiętany dlatego, że w ekipie gospodarzy po raz pierwszy w Polsce pojechała po ligowe punkty kobieta, 19-lletnia Niemka Sindy Weber. Nie udało się jej wywalczyć choćby jednego i trochę się potłukła, gdyż miała upadek, ale i tak na zawsze zostanie zapamiętana.

Bardzo złe wrażenie po zespole z ul. Odmogile pozostało również w Opolu. Nie zdołał on wywalczyć choćby minimalnej ilości punktów – chodzi o 15 oczek – jaką można zdobyć, gdy w każdym biegu przynajmniej trzech zawodników dojeżdża do mety. Przed XII biegiem najpierw jednak został wykluczony Krystian Stefanów, a po kilku metrach jazdy wyrzucił się Łukasz Szczęśny.

(dan)

NARESZCIE LEPSI OD ODRY

ODRA OPOLE – PUSZCZA NIEPOLOMICE 0-1 (0-1)

0-1 – Embalo (27).

PUSZCZA: Niemczycki – Bartków, Czarny, Stępień, Mikołajczyk – Nowak, Kotwica, Serafin (83. Uwakwe), Żytek, Sitek (72. Bąk) – Embalo (62. Orłowski).

Sędziował Kornel Paszkiewicz z Wrocławia. Żółte kartki: Słaby. Czerwone kartki: Serafin; czerwona kartka: Słaby (69. druga żółta). Widzów: 1200.

Tym razem piłkarze z Niepołomic od razu ruszyli do ataku i taka taktyka przyniosła im powodzenie. Nareszcie bowiem udało im wygrać z Odrą.

Szybko przed szansą zdobycia gola stanął Konrad Nowak, ale dobrze spał się golkiper miejscowych. Za moment posłał piłkę do siatki Mateusz Bartków, lecz arbiter dopatrywał się faulu któregoś z jego kolegów. Po kwadransie gra się wyrównała i także Karol Niemczycki miał trochę pracy, ale

ciekawie było po obu stronach boiska. Aż pokazał się Jakub Serafin, który najpierw wywalczył rzut rożny, po którym dostrzegł Jose Embalo i dzięki przytomności Portugalczyka „Żubry” cieszyły się z prowadzenia. Puszcza zmobilizowana tym prowadzeniem znowu przejęła inicjatywę i jeszcze przed przerwą mogła, a w właściwie powinna, dwa razy zmienić wynik.

Również po zmianie stron to niepołomiczanie prezentowali się lepiej od przeciwników, częściej docierając po ich bramkę. Jedynym efektem ich starań była tylko czerwona kartka dla piłkarza Odry. Gra z przewagą jednego

10 sierpnia (sobota) – godz. 17: Hutnik – Wólczanka Wólka Pełkińska

15 sierpnia (czwartek) – godz. 17: Soła Oświęcim – Hutnik

18 sierpnia (niedziela) – godz. 17: Hutnik – Wisła Sandomierz

TERMINARZ WYSTĘPÓW HUTNIKA

24 sierpnia (sb) – godz. 13: Jutrzenka Giebułtów – Hutnik

28 sierpnia (środa) – godz. 17: Hutnik – Sokół Sieniawa

31 sierpnia (sb) – godz. 17: Wisła Puławy – Hutnik

7 września (sb) – godz. 17: Hutnik – Siarka Tarnobrzeg

14 września (sb): Korona II Kielce – Hutnik

21 września (sb) – godz. 17: Chelmska Chelmska – Hutnik

29 września (nd) – godz. 15: Hutnik – Wisłoka Dębica

5 października (sb) – godz. 15: KSZO Ostrowiec Świętokrzyski – Hutnik

12 października (sb) – godz. 15: Hutnik – Hetman Zamość

20 października (nd) – godz. 15: Stal Kraśnik – Hutnik

26 października (sb) – godz. 15: Hutnik – Motor Lublin

3 listopada (nd) – godz. 12: Orleża Radzyń Podlaski – Hutnik

9 listopada (sb) – godz. 13: Hutnik – Avia Świdnik

16 listopada (sb) – godz. 13: Podhale Nowy Targ – Hutnik. (dan)

KARNETY I BILETY

Cena karnetu normalnego na występy piłkarzy Hutnika w Nowej Hucie w rundzie jesiennej III ligi, będzie ich osiem, wynosi 80 zł. Karnet VIP – na miejsca numerowane pod dachem, przy budynku stadionowym – kosztuje 150 zł. Będzie ich 200. Można je zakupić w sklepie Bert-Sport przy wejściu do klubowego pawilonu oraz w sklepie Hutnika na os. Centrum C tuż obok kolektury STS. Ceny biletów wynoszą: normalny – 12 zł, ulgowy – 7 zł. (dan)

Z PIŁKARSKICH BOISK

Puchar Polski w regionie krakowskim. Albertus – Kabel Kraków 0-9, Kosynierzy Łuczyce – Płomień Kościeliec 1-12, Płomień Jerzmanowice – Ekler Baranówka 1-2, Olimpia Czaple Wielkie – Strażak Goszcza 1-5. Do następnej rundy przeszły zespoły Ekleru i Strażaka. (dan)

zawodnika jednak nie udało się Małopolanom, bowiem to zdesperowani opolanie przeważali do końca, dążąc do remisu. Niewiele jednak brakowało, a po rzucie wolnym Jakuba Bąka straciłoby drugiego gola, lecz piłka odbiła się od słupka.

Na czele I ligi znajduje się beniaminek, Olimpia Grudziądz – 6 pkt, który ma lepszy dorobek bramkowy od dwóch następnych zespołów. Puszcza, która ma teraz 4 pkt – tyle samo mają jeszcze cztery inne drużyny – ale jest ósma, bowiem rywale mają więcej strzelonych bramek.

(dan)

13. sierpień

TELEWIZJA

GŁOS

TYGODNIK
NOWOHUCKI

PROPOZYCJE NA PIĄTEK

TV POLSAT, GODZ. 20.05
● **X-MEN** – Amerykański film science-fiction z 2000 roku. X-Meni to żyjący w przyszłości genetycznie zmienieni ludzie. Jedną z mutanek jest nastoletnia Rogue, która potrafi wcielać się w tego, kogo dotknie. Rogue i Wolverine, samotnik o stalowych pazurach i umiejętności regeneracji, trafiają do szkoły dla mutantów prowadzonej przez profesora Charlesa Xaviera. Ten uczy ich, jak wykorzystywać moc dla dobra ludzkości. Profesor wie, że pewnego dnia on i jego uczniowie będą musieli stawić czoła oddziałom Magneto, X-Mena, który jest przekonany, że mutanci powinni przejąć władzę nad światem.

TVP II, GODZ. 21.25
● **FACET NA MIARĘ** – Francuska komedia romantyczna z 2016 roku. Diane prowadzi w Marsylii kancelarię prawną. Pewnego dnia zostawia w kawiarni telefon komórkowy. Po powrocie do domu kobieta odbiera telefon stacjonarny. Mężczyzna przedstawiający się jako Alexandre informuje, że znalazł jej komórkę. Proponuje spotkanie w kawiarni. Po dotarciu w umówione miejsce Diane przekonuje się, że Alexandre wyróżnia się spośród kawiarnianych gości: jest najprzystojniejszy, ale również najniższy – ma zaledwie metr i 36 centymetrów wzrostu. Mimo to Diane jest mężczyzną oczarowana.

TVN, GODZ. 23.10
● **NIEZŁOMNY** – Dramat wojenny produkcji amerykańskiej z 2014 roku. Louis w młodości skoncentrował się na bieganiu, co doprowadziło go do igrzysk olimpijskich w Berlinie. II wojna światowa przekreśliła jego plany bicia rekordu świata. Louis poszedł do wojska. Gdy jego samolot został zestrzelony, przez 47 dni Louis z dwoma towarzyszami broni dryfował na maleńkiej tratwie. Wyłowiony przez Japończyków, trafił do obozu jenieckiego. Tamtejszy strażnik Mutsuhiro Watanabe, nazywany przez jeńców „Ptakiem”, postanowił złamać młodego mężczyznę.

PIĄTEK

9.08

TVP1

5.10 Natura w Jedyńce: Stany Zjednoczone z lotu ptaka. Południe 5.35 Natura w Jedyńce: Stany Zjednoczone z lotu ptaka. Północno-zachodnie wybrzeże 6.15 Luksus na pokładzie – tajemnice budowy najdroższego statku świata (2) 7.10 Elif 3 (541) 8.00 Wiadomości 8.10 Pogoda poranna 8.15 Kwadrans polityczny 8.40 Fascynujące Wogezy – dzikość w środku Europy 9.05 Alternatywy 4 (8/9): Wesele 10.15 Komisarz Alex 11 (135): Motocykliści 11.05 Ojciec Mateusz 12 (152): Niania 12.00 Wiadomości 12.15 Agrobiznes 12.30 Agropogoda – magazyn 12.35 Magazyn rolniczy 12.50 Natura w Jedyńce: Stany Zjednoczone z lotu ptaka. Zachodnie wybrzeże – serial dokumentalny, Francja (2011) 13.15 Natura w Jedyńce: Stany Zjednoczone z lotu ptaka. Wschodnie wybrzeże – serial dokumentalny, Francja (2011) 14.00 Kolarstwo: Tour de Pologne: 7. etap: Bukowina-Bukowina 15.00 Wiadomości 15.10 Pogoda 15.25 Kolarstwo: Tour de Pologne: 7. etap: Bukowina-Bukowina 16.50 Siatkówka mężczyzn: Kwalifikacje olimpijskie: Polska-Tunezja 19.20 Sport 19.25 Tour de Pologne – kronika 19.30 Wiadomości 20.05 Pogoda 20.10 Alarm! – magazyn 20.35 Zniewolona (29) – serial kostiumowy, Ukraina (2019) (dozwolone od lat 16) 21.35 Echo serca (10) – serial TVP 22.35 Echo serca (11) 23.35 Zupelnie obcy człowiek – film fabularny, USA (1994); reż.: Michael Miller; wyk.: Robert Ulrich, Stacey Haiduk, Darren McGavin 1.15 Akta Odessy – film sensacyjny, Niemcy/Wielka Brytania (1974) (dozwolone od lat 16) 3.30 Labirynt (2/7) – serial kryminalny, Czechy (2017) (dozwolone od lat 16) 4.45 Labirynt (3/7) (dozwolone od lat 16) 5.45 Zakończenie dnia

TVP2

5.20 Koło fortuny (521) 5.55 Doktor z alpejskiej wioski – nowy rozdział (60): Akcja: Nowy Jork 6.50 Okupacja 1968. Niepotrzebny bohater 7.20 Familiada (2255) 7.55 Pytanie na śniadanie 11.00 Panorama 11.05 Pogoda 11.10 Pytanie na śniadanie extra (439) 11.25 Rodzinka.pl 12 (233): Przeszłości nie zmienisz 11.55 Barwy szczęścia (2077) 12.30 Koło fortuny (522) 13.15 Wymarzona miłość (4) 14.00 Coś dla Ciebie 14.35 Operacja Zdrowie! (2): Bariatria 15.10 Doktor z alpejskiej wioski – nowy rozdział (154): Osobne drogi (2) 16.00 Koło fortuny (523) – teleturniej 16.35 Familiada (2256) – teleturniej 17.10 Węzień miłości (117) – serial, Turcja (2016) 18.00 Panorama 18.25 Pogoda 18.30 Sport Telegram 18.35 Na dobre i na złe (731): Winowajcy – serial TVP 19.30 Rodzinka.pl 6 (133): Ból rozstania – serial komediowy TVP 20.00 Festiwal „Alleluja, czyli Happy Day” – koncert 21.25 Kino relaks: Facet na miarę – komedia romantyczna, Francja (2016); reż.: Laurent

Tirard; wyk.: Jean Dujardin, Virginie Efira, Cedric Kahn, Stephanie Papanian 23.15 Lato, muzyka, zabawa. Wakacyjna Trasa Dwójki 2019 (1): Zamość – koncert 0.20 Lato, muzyka, zabawa. Wakacyjna Trasa Dwójki 2019 (2): Zamość – koncert 1.25 Bestia – film akcji, Kanada/Hongkong/Wielka Brytania (2003); reż.: Ching Siu Tung; wyk.: Steven Seagal, Sarah Malakul Lane, Tom Wu (dozwolone od lat 16) 3.05 Wspaniała – komedia, Francja (2012); reż.: Régis Roinsard; wyk.: Romain Duris, Déborah François, Bérénice Bejo, Miou-Miou 4.55 Zakończenie dnia

TV POLONIA

6.10 Leśniczówka (55) 6.30 Leśniczówka (56) 6.55 Cafe piosenka 7.25 Domisie: Posprzątamy razem 7.55 Pytanie na śniadanie 11.00 Polonia 24 11.25 Halo Polonia 12.10 W rytmie disco (6): Kombi 12.25 Wiadomości 12.40 Historia jednego obrazu (45): „Zaczarowane miasto II” – Bruno Schulz 12.50 Powroty (6) 13.10 Na sygnale (220): Iluzjonista 13.45 Miłość nad rozlewiskiem (5/13) 14.40 Międzynarodowy Festiwal Talentów im. Anny German – Zielona Góra 2019 (1) – koncert 15.45 Wiadomości 15.55 Rodzinka.pl (243): Krucho szkło 16.30 Baw się słowami: Król Popiel 16.40 Baw się słowami: H jak historia 16.55 Domisie: Posprzątamy razem 17.20 Historia jednego obrazu (46): „Piaskarze” – Aleksander Gierymski 17.30 Teleexpress 17.55 Taka to robota, czyli kabaretowy przegląd zawodów (13): Sportowiec 18.55 Wszystko przed nami (32) 19.25 Magazyn z Ameryki (61) 19.45 Dobranocka: Przygody Bolka i Lolka: Sierpniowa wędrówka (12) 20.00 Wiadomości 20.30 Pogoda 20.35 Sport 20.40 Tour de Pologne – kronika 20.45 Ratonicy (9/13) 21.45 Polonia 24 22.05 Halo Polonia 22.45 Powroty (6) 23.00 Spis treści – rozmowy z Andrzejem Doboszem 23.10 Focus on Poland (155) 23.30 Laskowik & Malicki 0.15 Turystyczna jazda 0.30 Rodzinka.pl (243): Krucho szkło 1.00 Magazyn z Ameryki (61) 1.20 Powtórki programów

**TELEWIZJA
KRAKÓW**

6.05 Wspaniałe stulecie: Sułtanka Kösem (77) 7.00 Telezakupy 7.30 Kronika dnia 7.45 Pogoda 7.49 Tematy dnia 8.01 Małopolska na rowery 8.15 Prosto z lasu 8.30 Kronika dnia 8.45 Muzealne opowieści 8.47 Wypad w plener 9.05 Sprawa dla reportera 10.10 Aktywne wakacje 10.25 Pogoda 10.30 Dla niesłyszących: Co niesie dzień 10.45 Słodka kuchnia pszczółek 11.00 Wiedz i mądrze jedz (4) 11.20 Czarna perła (44/67) 12.10 Liczy się pasja: Jadwiga Hajduk 12.30 Kronika dnia 12.45 Muzealne opowieści 12.47 Koło sie kręci 13.00 Kryminalna „siódemka” 13.15 Dla niesłyszących: Co niesie dzień 13.35 Agrobiznes 13.55 Agropogoda – magazyn 14.00 Telezakupy 14.30 Kronika dnia 14.48 Kalejdoskop regionalny 15.05 Wspaniałe stulecie: Sułtanka Kösem (77) 16.00 Dla niesly-

szących: Telekurier 16.25 Pogoda 16.30 Kryminalna „siódemka” 16.45 Dziennik regionów 17.01 Kronika – zapowiedź 17.05 Raport pogodowy 17.08 Pogoda 17.09 Muzealne opowieści 17.10 Msza święta dla chorych 18.01 Wypad w plener 18.12 Muzealne opowieści 18.15 Kronika kulturalna 18.25 Pogoda 18.30 Kronika 18.51 Kronika sportowa 18.55 Raport pogodowy 18.58 Pogoda 19.00 Tematy dnia 19.09 Turystyczna jazda 19.20 Wiara i życie 19.40 Pod Tatrami 19.48 Małopolska na rowery 19.55 Pogoda 20.00 Wojenne dziewczyny (8) 21.02 Kronika 21.21 Kronika sportowa 21.25 Raport pogodowy 21.26 Pogoda 21.30 Tygodnik polityczny 21.50 Sport w weekend 22.00 Dla niesłyszących: Dziennik regionów 22.20 Echa dnia 22.40 Pogoda 22.45 Kryminalna „siódemka” 23.00 Alarm! 23.20 W tyle wizji 0.00 W tyle wizji extra 0.35 Liczy się pasja: Jadwiga Hajduk 0.50 Szlakiem miejsc niezwykłych: Pomniki Historii: Kanał Elbląski 1.05 Świat wyścigów konnych 1.40 Wspaniałe stulecie: Sułtanka Kösem (78) 2.35 Aktywne wakacje – magazyn 2.55 Kryminalna „siódemka”

POLSAT

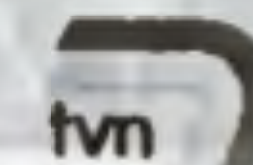
4.55 Disco Gramy – program muzyczny 5.40 Telezakupy TV Okazje 6.00 Nowy dzień z Polsat News 8.45 SuperPies – magazyn 9.15 Malanowski i partnerzy (50) – serial fabularno-dokumentalny 9.45 Dzień, który zmienił moje życie – serial paradokumentalny 10.45 Dlaczego ja? – serial paradokumentalny 11.45 Gliniarze – serial paradokumentalny 12.40 Trudne sprawy – serial paradokumentalny 13.40 Sekrety rodziny – serial paradokumentalny 14.40 Dlaczego ja? – serial paradokumentalny 15.50 Wydarzenia, sport, pogoda 16.15 Interwencja – magazyn reporterów 16.40 Gliniarze – serial paradokumentalny 17.40 Sekrety rodziny – serial paradokumentalny 18.50 Wydarzenia, sport, pogoda 19.30 Świat według Kiepskich – serial komediowy 20.05 X-Men – film s.f. USA (2000) 22.30 X-Men 2 – film s.f., USA/Kanada (2003) 1.10 Sześć – komedia, USA (2014) 3.30 Tajemnice losu

tvn

5.10 Uwaga! 5.40 Mango 6.55 Szkoła – serial paradokumentalny 7.50 Doradca smaku – magazyn kulinarny 8.00 19+ (381, 382) – serial paradokumentalny 9.00 Kuchenne rewolucje – program rozrywkowy Polska 10.00 W-11 – Wydział Śledczy (1177, 1178) – serial fabularno-dokumentalny Polska 11.30 SOS. Ekipy w akcji – serial paradokumentalny Polska 12.30 Ukryta prawda – serial paradokumentalny 13.30 W-11 – Wydział Śledczy (1179, 1180) – serial fabularno-dokumentalny Polska 15.00 Kuchenne rewolucje – program rozrywkowy Polska 16.00 Szkoła – serial paradokumentalny Polska 17.00 SOS. Ekipy w akcji – serial paradokumentalny Polska 18.00 Ukryta prawda – serial paradokumentalny 19.00 TVN Fakty 19.35 Sport, pogoda 19.50 Uwaga! – magazyn reporterów 20.00 Harry Potter i kamień filozoficzny – film przygodowy, USA

(2001) 23.10 Niezłomny – dramat wojenny, USA (2014) 2.00 Kuba Wojewódzki – talk-show 3.00 Uwaga! 3.20 NOC Magii

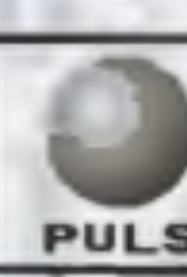
TVN 7

6.10 Ukryta prawda – serial paradokumentalny 7.10 Sąd rodzinny – serial fabularno-dokumentalny 8.10 Szpital – serial paradokumentalny 9.10 Sędzia Anna Maria Wesołowska – serial fabularno-dokumentalny 10.15 Mango 11.55 Ukryta prawda – serial paradokumentalny 12.55 Sąd rodzinny – serial fabularno-dokumentalny 13.55 Sędzia Anna Maria Wesołowska – serial fabularno-dokumentalny 14.55 Szpital – serial paradokumentalny 15.55 Kości 2 – serial kryminalny 16.55 Dr House 2 – serial obyczajowy 17.55 Kryminalni – serial kryminalny 19.00 Ukryta prawda – serial paradokumentalny 20.00 Akademia policyjna 4: Patrol obywatelski – komedia, USA (1987) 21.50 Ptaszek na uwięzi – komedia sensacyjna, USA (1990) 0.10 Zagubieni 2 – serial przygodowy 2.00 Druga strona medalu 2 – talk-show 2.30 Druga strona medalu 4 – talk-show

TV 4

6.00 Bufy, postrach wampirów – serial fantasy 7.05 Przygody Kota w Butach – serial animowany 7.35 Dragon Ball Super – serial animowany 8.00 Nasz nowy dom – reality show 9.00 Septagon – serial kryminalny 10.00 Anatomia głupoty (10, 11) – serial dokumentalny 11.00 Sekrety sąsiadów (75, 76) – serial obyczajowy 12.00 Najdziwniejsze zwierzęta świata – serial przyrodniczy USA 13.00 Detektywi w akcji – serial fabularno-dokumentalny 14.00 STOP Drogówka 15.00 Policjantki i policjanci – serial obyczajowy 16.00 Gliniarz i prokurator – serial kryminalny 17.00 Przekłeta – telenowela 18.00 Septagon – serial kryminalny 19.00 Policjantki i policjanci – serial obyczajowy 20.00 Gwiazdy Kabaretu 21.00 Sprawiedliwi – Wydział Kryminalny (297, 298) – serial kryminalny 23.00 Wioska przeklętych – horror s.f., USA (1995) 1.05 Najgroźniejsi zabójcy – serial przyrodniczy

PULS

6.00 112 – na każde wezwanie (67, 68) – serial sensacyjny 7.00 Górka Dolna 2 – serial obyczajowy 8.00 Lombard. Życie pod zastaw 4 – serial obyczajowy 9.00 Tajemnice medyczne – serial fabularno-dokumentalny 10.00 Nash Bridges (31, 32) – serial sensacyjny 12.00 Kobra – oddział specjalny (13, 14) – serial sensacyjny 14.00 Łowcy skarbów 2 – serial przygodowy 15.00 Lombard. Życie pod zastaw 3 – serial paradokumentalny 16.00 Sekret z przeszłości – thriller Kanada (2011) 18.00 Lombard. Życie pod zastaw 4 (165, 166) – serial paradokumentalny 20.00 Eliminatory – film sensacyjny, Wielka Brytania/USA (2016) 21.55 Dziedzictwo krwi – film sensacyjny Francja (2016) 23.40 Hanna – thriller, USA/Wielka Brytania/Niemcy (2011) 1.55 Zobacz to!

lombard 40 .pl

SKUP ZŁOTA, BIŻUTERII,
ZEGARKÓW, RTV, LAPTOPÓW
TELEFONÓW KOMÓRKOWYCH
I INNYCH WARTOŚCIOWYCH PRZEDMIOTÓW

POŻYCZKI DLA FIRM
I OSÓB FIZYCZNYCH

M1 Al. Pokoju 67
509-164-757

GALERIA BRONOWICE
ul. Stawowa 61 724-448-044
GALERIA KRAKOWSKA

poziom -1 501-325-444
CH CZYŻYNY 12-297-30-48

PH ZAKOPIANKA
ul. Zakopiańska 62 503 993 203
KAUFLAND

Bratysławska 4 797-37-3614
7 dni w tygodniu od 9-21

TVP1

6.00 Klan (3490) 6.25 Sprawa dla reportera 7.20 Rok w ogrodzie 7.45 Rok w ogrodzie extra – magazyn 8.00 Pełnosprawni (313) – magazyn dla niepełnosprawnych 8.25 wojsko-polskie.pl 8.50 Studio Raban 9.20 Rodzinny ekspres – magazyn 9.50 Sekundy, które zmieniły życie (9) 10.25 Janosik (11/13): Trudno – miłość! – serial TVP 11.25 Janosik (12/13): Pobili się dwaj górale – serial TVP 12.20 Fascynujący świat: Nasz świat w 2050 r.: Marzenia o przyszłości. Żywność – serial dokumentalny, Francja (2016) 13.20 Z pamięci: Jan Strzelecki – felieton 13.35 Okrasa łamie przepisy: Na ogórkowym polu – magazyn kulinarny 14.00 Enea Ironman Gdynia 70.3 14.05 Przyrodnik na tropie (1): Bielik – cykl dokumentalny 14.35 Enea Ironman Gdynia 70.3 14.40 Siatkówka mężczyzn: Kwalifikacje olimpijskie: Polska-Francja 17.00 Teleexpress 17.20 Pogoda 17.30 Jaka to melodia? (4098) – teleturniej muzyczny 18.30 Opole na bis – koncert 19.25 Sport 19.30 Wiadomości 20.05 Pogoda 20.10 Alarm! – magazyn 20.35 Zniewolona (30) – serial kostiumowy, Ukraina (2019) (dozwolone od lat 16) 21.35 Komisarz Alex 12 (149): Fatalny przypadek – serial kryminalny TVP 22.35 Hit na sobotę: Zakazane królestwo – film akcji, USA/Chiny (2008); reż.: Rob Minkoff; wyk.: Jet Li, Jackie Chan, Michael Angarano 0.30 Piekło – thriller, Austria (2017); reż.: Stefan Ruzowitzky; wyk.: Violetta Schurawlow, Tobias Moretti (dozwolone od lat 16) 2.10 Zupelnie obcy człowiek – film fabularny, USA (1994); reż.: Michael Miller; wyk.: Robert Ulrich, Stacey Haiduk, Darren McGavin 3.50 Dylematu 5 (2/3): Spółka – serial TVP 4.45 Z pamięci: Jan Strzelecki – felieton 4.50 Zakończenie dnia

TVP2

5.30 Koło fortuny (523) – teleturniej 6.05 Doktor z alpejskiej wioski – nowy rozdział (61): Cudowne ozdrowienie – serial, Niemcy (2008) 7.00 M jak miłość (1444) – serial TVP 7.55 Pytanie na śniadanie 10.55 Pytanie na śniadanie extra (440) 11.20 To je Borowicz. Podróże ze smakiem (19) – magazyn kulinarny 11.55 Gwiazdy w południe: Sabrina – film fabularny, USA (1954); reż.: Billy Wilder; wyk.: Audrey Hepburn, Humphrey Bogart, William Holden 14.00 Familiada (2257) – teleturniej 14.35 Koło fortuny (524) – teleturniej 15.15 Rodzinka.pl (248): Żuraw i czapla – serial komediowy TVP 15.45 Kabaretowe Lato Dwójki (22) – widowisko rozrywkowe 16.55 U Pana Boga w ogródku (9/12) – serial kome-

diowy TVP 17.45 Dla niesłyszących: Słowo na niedzielę: Abraham i rowery 18.00 Panorama 18.20 Pogoda 18.25 Sport Telegram 18.30 IRONMAN 70.3 Gdynia – kronika 18.35 Postaw na milion (185) – teleturniej 19.25 Postaw na milion (185) – kulisy 19.35 Lajk! 20.00 Festiwal Muzyki Tanecznej – Kielce 2019 (1) – koncert 20.55 Festiwal Muzyki Tanecznej – Kielce 2019 (2) 21.50 Festiwal Muzyki Tanecznej – Kielce 2019 (3) 22.50 Festiwal Muzyki Tanecznej – Kielce 2019 (4) 23.50 **Garść dynamitu – western, Włochy (1972); reż.: Sergio Leone; wyk.: Rod Steiger, James Coburn, Romolo Valli, Rick Battaglia 2.35 Facet na miarę – komedia romantyczna, Francja (2016); reż.: Laurent Tirard; wyk.: Jean Dujardin, Virginie Efira, Cedric Kahn, Stephanie Papanian 4.15 Zakończenie dnia**

TV POLONIA

6.10 Barwy szczęścia (2020) 6.35 Barwy szczęścia (2021) 7.00 Barwy szczęścia (2022) 7.25 Barwy szczęścia (2023) 7.55 Pytanie na śniadanie 10.50 Pogoda 10.55 Pytanie na śniadanie extra 11.25 Polonia 24 11.40 Halo Polonia 12.20 Zakochaj się w Polsce (110): Ziemia kłódzka 12.45 Ojciec Mateusz 20 (263): Łopianowo 13.40 Ratownicy (9/13) 14.35 Lato, muzyka, zabawa. Wakacyjna Trasa Dwójki 2019 (1): Zamość – koncert 15.40 Wolny ekran (157) 16.00 Kulturalni PL (468) 17.00 Słownik polsko@polski 17.30 Teleexpress 17.55 Miłość nad rozlewiskiem (6/13) 18.45 Dobranocka: Sceny z życia smoków: Wielkie pranie (4) 19.00 Msza święta w intencji Ofiar Katastrofy Smoleńskiej 20.15 Wiadomości 20.45 Pogoda 20.50 Sport 21.00 Bodo (10) 22.00 Kobiety polskiego filmu: Tylko strach – dramat, Polska (1993); reż.: Barbara Sass; wyk.: Anna Dymna, Dorota Pomykała, Jerzy Trela, Krzysztof Globisz, Cezary Pazura, Dorota Segda 23.35 Lato, muzyka, zabawa. Wakacyjna Trasa Dwójki 2019 (2): Zamość 0.35 Miłość nad rozlewiskiem (6/13) 1.25 Wolny ekran (157) 1.45 Powtórki programów

TELEWIZJA KRAKÓW

6.00 Weterynarze z sercem (24) 6.30 Było, nie minęło – kronika zwiadowców historii: Na progu tajemnicy 7.05 Astronarium 7.25 Pogoda 7.35 Nożem i widelcem (132): Schab z konfiturą z jarzębiny i kurkami, filet z jesiotra 7.50 Dla niesłyszących: Spotkania w świecie ciszy 8.15 Turystyczna jazda 8.25 Rusz się człowieku 8.40 Podróże z górami 9.00 Dzikie Wyspy Galapagos: W falach oceanu 10.00 Pogoda 10.02 Muzealne opowieści 10.05 Wypad w plener 10.16 Wiara i życie 10.38 Kronika kul-

turalna 10.49 Turystyczna jazda 11.00 Jedź bezpiecznie (758) 11.10 Kwartet – magazyn regionów Czwórki Wyszehradzkiej 11.37 Koło się kręci – reportaż 11.50 Kwartet/felietony 12.05 Dla niesłyszących: Moja historia (8) 12.25 Rok w ogrodzie 12.50 Roztockański Park Narodowy 13.50 Moja praca 14.20 Ukryte skarby: Zamość (6/2018) 14.50 Lato w Regionach 15.05 Na piętrach Babiej Góry 15.50 Lato w Regionach 16.15 Dla niesłyszących: Spotkania w świecie ciszy 16.40 Pogoda 16.45 Dziennik regionów 17.00 Lato w Regionach 17.30 Pogoda 17.35 Raport pogodowy 17.37 Muzealne opowieści 17.40 Pod Tatrami 17.50 Małopolska na rowery 18.01 Kalejdoskop regionalny 18.10 Chałupa bliżej chmur 18.25 Muzealne opowieści 18.30 Kronika 18.50 Raport pogodowy 18.54 Pogoda 18.56 Kronika kulturalna 19.05 Podróże z górami 19.19 Jedź bezpiecznie (758) 19.30 Szalom na Szerokiej 2019: Uzi Navon i Sinfonietta Cracovia – koncert 20.00 Piosenka dla Ciebie – koncert życzeń 21.02 Kronika 21.15 Raport pogodowy 21.18 Pogoda 21.21 Speed 2 21.35 Piosenka u Ciebie – cykl 22.00 Dla niesłyszących: Dziennik regionów 22.25 Pogoda 22.25 Kryminalna „siódemka” 22.45 KFPP Opole: 56. KFPP w Opolu: Scena Alternatywna 23.55 Z gwarą w parze 0.15 Wybacz, że tak rzadko przyjeżdżam – reportaż 0.45 Terytorialiści (10) 1.00 Rok w ogrodzie 1.30 Podwodna Polska: Gorączka złota 2.00 Dla niesłyszących: Spotkania w świecie ciszy

POLSAT

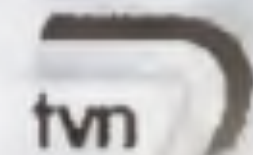
4.55 Disco Gramy 5.40 Telezakupy TV Okazje 6.00 Nowy dzień z Polsat News 8.20 Scooby-Doo: Szkoła upiórów – film animowany, USA (1988) 10.15 Ewa gotuje – magazyn kulinarny 10.50 Doktor Dolittle: W pogoni za błahostkami – film familijny, Kanada/USA (2009) 12.40 Sekrety rodziny – serial paradokumentalny 13.40 Świat według Kiepskich (221, 224, 235) – serial komediowy 15.45 Kabaret na żywo – program rozrywkowy 17.45 Chłopaki do wzięcia (149, 150) – serial dokumentalny 18.50 Wydarzenia, sport, pogoda 19.30 Świat według Kiepskich – serial komediowy 20.00 Smerfy – film familijny, USA (2011) 22.20 Ocalony – dramat wojenny, USA (2013) 1.00 Błogosławiona – horror, Rumunia/Wielka Brytania (2004) 3.00 Tajemnice losu

5.15 Uwaga! 5.40 Mango 7.55 Kobieta na krańcu świata – serial dokumentalny 8.30 Dzień Dobry Wakacje 11.00 Na Wspólnej (2921–2924) – serial obyczajowy 12.50 Kobieta na krańcu świata – serial dokumentalny 13.25 Lara Croft: Tomb Raider – film przygodowy, Wielka Brytania/Niemcy/USA/Japonia (2001) 15.30 Top Model – re-

ality show 16.30 Efekt Domina – serial dokumentalny 17.00 Domowe rewolucje – program rozrywkowy 18.00 Kuchenne rewolucje – program rozrywkowy 19.00 Fakty, sport 19.45 Uwaga! – program publicystyczny 20.00 Duchy moich byłych – komedia romantyczna, USA (2009) 22.05 Pod słońcem Toskanii – komedia obyczajowa, USA/Włochy (2003) 0.25 Mgła – horror, USA (19800) 2.25 Uwaga! 2.45 MOC Magii

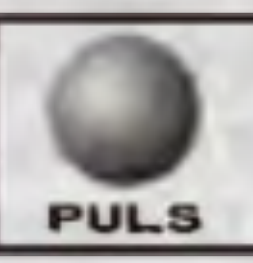
TVN 7

5.45 Ukryta prawda – serial paradokumentalny Polska 6.50 Mango 8.55 Ukryta prawda (393, 395) – serial paradokumentalny 10.55 Zakochani po uszy (41–44) – telenowela Polska 12.55 Toy Story – film animowany, USA (1995) 14.30 Lorax – film animowany, USA/Francja (2012) 16.20 Moc pierścionka – komedia romantyczna, USA (2015) 18.05 Lemur zwany Rollo – komedia, USA/Wielka Brytania (1997) 20.00 Sztuka zrywania – komedia romantyczna, USA (2006) 22.15 Spotkajmy się we śnie – komedia romantyczna, USA (2015) 0.20 Szeregowiec Ryan – dramat wojenny, USA (1998) 3.45 MOC Magii

TV 4

6.00 Przygody Kota w Butach – serial animowany, USA 7.05 Kacze opowieści – serial animowany 8.05 Flintstonowie – serial animowany USA 8.30 Dzielna mysz – serial animowany USA 8.50 Lego: Clutch Powers wraca do akcji – film animowany, USA (2010) 10.30 Policjantki i policjanci (540–542) – serial obyczajowy 13.30 STOP Drogówka – magazyn policyjny 14.35 Quest – film sensacyjny, USA/Kanada (1996) 16.35 Powrót do przyszłości – komedia s.f., USA (1985) 19.00 Galileo 20.00 Policjantki i policjanci (543, 544) – serial obyczajowy 22.00 Sprawiedliwi – Wydział Kryminalny (299, 300) – serial kryminalny 0.00 Istnienie – horror, USA (2010) 1.55 Interwencja 2.40 Disco Polo Life 3.40 Top 10 – lista przebojów

PULS

5.50 Czynne całą dobę 2 (5, 6) – serial komediowy 7.00 Taki jest świat – program publicystyczny 7.50 Szalone fabryki polskiej muzyki 8.50 13 posterunek 2 (13, 14) – serial komediowy 10.10 Lombard. Życie pod zastaw 4 (157–161) – serial obyczajowy 15.00 Rodzinny interes (41–45) – serial obyczajowy 20.00 Wasabi: Hubert zawodowiec – film sensacyjny, Francja/Japonia (2001) 21.55 Litewski przekręt – komedia sensacyjna, Wielka Brytania/Litwa (2014) 23.50 Guman: Odkupienie – film sensacyjny, USA/Hiszpania/Wielka Brytania/Francja (2015) 2.00 Zobacz to!

PROPOZYCJE NA SOBOTĘ

TVN, GODZ. 20.00

● **DUCHY MOICH BYŁYCH** – Komedia romantyczna produkcji amerykańskiej z 2009 roku. Lekkomysłny, ceniący ponad wszystko dobrą zabawę Connor nie myśli o tym, żeby się ustakować, w przeciwieństwie do młodszego brata, w którego ceremonii ślubnej ma uczestniczyć. Podczas uroczystości mężczyznę nawiedzają duchy byłych dziewczyn, z którymi rozstał się zawsze z własnej inicjatywy i zazwyczaj w nieprzyjemnych okolicznościach. Przewodniczką po świecie byłych narzeczonych jest pierwsza miłość Connora, Jenny.

TVN, GODZ. 22.05

● **POD SŁOŃCEM TOSKANII** – Amerykańsko-włoska komedia z 2003 roku. Pisarka Frances w czasie sprawy rozwodowej traci ukochany dom na rzecz byłego męża. Aby nie poddać się depresji, wyjeżdża z San Francisco na wycieczkę do Włoch. Pod wpływem nagłego impulsu kupuje dom w malowniczej miejscowości pod Cortona. Marzy o przywróceniu dawnej świetności zapuszczonej posiadłości. Zatrudnia robotników z Polski, którzy mają tego dokonać. Świat małego miasteczka okazuje się lekarstwem na zboląłą duszę kobiety. Amerykanka czuje, że w Toskanii znalazła swoje miejsce na ziemi.

TV POLSAT, GODZ. 22.20

● **OCALONY** – Dramat wojenny produkcji amerykańskiej z 2013 roku. Czerwiec 2005 r. Marcus Luttrell wraz z trzema snajperami z elitarniej jednostki Navy SEALs mają przeprowadzić rozpoznanie w odległym obszarze górskim w afgańskiej prowincji Kunar. Operacja „Czerwone Skrzydło” ma na celu identyfikację Ahmada Shaha, talibskiego przywódcy odpowiedzialnego za śmierć amerykańskich żołnierzy. Wszystko układa się dobrze do momentu, gdy trzej pasterze przypadkowo znajdują kryjówkę komandosów. Żołnierze postanawiają nie zabijać mężczyzn i wycofać się. Wkrótce zostają zaatakowani przez talibów.

TVP 1, GODZ. 22.35

● **ZAKAZANE KRÓLESTWO** – Film przygodowy produkcji chińsko-amerykańskiej z 2008 roku. Nastoletni Jason jest zafascynowany wschodnimi sztukami walki. Pewnego dnia poznaje imigranta z Chin – sklepikarza o imieniu Hop. W drodze do domu Jason zostaje zaczepiony przez chuliganów, którzy wykorzystują chłopaka do przeprowadzenia napadu na sklep. Postrzelony przez lidera bandy Hop przekazuje Jasonowi tajemniczą łaskę i każe odnaleźć jej właściciela. Jason trafia do wioski w Chinach. Tam poznaje mnichów oraz piękną dziewczynę, która chce się zemścić za śmierć bliskich. Mnisi pomagają nastolatkowi zgłębić tajniki chińskich sztuk walki.

**Restauracja „Piastowska”
Zaprasza !!!**

pon.-czw. 12.00-22.00
pt.-sob. 12-24
niedz. 12.00-22.00

12 648 27 26, 606 205 558

os. Na Lotnisku 4
(dawna restauracja „Wanda”)

www.piastowska42.fm.interia.pl, http://piastowska42.fm.interia.pl

wesela ♦ komunie ♦ chrzty ♦ stypy itp.

Obiady domowe od 14 zł

Zapraszamy na wieczorki taneczne
w piątki i w soboty w godz. 19–24
Gra DJ Maros

BIURO OGŁOSZEŃ

Redakcja GTN:
NCK al. Jana Pawła II 232
TEL. 12 643-44-33

TVP1

TV POLONIA

5.15 Klan (3491) – telenowela TVP
 5.35 Klan (3492) TVP 6.05 Słownik polsko@polski – talk-show prof. Jana Miodka 6.35 wojsko-polskie.pl 7.00 Transmisja mszy świętej z Sanktuarium Bożego Miłosierdzia w Łagiewnikach 8.00 Tydzień 8.30 Zakończaj się w Polsce (112): Radom – magazyn 9.05 Ziarno – magazyn 9.40 Prywatne życie zwierząt 2 (4): Kamuflaż – reportaż 10.10 Merlin (1/2): Rozczarowany Czarodziej – film fantasy, Francja (2012); reż.: Stéphane Kappe; wyk.: Gerard Jugnot, Josephine de Meaux, Marilou Berry, Cristiana Capotondi 11.55 Między ziemią a niebem – magazyn 12.00 Anioł Pański 12.15 Między ziemią a niebem 12.50 Spotkanie ze Świętym 13.05 Z pamięci: Maciej Bednarkiewicz – felieton 13.10 Enea Ironman Gdynia 70.3 13.20 BBC w Jedyne: Błękitna Planeta. Na błękitnych wodach – film dokumentalny, Wielka Brytania (2017) 14.15 Enea Ironman Gdynia 70.3 14.25 Siatkówka mężczyzn: Kwalifikacje olimpijskie: Polska-Słowenia 17.00 Teleexpress 17.15 Pogoda 17.30 Lekkoatletyka: Drużynowe ME – Bydgoszcz (dz. 3) 19.25 Sport 19.30 Wiadomości 20.05 Pogoda 20.15 Zniewolona (31) – serial kostiumowy, Ukraina (2019) (dozwolone od lat 16) 21.20 Blondynka (84): Miłość mi wszystko wybaczy – serial TVP 22.15 Blondynka (85): Casting na rycerza – serial TVP 23.15 Zakochana Jedynka: Bo Cię Kocham – dramat, Niemcy (2015); reż.: Christina Schiewe; wyk.: Felicitas Woll, Renato Schuch, Therese Hamer 0.55 Karuzela – film obyczajowy, Polska (2014); reż.: Robert Wichrowski; wyk.: Mikołaj Roznerski, Karolina Kominek, Mateusz Janicki, Maria Pawłowska (dozwolone od lat 16) 2.30 Zakazane królestwo – film akcji, USA/Chiny (2008); reż.: Rob Minkoff; wyk.: Jet Li, Jackie Chan, Michael Angarano 4.15 Z pamięci: Maciej Bednarkiewicz – felieton 4.20 Zakończenie dnia

TVP2

5.20 Dla niesłyszących: Słowo na niedzielę: Abraham i rowery 5.30 Koło fortuny (524) – teleturniej 6.05 Doktor z alpejskiej wioski – nowy rozdział (62): Zagubiony – serial, Niemcy (2008) 7.00 M jak miłość (1445) – serial TVP 7.55 Pytanie na śniadanie 10.50 Rodzinne oglądanie: Australia. Podniebne safari – film dokumentalny, USA (2015); reż.: James Manfull 11.50 Gwiazdy w południe: Topkapi – komedia, USA (1964); reż.: Jules Dassin; wyk.: Melina Mercouri, Peter Ustinov, Maximilian Schell 14.00 Familiada (2258) – teleturniej 14.35 Koło fortuny (525) – teleturniej 15.15 Szansa na sukces. Opole 2019 (4) – widowisko muzyczne 16.25 Kocham Cię, Polsko! (9) – zabawa quizowa 18.00 Panorama 18.20 Pogoda 18.25 Sport Telegram 18.30 IRONMAN 70.3 Gdynia – kronika 18.35 Postaw na milion (186) – teleturniej 19.25 Na sygnale (233): Podróż poślubna – serial fabularny TVP 20.00 Festiwal Muzyki Tanecznej – Kielce 2019 (5) – koncert 20.55 Festiwal Muzyki Tanecznej – Kielce 2019 (6) 21.50 Festiwal Muzyki Tanecznej – Kielce 2019 (7) 22.55 Tootsie – komedia, USA (1982); reż.: Sydney Pollack; wyk.: Dustin Hoffman, Jessica Lange, Teri Garr, Dabney Coleman, Charles Durning 1.00 Zawód: Amerykanin 2 (19) – serial, USA (2013) (dozwolone od lat 16) 2.00 Zawód: Amerykanin 2 (20) (dozwolone od lat 16) 2.50 Kiedyś mnie znajdziesz – komediodramat, USA (2007); reż.: Helen Hunt; wyk.: Helen Hunt, Colin Firth, Matthew Broderick, Bette Midler (dozwolone od lat 16) 4.35 Zakończenie dnia

6.35 The extra Mile (8) 6.55 Międzynarodowy Festiwal Talentów im. Anny German – Zielona Góra 2019 (2) – koncert 7.55 Pytanie na śniadanie 10.45 Pytanie na śniadanie extra 11.00 Wolny ekran (157) – magazyn 11.25 Ziarno – magazyn 11.55 Między ziemią a niebem – magazyn 12.00 Anioł Pański 12.15 Między ziemią a niebem 12.50 Spis treści – felieton 13.00 Transmisja mszy świętej kolegiaty św. Marcina w Opatowie 14.15 Fajna Polska (6): Bydgoszcz – magazyn 15.10 Kino rodzinne: Szaleństwa Panny Ewy (2): W jaskini potwora – serial TVP 16.30 Leśniczówka (79) 16.55 Leśniczówka (80) 17.30 Teleexpress 17.55 Miłość nad rozlewiskiem (7/13) – serial obyczajowy TVP 18.50 One. Kobiety kultury: Elżbieta Towarucka – magazyn kulturalny 19.25 Nela Mała Reporterka: Odwiedzamy Hanoi – magazyn 19.45 Dobranocka: Pamiętnik Florki: Rybka (15) – serial animowany 20.00 Wiadomości 20.30 Pogoda 20.35 Sport 20.45 Komediole lato: Pulkownik Kwiatkowski – komediodramat, Polska (1995) 23.00 Fajna Polska (6): Bydgoszcz – magazyn 0.00 Scena alternatywna: Masecki 0.25 Miłość nad rozlewiskiem (7/13) – serial obyczajowy TVP 1.20 Brodzik od kuchni (9) – magazyn kulinarny 1.45 Powtórki programów

TELEWIZJA
KRAKÓW

6.00 Pożyteczni.pl – magazyn 6.30 Ukryte skarby: Zamość – cykl reportaży 7.05 Świat wyścigów konnych – reportaż 7.35 Na piętrach Babiej Góry – film dokumentalny 8.25 Pogoda 8.30 Agape – magazyn 9.00 Afryka Południowa: Poszukiwanie wody – serial dokumentalny, Francja (2017) 10.00 Pogoda 10.02 Muzealne opowieści 10.05 Pod Tatrami 10.16 Chałupa bliżej chmur 10.30 Magazyn medyczny 10.45 Więcej kultury (30): Barbara Stępiak-Wilk – dyskusja 11.06 Krakowskie portrety literackie: Józef Baran. Poeta pisze sobą – reportaż 12.05 Głos regionów 13.00 Piłka nożna: II liga: 3 kolejka: Lech II Poznań-Skra Częstochowa 15.05 Pogoda 15.15 Lampedusa. Za horyzontem (2) – serial, Włochy (2016) 16.10 Pod Tatrami 16.20 Rączka gotuje – magazyn kulinarny 16.45 Dziennik regionów – tematy dnia 17.00 Cafe piosenka – talk-show 17.30 Pogoda 17.35 Raport pogody 17.37 Muzealne opowieści 17.40 Nie ma ceny naprawdę: Portret Mariana Banasia – działacza opozycji narodowo-niepodległościowej 18.24 Mandaty/Omiń korki 18.30 Kronika – program informacyjny 18.50 Raport pogody 18.54 Pogoda 18.56 Bliżej polityki 19.08 Muzealne opowieści 19.15 Wędrowanie bez plecaka – magazyn turystyczny 19.35 Szalom na Szerokiej 2019: Uzi Navon i Sinfonietta Cracovia – koncert 20.00 Ocaleni (wydanie specjalne) – reality show (dozwolone od lat 16) 21.02 Kronika – program informacyjny 21.15 Raport pogody 21.18 Pogoda 21.21 Kronika sportowa 21.29 Golexpress (48) 21.35 Dla niesłyszących: Moja historia (8) – magazyn medyczny 21.45 Terytoriali 22.00 Dla niesłyszących: Dziennik regionów 22.25 Kryminalna „siódemka” extra 22.40 Pogoda 22.45 Filmy dokumentalne Aliny Czerniakowskiej: Czy musieli zginąć? 23.00 Czy musieli zginąć...? – film dokumentalny 23.35 Cafe piosenka – talk-show 0.05 Czwartkowe tajemnice – reportaż 0.20 Rączka gotuje – magazyn kulinarny 1.00 Świat wyścigów konnych – reportaż 1.25 Pod Tatrami 1.40 Ocaleni (wydanie specjalne) – reality show (dozwolone od lat 16)

POLSAT

4.55 Disco Gramy – program muzyczny 5.40 Telezakupy TV: Okazje 6.00

Nowy dzień 8.35 Jeźdźcy smoków na końcu świata – serial animowany 9.05 Baranek Shaun – film animowany, USA/Francja/Wielka Brytania (2015) 10.55 Smerfy – film familijny USA (2011) 13.05 X-Men – film s.f. USA (2000) 15.25 Vabank – komedia sensacyjna, Polska (1981) 17.50 Nasz nowy dom – reality show 18.50 Wydarzenia 19.20 Sport, pogoda 19.30 Słoneczna Stacja – magazyn 20.05 Polsat SuperHit Festiwal 2018 – koncert 23.10 Officer Blart w Las Vegas – komedia sensacyjna, USA (2015) 0.45 xXx: Reaktywacja – film sensacyjny, Chiny/Kanada/USA (2017) 3.30 Tajemnice losu

tvn

5.15 Uwaga! – magazyn reporterów Polska 5.40 Mango – telezakupy 7.55 Nowa Maja w ogrodzie 8.25 Akademia ogrodnika 8.30 Dzień Dobry Wakacje 11.00 Co za tydzień – magazyn informacyjny Polska 11.40 Projekt Lady – reality show 12.40 Zbuntowana księżniczka – komedia, USA/Wielka Brytania/Francja (2008) 14.25 Harry Potter i kamień filozoficzny – film przygodowy, USA (2001) 18.00 Salon sukien ślubnych Goka – serial dokumentalny 19.00 TVN Fakty, sport, pogoda – program informacyjny 19.45 Uwaga! – magazyn reporterów 20.00 Uwierz w ducha – komediodramat, USA (1990) 22.45 Czas patriotów – film sensacyjny, USA (1992) 1.10 Kuchenne rewolucje – program rozrywkowy 2.15 Uwaga! 2.35 NOC Magii

TVN 7

tvn

5.50 Ukryta prawda – serial paradokumentalny Polska 6.50 Mango 8.55 Zakochani po uszy (45-48) – telenowela 11.10 Złoto dla zuchwałych – komedia wojenna, USA/Jugosławia (1970) 14.15 Toy Story 2 – film animowany, USA (1999) 16.00 Duma: Podróż do domu – film przygodowy, USA (2005) 18.15 Akademia policyjna 4: Patrol obywatelski – komedia USA (1987) 20.00 Tożsamość Borne'a – thriller, USA/Niemcy/Czechy (2002) 22.30 Złoto pustyni – film wojenny, USA (1999) 0.50 Zagubieni 2 – serial przygodowy 1.50 Druga strona medalu 3 (1,2) – talk-show 2.50 NOC Magii

TV 4

6.00 Kacze opowieści (5-7) – serial animowany 7.35 Flintstonowie – serial animowany 8.00 Pup Star – film familijny, Kanada (2016) 9.55 Galileo (739, 740) – program popularnonaukowy 12.00 Powrót do przyszłości – komedia s.f. USA (1985) 14.30 Wciąż ją Kocham – melodramat, USA (2010) 16.45 Iluzjonista – dramat kostiumowy, USA/Czechy (2006) 19.00 Galileo 20.00 Selekcja: Odwrócony – film kryminalny, Polska (2018) 21.35 Wioska przeklęta – horror, s.f. USA (1995) 23.35 Tuż przed tragedią (14, 15) – serial dokumentalny 1.40 Disco Polo Life 3.40 Top 10 – lista przebojów

PULS

5.40 JAG – Wojskowe Biuro Śledcze 4 (2, 3) – serial sensacyjny USA 7.15 Łowcy skarbów 2 (9, 10) – serial przygodowy 9.10 Bibliotekarze 3 – serial przygodowy 10.05 Następny proszę! – program rozrywkowy 11.05 Zandarm i policjantki – komedia, Francja (1982) 13.20 Najpiękniejsze baśnie braci Grimm: Złodziej nad złodziejami – baśń filmowa, Niemcy (2010) 14.00 Oblędny rycerz – komedia przygodowa, USA (2001) 17.05 Robin Hood: Książę złodziei – film przygodowy, USA (1991) 20.00 Pompeje – film katastroficzny, Kanada/Niemcy/USA (2014) 22.00 Dziewiąty legion – dramat przygodowy, Wielka Brytania/USA (2011) 0.10 Uwikłana 2 – serial sensacyjny 1.05 Zobacz to!

MAGIA BURSZTYNU

Latem nad morzem jedną z przyjemniejszych, ale nietrywnych, form spędzania wolnego czasu jest szukanie bursztynu. Każdy plażowicz, brodząc po kostki w ciepłej wodzie, ma oczy szeroko otwarte w poszukiwaniu cennych bryłek. Jednak najlepszy czas do prowadzenia takich poszukiwań to moment po wiosennych lub jesiennych sztormach.

Niezwykłe właściwości bursztynu sprawiły, że już przed wiekami uznano go za wyjątkowy dar przyrody. Zwracano uwagę na ciepło odczuwane przy dotyku, na jego lekkość (utrzymuje się na powierzchni słonej wody) oraz aromatyczny, żywiczny zapach. Elektrostatyczne właściwości bursztynu (zdolność przyciągania lekkich przedmiotów, np. włosów, skrawków papieru – podczas pocierania o miękką materiał) odkryte w VI wieku p.n.e przez Talesa z Miletu sprawiły, że starożytni Grecy i Rzymianie postrzegali bursztyn jako kamień magiczny, ochronny i leczniczy.

Bursztyn urzeka bogactwem barw – od białej, przez różne odcienie żółtomiodowych aż po czerwono-brunatne. Mniej rozpowszechnione odmiany oliwkowozielone powstały gdy w żywej utknęły cząstki organiczne, a niebieskawe – bardzo rzadkie – gdy w mlecznobiałej bryłce znajdują się drobiny pirytu. Znanych jest około 60 odmian bursztynu! Niezwykły charakter nadaje bursztynowi jego zmienna przezroczystość – często również w obrębie pojedynczej bryłki. W zależności od rodzaju żywicy z której powstał – mlecznej lub przejrzystej, występują odmiany całkowicie nieprzejrzyste, w różnym stopniu zamglone aż do w pełni klarownych. W tych ostatnich odmianach można niekiedy dostrzec zastępy w ruchu skamieniałe szczątki pradawnych roślin i zwierząt.

Bursztyn pochodzący z wybrzeża Morza Bałtyckiego przed wiekami nazywano „złotem Północy” co świadczy o jego wartości. Docierał on do najdalszych zakątków starożytnego świata. Skalę zainteresowania omawianym „kamieniem” najlepiej oddaje jego różnorodne nazewnictwo w różnych stronach ziemi. Starożytni Grecy zwali go elektronem co znaczy „pochodzący od słońca” lub „kamień, który przyciąga”. Terminy: angielski amber, francuski ambre, hiszpański ambar zostały wpro-

wadzone za pośrednictwem średniowiecznej łaciny z arabskiego anbar. Słowiańska nazwa bursztynu – jantar, pochodzi od fenickiego jain-itar, co oznacza „morska żywica”. Dzisiejsza nazwa „bursztyn” wywodzi się od niemieckiego „bernstein” (brennender Stein), czyli płonący kamień. Obecnie mineralogowie nazywają bursztyn sukcyntem, od łacińskiego słowa succus oznaczającego sok lub żywicę wydzielaną przez drzewa.

Kamień ten był obiektem pożądania w starożytnym Rzymie, Grecji i krajach arabskich nie tylko dzięki swojemu wyjątkowemu pięknu, ale także magicznym i leczniczym właściwościom. Używano go zatem do sporządzania leków oraz do przyozdabiania biżuterii. Składano na ofiarę bogom lub używano do różnych czarów i magii. Gladiatorzy rzymscy na szyjach zawieszali talizmany z bursztynem opatrzonym napisem „zwycięzę”. Z bursztynu wytwarzano sztuczne piżmo – ulubione od setek lat pachnidło. Grano w kości kostkami z tego pięknego kamienia, a jego odpadków używano do spalania jako kadzidła (między innymi Kleopatra paliła bursztynowe kadzidła wierząc, że to zapewnia młodość!). Bursztyn jest żywicą, która wyciekła z pradawnych drzew iglastych, dlatego właśnie podpalony bursztyn pachnie lasem. Bursztyn od stuleci wykorzystywany był w medycynie naturalnej różnych kultur. W starożytności uważano, że zapewnia młodość i piękno. Rzymianie przypisywali mu moc ochronną, a we wczesnym średniowieczu mnisi przygotowywali bursztynowe nalewki na problemy z żołądkiem. Do dziś ma zastosowanie w przemyśle kosmetycznym, farmaceutycznym, medycynie, a przede wszystkim w przemyśle jubilerskim.

Justyna Rodak
Fot. Janusz Bober

PSYCHOLOG

• psychoaterapia dzieci i młodzieży • poradnictwo seksuologiczne

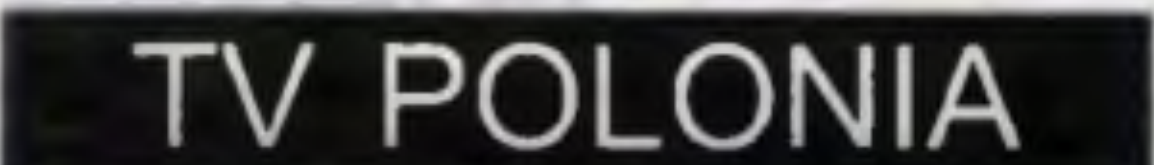
Tel. 696-620-705

4.35 BBC w Jedyńce: Błękitna Planeta. Na błękitnych wodach 5.40 **Nicholas Nickleby** – dramat, USA (2002) 8.00 Wiadomości 8.10 Pogoda poranna 8.15 Kwadrans polityczny 8.45 Alternatywy 4 (9/9): Upadek 10.15 Komisarz Alex 11 (136): Kamera świętego Antoniego 11.05 Ojciec Mateusz 12 (153): Na zakręcie 12.00 Wiadomości 12.15 Agrobiznes 12.35 Agropogoda – magazyn 12.40 To się oplaca – magazyn 12.55 Natura w Jedyńce: Dzika Sri Lanka. Kraina jezior – cykl dokumentalny, Austria (2015) 14.00 Elif 3 (542) – serial, Turcja (2014) 15.00 Wiadomości 15.10 Pogoda 15.15 Alarm! – magazyn 15.35 Okrasa łamie przepisy: Na ogórkowym polu – magazyn kulinarny 16.05 Wieczna miłość 2 (230) – serial, Turcja (2015) 17.00 Teleexpress 17.20 Pogoda 17.30 Jaka to melodia? (4100) – teleturniej muzyczny 18.25 Jeden z dziesięciu (9/110) – teleturniej 18.55 Jeden z dziesięciu (10/110) 19.25 Sport 19.30 Wiadomości 20.05 Pogoda 20.10 Alarm! – magazyn 20.35 Zniewolona (32) – serial kostiumowy, Ukraina (2019) (dozwolone od lat 16) 21.35 Rolnik szuka żony 2 (10) – reality show 22:25 Ekstradycja III (3/10) – serial TVP (dozwolone od lat 16) 23.40 Kuloodporne serce (3) – serial, Włochy (2014) 0.40 Kuloodporne serce (4) 1.50 **Bo Cię Kocham** – dramat, Niemcy (2015); reż.: Christina Schiewe; wyk.: Felicitas Woll, Renato Schuch, Therese Hamer 3.30 Nasza Królowa Elżbieta (1) – serial dokumentalny, Wielka Brytania (2013) 4.30 Notacje: Jacek Moskwa. Korespondent z Watykanu 4.45 Zakończenie dnia

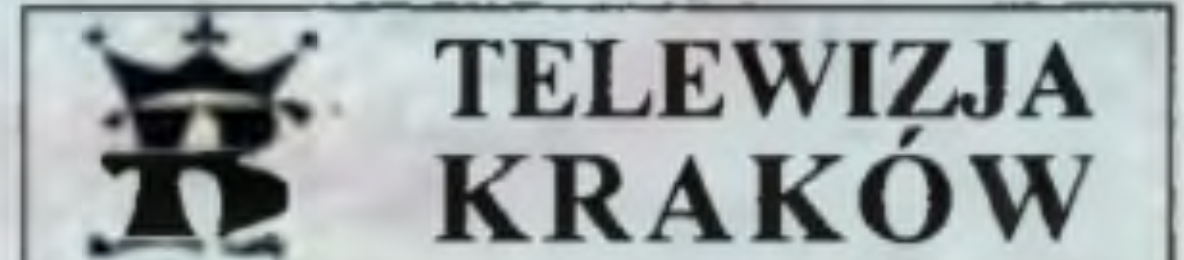

5.25 Koło fortuny (525) 6.00 Doktor z alpejskiej wioski – nowy rozdział (63): Bezsilność 6.55 Coś dla Ciebie 7.20 Familiada (2258) – teleturniej 7.55 Pytanie na śniadanie 11.00 Panorama 11.05 Pogoda 11.10 Pytanie na śniadanie extra (441) 11.25 Rodzinka.pl 12 (234): Słona zupa 11.55 Barwy szczęścia (2078) 12.30 Koło fortuny (526) – teleturniej 13.15 Wymarzona miłość (5) 14.10 Postaw na milion (168) 15.10 Serial fabularny 16.00 Koło fortuny (527) 16.35 Familiada 2 (2259) 17.10 Więzieni miłości (118) 18.00 Panorama 18.25 Pogoda 18.30 Sport Telegram 18.40 Na dobre i na złe (732): Nowe porządki 19.35 Rodzinka.pl 6 (134): Miłosne manewry 20.10 Modliszka (3/3) – thriller, Francja (2017) (dozwolone od lat 16) 22.15 To ja, złodziej – komedia sensacyjna, Polska (2000); reż.: Jacek Bromski; wyk.: Zbigniew Dunin-Kozicki, Janusz Gajos, Daniel Olbrychski, Anna Romantowska, Jan Frycz, Krzysztof Globisz, Krystyna Feldman, Bożena Dykiel, Kinga Preis, Maciej Kozłowski (dozwolone od lat 16) 0.05 Dwa tygodnie – komedia obyczajowa, USA (2006); reż.: Steve Stockman; wyk.: Sally Field, Julianne Nicholson, Thomas Cavanagh, Ben Chaplin (dozwolone od lat 16) 1.50 Glina (13/25) (dozwolone od lat 16) 2.45 4 Blocks (1): Bracia – serial, Niemcy (2017) (dozwolone od lat 18) 3.50 4 Blocks (2): Falszywa dziewczynka (dozwolone od lat 18) 4.55 Zakończenie programu

6.20 Rączka gotuje 6.55 Astronomia niepodległa. 100 lat polskiej astronomii (10/19): Obserwatoria górskie 7.25 W Krainie Baśni (10): Znachorka i strażnik lasu 7.55 Pytanie na śniadanie 11.00 Kulturalni PL (468) 11.55 Zrób to ze smakiem 12.25 Wiadomości 12.40 Historia jednego obrazu (46): „Piaskarze” – Aleksander Gierymski 12.50 Magazyn z Ameryki (61) 13.10 Barwy szczęścia (2024) 13.45 Marszałek Piłsudski

(5) 14.40 One. Kobiety kultury: Elżbieta Towarnicka 15.10 Potomkowie ze stańców w Gruzji 15.45 Wiadomości 15.55 Rodzinka.pl (244): Zabawa w chowanego 16.25 Prywatne życie zwierząt (7): Zabawa 16.50 W Krainie Baśni (10): Znachorka i strażnik lasu 17.20 Historia jednego obrazu (47): „Bitwa pod Orszą” – Hans Krell 17.30 Teleexpress 17.55 Nożem i widelcem (50): Duszona wołowina z warzywami, knedle ze śliwkami 18.15 Zakochaj się w Polsce (110): Ziemia kłódzka 18.40 Pod Tatrami 18.55 Barwy szczęścia (2024) 19.25 Nad Niemnem 19.45 Dobranocka: Przygody Kota Filemona 20.00 Wiadomości 20.30 Pogoda 20.35 Sport 20.45 Noce i dnie (8/12): Czas miłości i czas śmierci 21.45 Polonia 24 22.10 Halo Polonia 22.55 Informacje kulturalne 23.10 Focus on Poland (156) 23.30 Lato, muzyka, zabawa. Wakacyjna Trasa Dwojki 2019 (1): Zamość 0.30 Rodzinka.pl (244): Zabawa w chowanego 1.00 Nad Niemnem 1.20 Powtórki programów

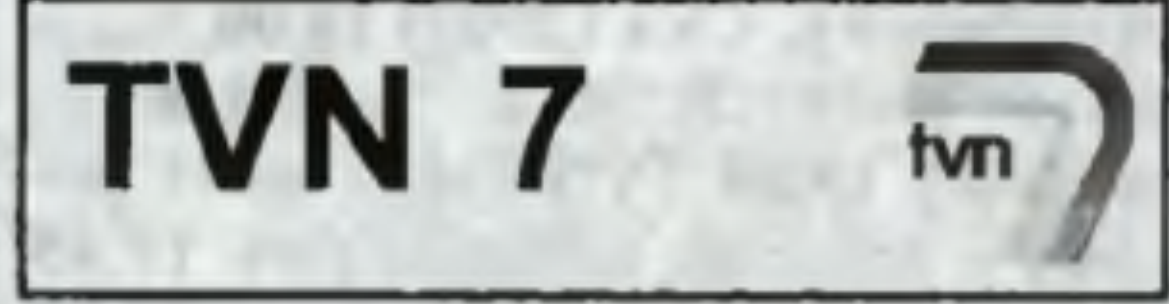
6.05 Wspaniałe stulecie: Sułtanka Kösem (78) 7.00 Telezakupy 7.30 Kronika dnia 7.45 Pogoda 7.48 Bliżej polityki 8.01 Ziarno 8.30 Kronika dnia 8.45 Muzealne opowieści 8.47 Kronika sportowa 9.05 Głos regionów 10.10 W zakopiańskim stylu 10.25 Pogoda 10.30 Dla niesłyszących: Co niesie dzień 10.45 To je Borowicz. Podróż ze smakiem (20) 11.20 Czarna perła (45/67) 12.10 Nasze dzieci 12.30 Kronika dnia 12.45 Muzealne opowieści 12.47 Wyjazd na plener 13.00 Kryminalna „siódemka” 13.15 Dla niesłyszących: Co niesie dzień 13.35 Agrobiznes 13.55 Agropogoda 14.00 Telezakupy 14.30 Kronika dnia 14.48 Turystyczna jazda 15.05 Wspaniałe stulecie: Sułtanka Kösem (78) 16.00 Dla niesłyszących: Telekurier 16.25 Pogoda 16.30 Kryminalna „siódemka” 16.45 Dziennik regionów 17.00 Moja praca 17.31 Kronika – zapowiedź 17.35 Raport pogodowy 17.39 Pogoda 17.41 Muzealne opowieści 17.43 Parafia z sercem 18.05 Jedź bezpiecznie 18.15 Kalejdoskop regionalny 18.25 Pogoda 18.30 Kronika 18.51 Kronika sportowa sportowy 18.55 Raport pogodowy 18.58 Pogoda 19.00 Tematy dnia 19.09 Magazyn turystyczny 19.18 Niecodziennik 19.29 Magazyn medyczny 19.43 Prosto z lasu 19.55 Pogoda 20.00 Wojenne dziewczyny (9) 21.02 Kronika 21.21 Kronika sportowa 21.25 Raport pogodowy 21.26 Pogoda 21.35 Twój wybór 22.00 Dla niesłyszących: Dziennik regionów 22.20 Echa dnia 22.40 Pogoda 22.45 Kryminalna „siódemka” 23.00 Alarm! 23.20 W tyle wizji 0.00 W tyle wizji extra 0.35 Nasze dzieci 0.50 Tajemnice Książnicy Pomorskiej 1.00 Moja praca 1.40 Wspaniałe stulecie: Sułtanka Kösem (79)

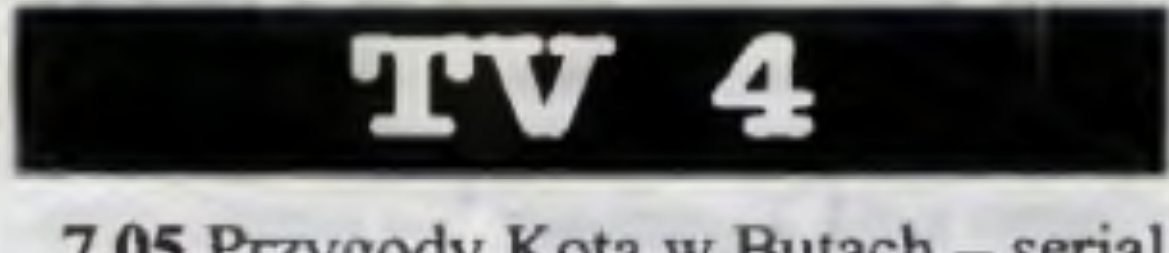
4.55 Disco Gramy – program muzyczny 5.40 Telezakupy 6.00 Nowy dzień z Polsat News 8.45 Malanowski i partnerzy (51, 52) – serial fabularno-dokumentalny 9.45 Dzień, który zmienił moje życie – serial paradokumentalny 10.45 Dlaczego ja? – serial paradokumentalny 11.45 Gliniarze – serial paradokumentalny 12.45 Trudne sprawy – serial paradokumentalny 13.45 Sekrety rodziny – serial paradokumentalny 14.45 Dlaczego ja? – serial paradokumentalny 15.50 Wydarzenia, sport, pogoda 16.15 Interwencja – magazyn reporterów 16.40 Gliniarze – serial paradokumentalny 17.40 Sekrety rodziny – serial paradokumentalny 18.50 Wydarzenia, sport, pogoda 19.30 Świat według Kiepskich – serial komediowy Polska 20.05 xXx: Reaktywacja – film sensacyjny, Chiny/Kanada/USA (2017) 22.20 Krzyżowy ogień – film sensacyjny, USA/Francja (2010) 2.55 Tajemnice losu

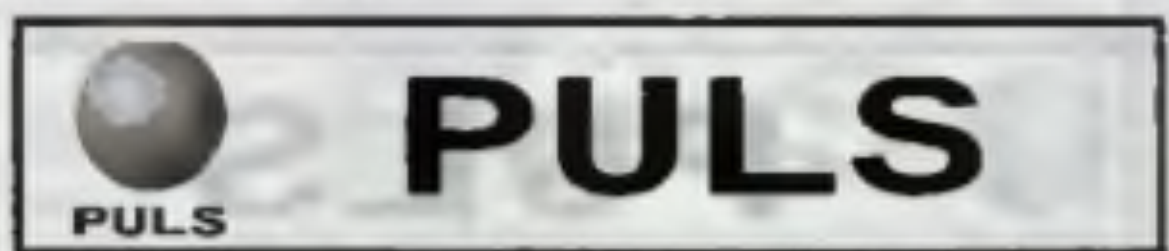
6.00 Uwaga! – magazyn reporterów, Polska 6.25 Mango – telezakupy 7.30 Kuchenne rewolucje – program rozrywkowy, Polska 8.30 Dzień Dobry Wakacje – magazyn 11.00 Patent na podróż – program rozrywkowy 12.00 Ukryta prawda – serial paradokumentalny 13.00 19+ (383, 384) – serial paradokumentalny, Polska 14.00 SOS. Ekipy w akcji – serial paradokumentalny Polska 15.00 Kuchenne rewolucje – program rozrywkowy Polska 16.00 Szkoła – serial paradokumentalny Polska 17.00 SOS. Ekipy w akcji – serial paradokumentalny, Polska 18.00 Ukryta prawda – serial paradokumentalny, Polska 19.00 Fakty, sport, pogoda 19.50 Uwaga! 20.10 Doradca smaku – magazyn kulinarny 20.15 Na Wspólnej – serial obyczajowy, Polska 20.55 Milionerzy – teleturniej 21.30 Ciężarówka przez Indonezję (1) – film dokumentalny, Polska 22.30 Salon sukien ślubnych Goka – serial dokumentalny 23.30 Wilkołak – horror, USA (2010) 1.40 Co za tydzień 2.20 Uwaga! 2.45 NOC Magii

7.10 Sąd rodzinny – serial fabularno-dokumentalny 8.10 Szpital – serial paradokumentalny 9.10 Sędzia Anna Maria Wesołowska – serial fabularno-dokumentalny 10.15 Mango 11.55 Ukryta prawda – serial paradokumentalny 12.55 Sąd rodzinny – serial fabularno-dokumentalny 13.55 Sędzia Anna Maria Wesołowska – serial fabularno-dokumentalny 14.55 Szpital – serial fabularno-dokumentalny 15.55 Kości 2 – serial kryminalny 16.55 Dr House – serial obyczajowy 17.55 Kryminalni – serial kryminalny Polska 19.00 Ukryta prawda – serial paradokumentalny 20.00 Odwróćni – ojowie i córki (1, 2) – serial sensacyjny, Polska 22.00 Kick-Ass 2 – film sensacyjny USA/Wlk. Brytania (2013) 0.15 Zagubieni 3 – serial przygodowy 1.10 Druga strona medalu 3 2.40 NOC Magii

7.05 Przygody Kota w Butach – serial animowany 7.35 Dragon Ball Super – serial animowany 8.00 Nasz nowy dom – reality show 9.00 Septagón – serial kryminalny 10.00 Anatomia głupoty (11, 1) – serial dokumentalny 11.00 Sekrety sąsiadów (76, 77) – serial obyczajowy 12.00 Galileo (737) 13.00 Detektywi w akcji – serial fabularny 14.00 STOP Drogówka 15.00 Policjanci i policjanci – serial obyczajowy 16.00 Gliniarz i prokurator – serial kryminalny 17.00 Przekłeta – telenowela 18.00 Septagón – serial kryminalny 19.00 Policjantki i policjanci – serial obyczajowy 20.00 Sprawiedliwi – Wydział Kryminalny – serial kryminalny Polska 21.00 Gwiazdy Kabaretu – program rozrywkowy 22.00 Galileo (740) 23.00 Nie ma się czego bać – horror, USA (2013) 1.05 Tuż przed tragedią – serial dokumentalny

7.00 Górka Dolna 2 – serial komediowy 8.00 Lombard. Życie pod zastaw 4 (166) – serial obyczajowy 9.00 Tajemnice medyczne – serial fabularno-dokumentalny Polska (2016) 10.00 Nash Bridges (32, 33) – serial sensacyjny 12.00 Kobra – oddział specjalny (9, 10) – serial sensacyjny 14.00 Łowcy skarbów 2 – serial przygodowy 15.00 Lombard. Życie pod zastaw 3 (139) – serial paradokumentalny 16.05 Skradziona tożsamość – thriller, USA/Kanada (2015) 18.00 Lombard. Życie pod zastaw 4 (167, 168) – serial paradokumentalny 20.00 Legionista – film przygodowy, USA (1998) 21.55 Pompeje – film katastroficzny, Kanada/Niemcy/USA (2014) 23.55 Obrońca – film sensacyjny, USA/Niemcy/Rumunia (2004) 1.45 Zobacz to!

ZANIEDBANA HISTORIA

Obchodem 75 rocznicy Powstania Warszawskiego towarzyszyły polityczne spory, dotyczące nie tyle pamięci o 63 dniach walk, prowadzonych przez największą w Europie konspiracyjną armię, ale raczej rozmaitych prowokacji, wynikających bądź ze ślepego zacietrzewienia, bądź z bezgranicznej głupoty ich autorów. Do takich prowokacji należało umieszczenie znaku Polski Walczącej na tęczowym tle, co miało pomysłodawcy przynieść medialny rozgłos, a zapewniło mu niezbyt zaszczytny tytuł najgłupszego posła opozycji. Były też występy przedstawicieli samorządu Warszawy, z jej prezydentem na czele, w których np. przekonywano, że powstańcy walczyli o tolerancję i prawa dla mniejszości. Podobnych idiotyzmów, wygłaszanych przez osoby, które podobno posiadają maturę, było w tym czasie znacznie więcej.

W tle obchodów rocznicy Powstania toczył się spór o Westerplatte, a właściwie o muzeum, które ma powstać w miejscu symbolizującym wybuch drugiej wojny światowej. Opanowane przez Platformę władze Gdańska, które przez lata zaniedbywały teren Westerplatte, postanowiły zrobić na złość Polsce i utrzymać w tym miejscu obskurną rupiecarnię, byle tylko nie dopuścić do powstania muzeum. Być może był też plan sprzedania w przyszłości tego miejsca deweloperom i zbudowania tam osiedla drogich apartamentowców. Władze Gdańska chętnie odwołują się do tradycji niemieckiego Wolnego Miasta Gdańsk, a przypomnijmy, że w latach 30. zeszłego wieku w znacznym stopniu zdominowanego przez zwolenników Hitlera. Te władze wołały zrezygnować z turystycznej atrakcji, jaką z pewnością byłoby muzeum, byle tylko nie uhonorować Polaków, którzy w 1939 roku tym miejscu stawili bohaterski opór niemieckiemu najazdowi na Polskę. Z tego też powodu tegoroczne obchody rocznicy wybuchu wojny miały być uświetnione uliczną zabawą i radosnym pochodem. Miejmy nadzieję, że do tego nie dojdzie.

Przy okazji prób wykiwania historii Polski warto zauważyć, że w mediach (poza publicznymi) niemal niezauważona została 75 rocznica jednej z największych zbrodni popełnionych przez Niemców podczas drugiej wojny światowej. W ciągu paru pierwszych dni sierpnia wymordowano kilkadziesiąt tysięcy cywilów, w większości kobiet, dzieci i starszych mężczyzn na warszawskiej Woli. Ta jedna z najstraszniejszych zbrodni nie tylko, że nie została ukarana i rozliczona, ale jest traktowana jako lokalne wydarzenie, a jej rocznica obchodzona jest na poziomie dzielnicy i lokalnych oficjeli. Tymczasem jest to miejsce, które powinni odwiedzać przywódcy europejskich państw, a każdy niemiecki uczeń powinien czytać w podręczniku historii, jakiego ludobójstwa dopuścił się jego naród. Polska historia, skazana przez zwolenników zapomnienia o przeszłości, do dziś nie jest w stanie ustalić, ile osób zostało rozstrzelanych, zatuczonych kolbami, zagrzebanych żywcem, czy spalonych w płonących budynkach. Liczby zamordowanych, jakimi dziś dysponujemy, wahają się między 30, a 60 tysięcy ofiar, a niektóre opracowania podają nawet 80 tysięcy. Większość ofiar zginęła zaledwie w ciągu dni. W skali świata jest to jedna z największych zbrodni, które popełniono w tak krótkim czasie. Dokonała tego niemiecka policja, oddziały SS, a także formacje kolaboranckie ze wschodu. Upamiętnienie tych wydarzeń jest wciąż bardziej niż skromne, a wiedza na ten temat jest nie tylko całkowicie nieobecna w Europie, a także niemal nieobecna w Polsce.

RYSZARD TERLECKI

Sprawy duże i małe

DZIEL I RZĄDŹ

Stara rzymska zasada Divide et impera, czyli dziel i rządź we współczesnej Polsce przeżywa renesans. Obecnie sprawujący władzę w naszym kraju z coraz większą ochotą starają się ją wdrażać w praktykę. Stara i sprawdzona zasada rządzenia polega na wzniesieniu wewnętrznych konfliktów na opanowanych terenach i występowaniu jako rozjemca zwaśnionych stron. Jako pierwsi zastosowali ją Rzymianie na Półwyspie Apenińskim. Podpisywali umowy z podbitymi ludami, zwanymi odtąd „sprzymierzeńcami”, a sprzymierzeńcom nie wolno było podpisywać umów między sobą, przez to prowincje nie mogły się zjednoczyć, aby pokonać Rzymian. Zasadę tę stosowano także w sprawach wewnętrznych państwa. Czynili tak już cesarze rzymscy, ale jednym z najlepszych przykładów był król Francji Ludwik XIV, który wykorzystywał ambicje jednych ministrów przeciwko innym, by żaden z nich nie zajął zbyt silnej pozycji i stał się dla monarchy niezapobieganym. Ogólnie rzecz biorąc, jest to taktyka silniejszych i zwierzchnich ośrodków władzy, które bronią swej pozycji, osłabiając walkami opozycję. We współczesnych, demokratycznych systemach politycznych zasada ta jest postrzegana negatywnie, ze względu na jej destrukcyjne efekty i antysolidarystyczne oblicze.

Tyle o genezie tej starej zasady i jej współczesnej ocenie. Jak się to ma do sytuacji we współczesnej Polsce. Okazuje się, że postępowanie elit, obecnie sprawujących władzę w kraju, wyjątkowo pasuje do tej tak źle ocenianej zasady. Pan Prezes partii rządzącej już wielokrotnie w praktyce stosował i stosuje tę rzymską zasadę w praktyce. W swoim obozie politycznym opanował realizację tej zasady do perfekcji. Po mistrzowsku opanował rozgrywki poszczególnych polityków w swoim obozie i gdy tylko któryś osiągał większą pozycję i nie daj Bóg przejawiał zbyt duże ambicje, został błyskawicznie spacyfikowany. Takim przykładem jest obecny minister sprawiedliwości, który już wcześniej w PiS był nazywany delfinem, czyli następcą prezesa. Został bezwzględnie spacyfikowany i poniżony. Z tym, że nie zniszczony całkowicie, bo prezes wie, że taki człowiek przywrócony do częściowej władzy będzie gorliwym neofitą i wykonawcą wszelkich poleceń. I tak się stało...

Kolejnym potwierdzeniem realizacji zasady dziel i rządź jest utrzymywanie w Polsce podziału na dwa główne obozy „Pisowców” i „Platformistów”. Podziały są umiejętnie podgrzewane przez sprawujących władzę i mimo pozornie czynionych gestów o pojednaniu robi się wszystko, aby te podziały utrzymać. Obecnie PiS kaptuje kolejnych posłów z Kukiz 15, korzystając z indolencji lidera tego ruchu. Jest to ruch w kierunku utrzymania istniejącego podziału politycznego w Polsce.

W ślad za Prawem i Sprawiedliwością idzie Platforma Obywatelska, która najpierw poknęła Nowoczesną, a teraz próbuje rozwalić ruch ludowy z wieloletnią tradycją oraz lewicę. Stara się dzielić te ugrupowania polityczne w celu zachowania dualizmu politycznego w Polsce. Przyszł nam szczerze, że mi się to nie podoba, bo „Platformiści” jedynie konserwują obecną scenę polityczną i działają na rzecz rządzących. Obyśmy się nie obudzili w październiku w kraju, gdzie wytrawny polityk jakim jest prezes obecnie rządzącej partii, będzie triumfalnie wchodził w praktykę starą rzymską „Dziel i rządź”.

SLAWOMIR PIETRZYK

TVP1

5.15 Natura w Jedyńce: Dzika Sri Lanka. Kraina jezior 6.20 Wieczna miłość 2 (230) 7.05 Elif 3 (542) 8.00 Wiadomości 8.10 Pogoda poranna 8.15 Kwadrans polityczny 8.40 Sen Leocadii – film dokumentalny 9.10 Ranczo (1): Spadek 10.15 Komisarz Alex 11 (137): Zagadka czasu 11.05 Ojciec Mateusz 12 (154): Disco 12.00 Wiadomości 12.15 Agrobiznes 12.30 Agropogoda 12.35 To się oplaca 12.55 Natura w Jedyńce: Dzika Sri Lanka Lasy wśród chmur – cykl dokumentalny, Austria (2015) 14.00 Elif 3 (543) 15.00 Wiadomości 15.10 Pogoda 15.15 Alarm! 15.35 Okrasa lamie przepisy: Ryby z augustowskich jezior – magazyn kulinarny 16.05 Wieczna miłość 2 (231) – serial, Turcja (2015) 17.00 Teleexpress 17.20 Pogoda 17.30 Jaka to melodia? (4105) – teleturmuzyki 18.25 Jeden z dziesięciu (11/110) – teleturmuzyki 18.55 Jeden z dziesięciu (12/110) 19.25 Sport 19.30 Wiadomości 20.05 Pogoda 20.10 Alarm! – magazyn 20.35 Zniewolona (33) – serial kostiumowy, Ukraina (2019) (dozwolone od lat 16) 21.35 Rolnik szuka żony 2 (11) – reality show 22.35 Okupowani (7): Październik – serial, Szwecja/Norwegia (2015) 23.35 Polacy na krańcu świata: Jedna wyprawa – 4 żywioły – film dokumentalny 0.45 Bunt na okręcie – film fabularny, USA (1954); reż.: Edward Dmytryk; wyk.: Humphrey Bogart, Lee Marvin, Steve Brodie, Van Johnson 2.55 Nasza Królowa Elżbieta (2) – serial dokumentalny, Wielka Brytania (2013) 3.55 Notacje: Magdalena Jaracz. Dzieciństwo w Garderobie – cykl dokumentalny 4.10 Zakończenie dnia

TVP2

5.25 Koło fortuny (527) 6.00 Doktor z alpejskiej wioski – nowy rozdział (64): Walka o dzieci 6.55 Amerykańskie półkolonie 7.20 Familiada 2 (2259) 7.55 Pytanie na śniadanie 11.00 Panorama 11.05 Pogoda 11.10 Pytanie na śniadanie extra (442) 11.25 Rodzinka.pl 12 (235): Małe przyjemności 11.55 Barwy szczęścia (2079) 12.30 Koło fortuny (528) 13.15 Wymarzona miłość (6) 14.10 Postaw na milion (169) 15.10 Serial fabularny 16.00 Koło fortuny (529) 16.35 Familiada 2 (2260) 17.10 Wzięty miłości (119) – serial, Turcja (2016) 18.00 Panorama 18.25 Pogoda 18.30 Sport Telegram 18.40 Na dobre i na złe (733): Wybacz mi – serial TVP 19.35 Rodzinka.pl 6 (135): Zawsze z rodziną – serial komediowy TVP 20.10 U Pana Boga za piecem – komedia, Polska (1998); reż.: Jacek Bromski; wyk.: Ira Laczina, Jan Wieczorkowski, Krzysztof Dzierma, Andrzej Zaborski, Ania Janowska, Artur Krajewski, Alicja Bach, Iwona Szczęsna, Eliza Krasińska, Małgorzata Płońska 22.00 Rodzinka.pl 7 (164): Życie to powieść – serial komediowy TVP 22.35 Rodzinka.pl 7 (165): Trudna miłość 23.15 Modliszka (3/3) – thriller, Francja (2017) (dozwolone od lat 16) 1.15 Świat bez fikcji: Dian Fossey. Tajemnice we mgle – film dokumentalny, USA (2017) 2.10 Głina (14/2)5 – serial kryminalny TVP (dozwolone od lat 16) 3.00 Barabasz (2) – serial, USA/Włochy (2012); reż.: Roger Young; wyk.: Billy Zane, Cristiana Capotondi, Filippo Nigro, Anna Valle 4.40 Zakończenie programu

TV POLONIA

6.10 Fajna Polska (6): Bydgoszcz 7.05 Pozyteczni.pl 7.35 Margolcia i Miś zapraszają dziś (137): Świnka skarbonka 7.55 Pytanie na śniadanie 11.00 Polonia 24 11.25 Halo Polonia 12.10 Informacje kulturalne 12.25 Wiadomości 12.40 Historia jednego obrazu (47): „Bitwa pod Orszą” – Hans Krell 12.50 Nad Niemnem 13.10 Barwy szczęścia

(2025) 13.45 Bodo (10) 14.45 Lato, muzyka, zabawa. Wakacyjna Trasa Dwójki 2019 (2): Zamość 15.45 Wiadomości 15.55 Rodzinka.pl (245): Kubek z syrenką 16.25 Żywy Bałtyk (10): Słowiński Park Narodowy 16.50 Margolcia i Miś zapraszają dziś (137): Świnka skarbonka 17.05 Zwierzaki Czytaki (61): Intruz 17.20 Historia jednego obrazu (48): „Komuna hippisów II” – Feliks Topolski 17.30 Teleexpress 17.55 Okrasa lamie przepisy: Pięknie zalane potrawy 18.25 Cafe piosenka – talk-show 18.55 Barwy szczęścia (2025) 19.25 Kierunek Zachód (38) 19.45 Dobranocka: Reksio: Reksio kompan (32) 20.00 Wiadomości 20.30 Pogoda 20.35 Sport 20.45 Ojciec Mateusz 20 (264): Powołanie 21.45 Polonia 24 22.10 Halo Polonia 22.55 Muzyczna scena Halo Polonia (26) 23.10 Focus on Poland (157) 23.30 Ocaleni (dozwolone od lat 16) 0.30 Rodzinka.pl (245): Kubek z syrenką 1.00 Kierunek Zachód (38) 1.20 Powtórki programów

TELEWIZJA KRAKÓW

6.05 Wspaniałe stulecie: Sułtanka Kösem (79) 7.00 Telezakupy 7.30 Kronika dnia 7.45 Pogoda 7.49 Tematy dnia 8.00 Parafia z sercem 8.30 Kronika dnia 8.45 Muzealne opowieści 8.47 Skarby architektury drewnianej 9.05 Rolnik szuka żony 2 (10) 10.10 Turystyczna jazda 10.25 Pogoda 10.30 Dla niesłyszących: Co niesie dzień 10.45 Wieprza pieprzem (6) 11.20 Czarna perła (46/67) 12.05 Łukasz z Bałut – reportaż 12.30 Kronika dnia 12.45 Muzealne opowieści 12.47 Podróże z górami 13.00 Kryminalna „siódemka” 13.15 Dla niesłyszących: Co niesie dzień 13.35 Agrobiznes 13.50 Agropogoda 14.00 Telezakupy 14.30 Kronika dnia 14.48 Magazyn turystyczny 15.05 Wspaniałe stulecie: Sułtanka Kösem (79) 16.00 Dla niesłyszących: Telekurier 16.25 Pogoda 16.30 Kryminalna „siódemka” 16.45 Dziennik regionów 17.00 Terytorialiści 17.15 Rusz się człowieku 17.31 Kronika – zapowiedź 17.35 Raport pogody 17.39 Pogoda 17.41 Muzealne opowieści 17.43 Nicodziennik 17.55 Magazyn turystyczny 18.05 One. Kobiety kultury 18.25 Pogoda 18.30 Kronika 18.51 Kronika sportowa 18.55 Raport pogody 18.58 Pogoda 19.00 Tematy dnia – rozmowa 19.09 Twarze i pejzaże Małopolski 19.55 Pogoda 20.00 Wojenne dziewczyny (10) 21.00 Oratorium Kalwaryjskie 21.02 Kronika 21.21 Kronika sportowa 21.25 Raport pogody 21.26 Pogoda 22.00 Dla niesłyszących: Dziennik regionów 22.20 Echa dnia 22.40 Pogoda 22.45 Kryminalna „siódemka” 23.00 Alarm! 23.20 W tyle wizji 0.00 W tyle wizji extra 0.35 Łukasz z Bałut 1.00 Terytorialiści 1.15 Rusz się człowieku 1.40 Wspaniałe stulecie: Sułtanka Kösem (80)

POLSAT

4.55 Disco Gramy 5.40 Telezakupy 6.00 Nowy dzień z Polsat News 8.45 Malanowski i partnerzy (53, 54) – serial fabularno-dokumentalny 9.45 Dzień, który zmienił moje życie – serial paradokumentalny 10.45 Dlaczego ja? – serial paradokumentalny 11.45 Gliniarze – serial paradokumentalny 12.45 Trudne sprawy – serial paradokumentalny 13.45 Sekrety rodziny – serial paradokumentalny 14.45 Dlaczego ja? – serial paradokumentalny 15.50 Wydarzenia, sport, pogoda 16.15 Interwencja – magazyn reporterów 16.40 Gliniarze – serial paradokumentalny 17.40 Sekrety rodziny – serial paradokumentalny 18.50 Wydarzenia, sport, pogoda 19.30 Świat według Kiepskich – serial komediowy Polska 20.05 Turysta – film sensacyjny, USA (2010) 22.25 Ultra-violet (5, 6) – serial kryminalny Polska (2017) 0.25 Skazany na śmierć – serial sensacyjny 1.25 Ja, ja i ja – komedia USA (1992) 3.35 Tajemnice losu

tvn

5.45 Uwaga! 6.15 Mango 7.20 Kuchenne rewolucje – program rozrywkowy, Polska 8.20 Doradca smaku – magazyn kulinarny 8.30 Dzień Dobry Wakacje – magazyn 11.00 Patent na podróz 12.00 Ukryta prawda – serial paradokumentalny 13.00 19+ (385, 386) – serial paradokumentalny 14.00 SOS. Ekipy w akcji – serial paradokumentalny Polska 15.00 Kuchenne rewolucje – program rozrywkowy Polska 16.00 Szkoła – serial paradokumentalny Polska 17.00 SOS. Ekipy w akcji – serial paradokumentalny Polska 18.00 Ukryta prawda – serial paradokumentalny Polska 19.00 TVN Fakty 19.35 Sport, pogoda 19.50 Uwaga! – magazyn reporterów 20.00 Top of the Top Sopot Festival 2019: Forever Young 22.00 Top of the Top Sopot Festival 2019: Love Forever 0.00 Kuba Wojewódzki – talk-show 1.00 Porwani – serial obyczajowy 2.00 Salon sukien ślubnych Goka – serial dokumentalny

TVN 7

6.10 Ukryta prawda – serial paradokumentalny 7.10 Sąd rodzinny – serial fabularno-dokumentalny 8.10 Szpital – serial paradokumentalny Polska 9.10 Sędzia Anna Maria Wesołowska – serial fabularno-dokumentalny 10.15 Mango 11.55 Ukryta prawda – serial paradokumentalny 12.55 Sąd rodzinny – serial fabularno-dokumentalny 13.55 Sędzia Anna Maria Wesołowska – serial fabularno-dokumentalny 14.55 Szpital – serial fabularno-dokumentalny 15.55 Kości 3 – serial kryminalny 16.55 Dr House 2 (5) – serial obyczajowy 17.55 Kryminalni – serial kryminalny Polska 19.00 Ukryta prawda – serial paradokumentalny 20.00 Osaczeni – thriller, USA (2015) 22.15 Mściciel – western, USA (1973) 0.25 Zagubieni 3 – serial przygodowy 1.25 Druga strona medalu 3 2.25 NOC Magii

TV 4

6.00 Buffy, postrach wampirów – serial fantasy 7.05 Przygody Kota w Butach – serial animowany 7.35 Dragon Ball Super – serial animowany 8.00 Nasz nowy dom – reality show 9.00 Septagon – serial kryminalny 10.00 Anatomia głupoty (1, 2) – serial dokumentalny 11.00 Sekrety sąsiadów (77, 78) – serial obyczajowy 12.00 Galileo 13.00 Detektywi w akcji – serial fabularny 14.00 STOP Drogówka – magazyn policyjny 15.00 Policjantki i policjanci – serial obyczajowy Polska 16.00 Gliniarz i prokurator – serial kryminalny 17.00 Przekłeta – telenowela, Meksyk 18.00 Septagon – serial kryminalny 19.00 Policjantki i policjanci – serial obyczajowy 20.00 Sprawiedliwi – Wydział Kryminalny – serial kryminalny 21.00 Paul – komedia science fiction USA/Wik. Brytania (2011) 23.10 Forteca – dramat wojenny, USA (2012) 1.25 STOP Drogówka – magazyn policyjny

PULS

6.00 I12 – na każde wezwanie (69, 70) 7.00 Górka Dolna 3 8.00 Lombard. Życie pod zastaw 4 – serial obyczajowy Polska 9.00 Tajemnice medyczne – serial fabularno-dokumentalny Polska 10.00 Nash Bridges (33, 34) – serial sensacyjny 12.00 Kobra oddział specjalny (10, 11) – serial sensacyjny 14.00 Łowcy skarbów 2 – serial przygodowy 15.00 Lombard. Życie pod zastaw 3 – serial obyczajowy 16.00 Serce matki – thriller, Kanada (2016) 18.00 Lombard. Życie pod zastaw 4 (169, 170) – serial obyczajowy 20.00 Tajemnicza przesyłka – film sensacyjny USA (2012) 21.55 Eliminatory – film sensacyjny Wielka Brytania USA (2016) 23.50 Dziewiąty legion – dramat przygodowy, Wik. Brytania/USA (2011) 2.00 Zobacz to!

SIERPNIOWE ŁOWY

Sierpień należy do najlepszych miesięcy dla wędkarzy, chociaż presja wędkarska w tym czasie jest spora (bo trwa sezon urlopowo-wakacyjny). To bardzo dobry czas połowów karpia, leszcza, płoci, wzdregi czy amura. Niezle biorą karasie i liny, a w rzekach brzany, świnki i klenie. Warto także zacząć się na drapieżniki: okonie, węgorze czy sumy. A łowiąc na spinning możemy zapolować na pstrągi, trocie, bolenie, jazie, a także – wspomniane już wcześniej – okonie czy sumy.

Rybą sierpnia jest dla mnie leszcz. Prawdopodobnie jest to efekt moich doświadczeń i wspomnień. Jako młody wędkarz, spędzający wakacje w Porąbce Uszewskiej, często z bratem jeździłem do nieodległego Czchowa, gdzie namiętnie wędkowaliśmy w tamtejszym zbiorniku zaporowym. W latach siedemdziesiątych ubiegłego wieku, tzw. jezioro czchowskie (jak je potocznie nazywaliśmy) było zbiornikiem stosunkowo głębokim, z licznymi, znakomitymi łowiskami. Dziś, niestety, zbiornik jest tak zamulony, że praktycznie nie da się w nim łowić. I właśnie w latach siedemdziesiątych, rybami które najczęściej ładowaliśmy w naszych siatkach były tamtejsze leszcze – wyrosnięte, piękne i... bardzo smaczne, po usmażeniu na patelni (grille nie były jeszcze wtedy tak bardzo popularne). Z każdego wyjazdu do Czchowa potrafiliśmy przywieźć pełną siatkę dorodnych leszczy. Czasami trafił się na okrasę karp lub wyrosnięta płoć, ale królowały leszcze. Zapewne stąd mój sentyment dla tej ryby.

W jeziorach, zbiornikach zaporowych czy stawach leszcze z reguły łowiąc na gruntówkę ze sprężyną zanętową, która przy okazji pełni funkcję ciężarka. Na haczyk zakładałem zwykle białe lub czerwone robaki. Czasami kuszę leszcza kapnąką – na haczyk zakładałem wtedy czerwonego robaka okraszonego dwoma białymi.

W wyprawach na leszcze zawsze fascynowała mnie ich wrodzona skłonność do żerowania w grupie rówieśników. Incydentalnie zdarzały się przypadki, że wyciągałem średniego, dużego i małego leszcza w tym samym czasie, z tego samego łowiska. Regułą było to, że jak się trafił trzydziestocentymetrowy, to za nim szły kolejne, niemal takiej samej wielkości. W siatce miałem wtedy, dajmy na to pięć leszczy, i wszystkie o wymiarach pomiędzy dwadzieścia dziewięć, a trzydzieści jeden centymetrów. Jak od sztancy.

Dzisiaj, w dobie panowania grilla, leszcze z rusztu smakują wybornie. A mają i tę zaletę, że ich mięso łatwo zsuwa się po dużych ościach od kręgosłupa w dół. Leszcze można smażyć, piec i marynować w zalewie octowej (najlepiej z dodatkiem marchewki i cebuli). Standardowymi przyprawami do leszcza są: natka pietruszki (najlepiej świeża), majeranek, czosnek, koper i sok z cytryny. Leszcz doskonale komponuje się z takimi warzywami jak cebula, papryka i marchewka. Do przyrządzania dań można wybierać dzwonki, filety, ryby w całości, tusze, zarówno świeże, jak i mrożone. Ale najlepsza oczywiście jest ryba świeża. Przywiezioną prosto z łowiska.

JAKUB KLEŃ

Za kierownicą

NIGDY TAK NIEWIELU...

... NIE ZAWDZIĘCZAŁO TAK WIELE, TAK LICZNYM – można by powiedzieć trawestując słowa Winstona Churchila odnoszące się do polskich lotników walczących w czasie II wojny światowej pod brytyjskim niebem. Ale owa trawestacja ma wymiar całkiem współczesny i odnosi się do Polski. Tych niewiele to właściciele samochodów z napędem elektrycznym, których na dzień 1 lipca 2019 r. zarejestrowanych było w naszym kraju 3645. Choć tych właścicieli jest na pewno jeszcze mniej, bo samochody elektryczne kupują głównie klienci instytucjonalni, a nie indywidualni. Tylko w 2019 roku od stycznia do końca czerwca kupiono 945 samochodów z takim napędem, z czego aż 603 to były „BMW i3” nabyte przez wypożyczalnię takich aut. Nadal jednak napęd elektryczny samochodów osobowych stanowi margines polskiego rynku – ten elektryczny tabor pojazdów to niespełna 0,4 proc. wszystkich pojazdów silnikowych. Zresztą gdyby nagle wszystkie krążące po Polsce pojazdy elektryczne podjechały do 752 stacji ładowania akumulatorów istniejących w naszym kraju i dysponujących 1395 wtyczkami do ładowania, to utworzyłyby się kolejka niczym na stacjach benzynowych w okresie stanu wojennego. Tym bardziej, że tylko co trzecia stacja jest punktem szybkiego ładowania.

Komu zatem zależy najbardziej na rozwoju w Polsce elektromotoryzacji? Król jest tylko jeden – premier rządu Mateusz Morawiecki. Po to, by nie został obwołany Naczelnym Kłamaczkiem Kraju po obietnicy osiągnięcia miliona elektromobilów w 2025 roku. Wtedy należałoby już od 2020 roku wytwarzać w Polsce lub współfinansować przez rząd wprowadzanie na polskie drogi każdego roku ponad 160 tys. elektromobilów. Fabryki samochodów elektrycznych na razie nie ma, zaś proponowane przez rząd dopłaty do zakupu samochodu elektrycznego wywołują pusty śmiech. Dopłata ma wynosić 30 proc. ceny pojazdu, ale nie więcej niż 37500 zł. Niby dużo, bo za równowartość dopłaty można kupić mały samochód miejski z silnikiem spalinowym, ale jednocześnie na rynku jest obecnie tylko jeden elektromobil kwalifikujący się do dopłaty „smart EQ For Four” za 96000 zł. Wprawdzie mówi się, że poniżej progu 125000 zł (a od niego wyliczona jest maksymalna kwota dopłaty 37500 zł), w 2020 roku znajdują się jeszcze „skoda citygo IV” za 80000 zł, „volkswagen e-up” za 90000 zł i najnowszy „opel corsa e” za 124490 zł, ale w każdej chwili rząd może wymyślić jakąś e-akcyzę.

Na razie trwa rozwój infrastruktury dla samochodów elektrycznych, finansowany – jakże by inaczej – przez suwerena, czyli każdego kupującego benzynę lub olej napędowy z dowolnego dystrybutora. Podatek na stacje ładowania, dla niepoznaki zwany opłatą emisyjną, już przyczynił się do wzrostu inflacji i podrożenia chleba powszedniego kupowanego przez wszystkich Polaków, także tych niemotoryzowanych. Nie każdego stać na najdroższy samochód elektryczny na polskim rynku, czyli „teslę long range AWD” za 414400 zł, ale najtańszy „smart” też nie jest dla każdego. Dlatego Stowarzyszenie Dystrybutorów i Producentów Części Motoryzacyjnych jest zdania, iż w 2025 roku nie będzie w Polsce miliona „elektryków”, a co najwyżej ok. 300000. Tak więc premier Morawiecki na pewno zachowa tytuł NKK, zaś nieliczni właściciele aut elektrycznych wychwalać będą pod niebiosa rząd PiS, że „wyjelenił” ok. 15 mln obywateli każąc im płacić za rozbudowę infrastruktury dla „elektryków”.

WOJCIECH MACHNICKI

5.15 Natura w Jedyńce: Dzika Sri Lanka Lasy wśród chmur 6.15 Wieczna miłość 2 (231) 7.10 Elif 3 (543) 8.00 Wiadomości 8.10 Pogoda poranna 8.15 Kwadrans polityczny 8.40 Zakochaj się w Polsce (120): Ostrowiec Świętokrzyski 9.15 Ranczo (2): Goście z zaświatów 10.20 Komisarz Alex 11 (138): Zamknięta sprawa 11.05 Ojciec Mateusz 12 (155): Żart 12.00 Wiadomości 12.15 Agrobiznes 12.35 Agropogoda 12.40 Rok w ogrodzie extra 12.55 Natura w Jedyńce: Dzika Sri Lanka Wybrzeże olbrzymów 14.00 Elif 3 (544) 15.00 Wiadomości 15.10 Pogoda 15.15 Alarm! 15.35 Okrasa łamie przepisy: Kuchnia łowicka w Bednarach – magazyn kulinarny 16.05 Wieczna miłość 2 (232) 17.00 Teleexpress 17.20 Pogoda 17.30 Jaka to melodia? (4113) 18.25 Jeden z dziesięciu (13/110) 18.55 Jeden z dziesięciu (14/110) 19.25 Sport 19.30 Wiadomości 20.05 Pogoda 20.10 Alarm! 20.35 Zniewolona (34) (dozwolone od lat 16) 21.35 Rolnik szuka żony 2 (12) 22.35 Golebiarki (3) 23.30 Cud nad Wisłą – film dokumentalny, Polska (2006) 0.20 wojsko-polskie.pl 0.45 Terytoriali 1.10 Barabasz – dramat historyczny, Włochy/USA (1961); reż.: Richard Fleischer; wyk.: Anthony Quinn, Silvana Mangano, Arthur Kennedy, Katy Jurado, Harry Andrews 3.35 Ludzie w cieniu tablic – film dokumentalny 4.10 Notacje: Maria Wiśniewska. Ja i Powstanie Warszawskie 4.20 Zakończenie dnia

5.25 Koło fortuny (529) 6.00 Doktor z alpejskiej wioski – nowy rozdział (65): Pożegnanie z marzeniami (1) 6.55 Pozyteczni.pl 7.20 Familiada 2 (2260) 7.55 Pytanie na śniadanie 11.00 Panorama 11.05 Pogoda 11.10 Pytanie na śniadanie extra (443) 11.25 Rodzinka.pl 12 (236): Stymulujemy się intelektualnie 11.55 Barwy szczęścia (2080) 12.30 Koło fortuny (530) 13.15 Wymarzona miłość (7) 14.10 Postaw na milion (170 – teleturniej) 15.10 Serial fabularny 16.00 Koło fortuny (531) 16.35 Familiada 2 (2262) 17.10 Więzień miłości (120) – serial, Turcja (2016) 18.00 Panorama 18.25 Pogoda 18.30 Sport Telegram 18.40 Na dobre i na złe (734): Niech żyje życie – serial TVP 19.35 Rodzinka.pl 6 (136): Życie jest ciężkie – serial komediowy TVP 20.10 Kino relaks: Zaskoczeni przez miłość – film obyczajowy, USA (2015); reż.: Robert Iscove; wyk.: Patti Allan, Hilarie Burton, Paul Campbell, Aaron Craven 21.50 Mocne Kino: Za ciosem – film fabularny, USA (1998); reż.: Tsui Hark; wyk.: Jean-Claude Van Damme, Rob Schneider, Paul Sorvino, Lela Rochon (dozwolone od lat 16) 23.30 To ja, złodziej – komedia sensacyjna, Polska (2000); reż.: Jacek Bromski; wyk.: Zbigniew Dunin-Kozicki, Janusz Gajos, Daniel Olbrychowski, Anna Romantowska, Jan Frycz, Krzysztof Globisz, Krystyna Feldman, Bożena Dykiel, Kinga Preis, Maciej Kozłowski (dozwolone od lat 16) 1.20 Trzyście lat (3) – serial, Wielka Brytania (2016) (dozwolone od lat 16) 2.25 Świat bez tajemnic: Woda i władza: Kalifornijski przekręt – film dokumentalny, USA (2017) 3.50 Zakończenie dnia

8.10 Korona królów (109) 6.40 Korona królów (110) 7.05 Amerykańskie półkolonie 7.35 Nela Mała Reporterka: Odwiedzamy Hanoi 7.55 Pytanie na śniadanie 11.00 Polonia 24 11.25 Halo Polonia 12.10 Muzyczna scena Halo Polonia (26) 12.25 Wiadomości 12.40 Historia jednego obrazu (48): „Komuna hippisów II” – Feliks Topolski 12.50 Kierunek Zachód (38) 13.10 Barwy

szczęścia (2026) 13.45 Noce i dni (8/12): Czas miłości i czas śmierci 14.50 Świat od świtu do zmierzchu: Tbilisi od świtu do zmierzchu 15.45 Wiadomości 15.55 Rodzinka.pl (246): Francuski z winobrania 16.25 Studio Raban 17.00 Nela Mała Reporterka: Odwiedzamy Hanoi 17.20 Historia jednego obrazu (50): „Apokalipsa” – Jan Lebenstein 17.30 Teleexpress 17.55 Gwiazdociąg: Andrzej Rosiewicz (1) 18.20 Gwiazdociąg: Andrzej Rosiewicz (2) 18.55 Barwy szczęścia (2026) 19.25 Wilnoteka 19.45 Dobranocka: Bajka o bajkach: Jaś i Małgosia 20.00 Wiadomości 20.30 Pogoda 20.35 Sport 20.45 Zaginiona (5/7): Areszt 21.45 Polonia 24 22.10 Halo Polonia 22.55 Informacje kulturalne 23.10 Focus on Poland (158) 23.30 Świat od świtu do zmierzchu: Tbilisi od świtu do zmierzchu 0.15 Małopolska na rowery (2): Nizina Nadwiślańska 0.30 Rodzinka.pl (246): Francuski z winobrania 1.00 Wilnoteka 1.25 Powtórki programów

6.05 Wspaniałe stulecie: Sultanka Kösem (80) 7.00 Telezakupy 7.30 Kronika dnia 7.45 Pogoda 7.49 Tematy dnia 8.00 Jedź bezpiecznie 8.15 Magazyn medyczny 8.30 Kronika dnia 8.45 Muzealne opowieści 8.47 Turystyczna jazda 9.05 Rolnik szuka żony 2 (11) 9.55 Tajemnice Książnicy Pomorskiej: Biblia Stargardzka Vulgata 10.10 Podróże z górami 10.25 Pogoda 10.30 Dla niesłyszących: Co niesie dzień 10.45 Okrasa łamie przepisy: Od zniw do chleba 11.20 Czarna perła (47/67) 12.10 Włókienka 12.30 Kronika dnia 12.45 Muzealne opowieści 12.47 Prosto z lasu 13.00 Kryminalna „siódemka” 13.15 Dla niesłyszących: Co niesie dzień 13.35 Agrobiznes 13.55 Agropogoda 14.00 Telezakupy 14.30 Kronika dnia 14.48 Pod Tatrami 15.05 Wspaniałe stulecie: Sultanka Kösem (80) 16.00 Dla niesłyszących: Telekurier 16.25 Pogoda 16.30 Kryminalna „siódemka” 16.45 Dziennik regionów 17.00 Tygodnik polityczny 17.31 Kronika – zapowiedź 17.35 Raport pogodowy 17.39 Pogoda 17.41 Muzealne opowieści 17.43 Onkocuzjni/Moja historia 17.53 Marzyciele 18.14 Kalejdoskop regionalny 18.25 Pogoda 18.30 Kronika 18.51 Kronika sportowa 18.55 Raport pogodowy 18.58 Pogoda 19.00 Tematy dnia 19.09 Jedź bezpiecznie 19.18 Kwartet 19.43 Niecodziennik 19.55 Pogoda 20.00 Wojenne dziewczyny (11) 21.02 Kronika 21.21 Kronika sportowa 21.25 Raport pogodowy 21.26 Pogoda 21.35 Twój wybór 22.00 Dla niesłyszących: Dziennik regionów 22.20 Echa dnia 22.40 Pogoda 22.45 Kryminalna „siódemka” 23.00 Alarm! 23.20 W tyle wizji 0.00 W tyle wizji extra 0.35 Nie widzę przeszkód 1.00 Operacja Zdrowie! (25): Naczyniówka 1.40 Wspaniałe stulecie: Sultanka Kösem (81)

4.55 Disco Gramy 5.40 Telezakupy TV Okazje 6.00 Nowy dzień z Polsat News 8.45 Malanowski i partnerzy (55, 56) – serial fabularno-dokumentalny 9.45 Dzień, który zmienił moje życie – serial paradokumentalny 10.45 Dlaczego ja? – serial paradokumentalny 11.45 Gliniarze – serial paradokumentalny 12.45 Trudne sprawy – serial paradokumentalny 13.45 Sekrety rodziny – serial paradokumentalny 14.45 Dlaczego ja? – serial paradokumentalny 15.50 Wydarzenia, pogoda 16.15 Interwencja – magazyn reporterów 16.40 Gliniarze – serial paradokumentalny 17.40 Sekrety rodziny – serial paradokumentalny 18.50 Wydarzenia, sport, pogoda 19.30 Świat według Kiepskich (527) – serial komediowy Polska 20.10 Piłka nożna: Superpuchar Europy (mecz finałowy): Liverpool FC – Chelsea FC 23.00 Nagi peryskop – komedia, USA (1996) 1.00 Nasz nowy dom (98, 99) – reality show 3.00 Tajemnice losu

7.30 Kuchenne rewolucje 8.30 Dzień Dobry Wakacje – magazyn 11.00 Patent na podróż – program rozrywkowy 12.00 Ukryta prawda – serial paradokumentalny 13.00 19+ – serial paradokumentalny 14.00 SOS. Ekipy w akcji – serial paradokumentalny 15.00 Kuchenne rewolucje – program rozrywkowy, Polska 16.00 Szkoła – serial paradokumentalny Polska 17.00 SOS. Ekipy w akcji – serial paradokumentalny, Polska 18.00 Ukryta prawda – serial paradokumentalny Polska 19.00 TVN Fakty 19.35 Sport, pogoda 19.50 Uwaga! – magazyn reporterów 20.00 Top of the Top Sopot Festival 2019: #Dance 20.15 Na Wspólnej – serial obyczajowy 22.00 Top of the Top Sopot Festival 2019: #loveTOdance 0.00 Prawdziwa jazda – komedia sensacyjna, USA (2014) 2.05 Z archiwum X – serial s.f. 3.05 Uwaga! – magazyn 3.25 NOC Magii – interaktywny program rozrywkowy

6.10 Ukryta prawda – serial paradokumentalny 7.10 Sąd rodzinny – serial fabularno-dokumentalny 8.10 Szpital – serial paradokumentalny Polska 9.10 Sędzia Anna Maria Wesołowska – serial fabularno-dokumentalny 10.15 Mango 11.55 Ukryta prawda – serial paradokumentalny 12.55 Sąd rodzinny – serial fabularno-dokumentalny 13.55 Sędzia Anna Maria Wesołowska – serial fabularno-dokumentalny 14.55 Szpital – serial fabularno-dokumentalny 15.55 Kości 3 – serial kryminalny 16.55 Dr House 2 – serial obyczajowy 17.55 Kryminalni – serial kryminalny Polska 19.00 Ukryta prawda – serial paradokumentalny 20.00 Medium – dramat obyczajowy, USA (2010) 22.45 Ptaszek na uwięzi – komedia sensacyjna, USA (1990) 1.05 Zagubieni 3 – serial przygodowy

6.00 Buffy, postrach wampirów – serial fantasy 7.05 Przygody Kota w Butach – serial animowany 7.35 Dragon Ball Super – serial animowany 8.00 Nasz nowy dom – reality show 9.00 Septagon – serial kryminalny 10.00 Anatomia głupoty (2, 3) – serial dokumentalny 11.00 Sekrety sąsiadów (78, 79) – serial obyczajowy 12.00 Najdziwniejsze zwierzęta świata – serial przyrodniczy 13.00 Detektywi w akcji – serial fabularny 14.00 STOP Drogówka – magazyn policyjny 15.00 Policjantki i policjanci – serial obyczajowy Polska 16.00 Gliniarz i prokurator – serial kryminalny 17.00 Przekłeta – telenowela 18.00 Septagon – serial kryminalny 19.00 Policjantki i policjanci – serial obyczajowy 20.00 Sprawiedliwi – Wydział Kryminalny – serial kryminalny 21.00 Babylon A.D. – film s.f. USA/Francja/Wlk. Brytania (2008) 23.05 Nocna bestia – horror, Wlk. Brytania (2010) 0.55 Transakcje za milion dolarów – Nowy Jork (2) – serial dokumentalny 1.55 Interwencja

6.00 112 – na każde wezwanie (65, 66) 7.00 Górka Dolna 3 8.00 Lombard. Życie pod zastaw 4 – serial obyczajowy Polska 9.00 Tajemnice medyczne – serial fabularno-dokumentalny Polska 10.00 Nash Bridges (34, 35) – serial sensacyjny 12.00 Kobra – oddział specjalny (11, 12) – serial sensacyjny 14.00 Łowcy skarbów – serial przygodowy 15.00 Lombard. Życie pod zastaw 3 – serial obyczajowy 16.00 Rzykantka – film sensacyjny, Kanada (2016) 18.00 Lombard. Życie pod zastaw 4 (171, 172) – serial obyczajowy 20.00 Wasabi: Hubert zawodowiec – film sensacyjny Francja/Japonia (2001) 21.55 Litewski przekręt – komedia sensacyjna Wlk. Brytania/Litwa (2014) 23.55 Bez litości 2 – serial sensacyjny 1.50 Zobacz to

Nasze porady

WYPOWIEDZENIE UMOWY NAJMU Z UWAGI NA „WAŻNE PRZYCZYNY”

W większości przypadków osoby wynajmujące lokale mieszkalne ograniczone są co do możliwości rozwiązania umowy najmu przepisami ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego. Przesłanki pozwalające na wypowiedzenie takiej umowy wskazane są w art. 11 tej ustawy. Nie wszystkie jednak pozwalają na jednoznaczne określenie sytuacji, kiedy takie wypowiedzenie będzie dopuszczalne.

W postanowieniu z 10 października 2018 r. Sąd Najwyższy (sygn. akt: I CNP 12/18) zajął się wyjaśnieniem czym są, jak to określa przepis, „ważne przyczyny”, które uprawniają wynajmującego do wystąpienia do sądu z pozwem o rozwiązanie stosunku najmu i nakazanie lokatorowi opróżnienia zajmowanego lokalu, w sytuacji, w której strony nie dojdą do porozumienia w zakresie warunków i terminu takiego rozwiązania.

ARGUMENTY

ZA WYPOWIEDZENIEM NAJMU

W omawianej sprawie miasto wystąpiło z pozwem przeciwko osobie fizycznej, która na podstawie umowy najmu zajmowała lokal komunalny. Gmina uzasadniała żądanie rozwiązania umowy tym, że pozwana posiadała wraz z mężem gospodarstwo agroturystyczne, na terenie którego znajdują się budynki umożliwiające jej zaspokajanie potrzeb mieszkaniowych. Zdaniem powoda, to tam koncentrowało się życie pozwanej. Gminie natomiast zajmowany przez nią lokal był niezbędny z uwagi na znaczną liczbę osób oczekujących na przydział komunalnego lokalu mieszkalnego. Sąd rejonowy ustalił, że strony łączyła umowa najmu z 1990 roku, a pozwana w sposób terminowy wywiązywała się z obowiązków uiszczania czynszu najmu. Ponadto, w 2008 roku przeprowadziła generalny remont lokalu. Wspomniane gospodarstwo agroturystyczne składało się natomiast z trzech budynków, w których pozwana wynajmowała gościom 4 pokoje: 2-osobowe i 2 pokoje 4-osobowe. Działalność pozwanej w tym zakresie w przeważającej części miała miejsce w sezonie letnim i przynosiła przychody. Przez pozostałą część roku pozwana mieszkała jednak głównie w mieście. Nie korzystała z pomocy społecznej i nie posiadała innego lokalu, w którym mogłaby zamieszkać.

ROZSTRZYGNIECIA SĄDÓW

Sąd rejonowy stwierdził, że powódowa gmina nie wykazała istnienia ważnej przyczyny w rozumieniu wspomnianego przepisu oraz nie udowodniła, żeby lokal zajmowany przez pozwaną był jej niezbędny dla najmoców oczekujących na mieszkanie z zasobu gminnego. Istotne w ocenie sądu rejonowego było również to, że zabudowania gospodarstwa agroturystycznego nie są przystosowane do zamieszkiwania tam przez cały rok. Dodatkowo, centrum życia pozwanej – jak ustalił sąd – znajduje się w mieście. To tam przebywała przez większą część roku. Sąd oddalił zatem pozew.

Apelacja gminy również została oddalona. Sąd okręgowy zgodził się z ustaleniami sądu rejonowego i uzupełnił ustalenia o fakt, że kilkumiesięczne nieobecności pozwanej w przedmiotowym lokalu wskazywane przez powoda związane są z jej wyjazdami zagranicznymi, w czasie których wykonuje ona pracę – jest przewodnikiem wycieczek.

Celem najmu lokalu komunalnego jest zaspokajanie potrzeb mieszkaniowych najmcy, a nie zagwarantowanie mu dodatkowego lokalu, który wykorzystuje w sposób sporadyczny jako alternatywę dla rzeczywistego miejsca zamieszkania. Powód w ocenie sądu okrę-

gowego wobec odwołania się do ogólnego deficytu mieszkań komunalnych nie musiał wskazywać konkretnych osób, z którymi zawarłby umowę najmu lokalu zajmowanego przez pozwaną. Twierdzenia powoda nie były jednak wystarczające do uwzględnienia pozwu, ponieważ nie budziło w sprawie wątpliwości, że nieobecności pozwanej mają charakter czasowy, związany z prowadzoną działalnością i wykonywaną pracą. Świadczyło to o tym, że lokal w mieście stanowił jednak centrum życiowe pozwanej. Potwierdza to również fakt wykonanego remontu lokalu.

WNIOSEK O STWIERDZENIE NIEZGODNOŚCI Z PRAWEM

W dalszym ciągu nie zgadzając się z wyrokiem, gmina wniosła skargę o stwierdzenie niezgodności z prawem wyroku sądu okręgowego, który to miał naruszać wspomniany art. 11 ust. 10 ustawy. Skarga o stwierdzenie niezgodności wyroku z prawem jest tak zwanym nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia. Aby doszło

do stwierdzenia nieważności, uchybienie musi mieć charakter rażący, podstawowy i oczywisty. Musi być też wątpliwość sprzeczna z przepisami bez konieczności głębszej analizy prawnej. Tylko takie orzeczenia mogą zostać na tej drodze skutecznie podważone jako bezprawne. Należy mieć bowiem na uwadze – jak wskazał Sąd Najwyższy rozpoznający skargę – że istotą władzy sądowniczej jest orzekanie w warunkach niezawisłości, tj. w sposób bezstronny, zależny jedynie od obowiązujących ustaw, ale również od wewnętrznego przekonania sędziego oraz jego swobodnej oceny praw i przedstawionych faktów. Z uwzględnieniem powyższych przesłanek, skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem podlegają wstępnej selekcji. Już przy pierwszej ocenie powinno być możliwe określenie, czy faktycznie istnieje możliwość ich uwzględnienia. Jeżeli tak nie będzie i wyrok nie będzie oczywiście nieprawidłowy, skarga nie zostanie przyjęta do rozpoznania jako bezzasadna.

WYROK

SĄDU NAJWYŻSZEGO

Istotne w niniejszej sprawie, wynikające z art. 11 ust. 10 ustawy „ważne przyczyny”, jak wskazał Sąd Najwyższy, nie są sprecyzowane. Do uznania sądu pozostawiono określenie, czy faktycznie one zaistniały. Sąd powinien mieć wówczas na uwadze wyważenie dwóch wartości konstytucyjnych, jakim są ochrona własności (art. 64) oraz ochrona najmcy lokali mieszkalnych (art. 75).

W ocenie Sądu Najwyższego, ważne przyczyny uzasadniające rozwiązanie stosunku najmu zachodzą, kiedy lokal stanie się z istotnych względów osobistych lub rodzinnych potrzebny wynajmującemu, a jednocześnie nie jest niezbędny najmcy.

Sąd wskazał jednocześnie, że w opisanej sprawie lokal bez wątpienia był potrzebny wynajmującej gminie z uwagi na deficyt mieszkań komunalnych, jednakże wspomniany lokal był jednocześnie niezbędny pozwanej. Nie wykazano bowiem w sprawie, aby było przeciwnie, na co wskazał sąd okręgowy, rozpoznając apelację.

(mp)

TVP1

4.40 Wrota Europy – dramat historyczny, Polska (1999) 6.00 Natura w Jedyne: Dzika Sri Lanka Wybrzeże olbrzymów 7.00 Transmisja mszy świętej z Sanktuarium Bożego Miłosierdzia w Łagiewnikach 8.00 Matka Teresa – film biograficzny, Włochy (2003) 10.00 Trędowata – melodramat, Polska (1976); reż.: Jerzy Hoffman 11.40 Święto Wojska Polskiego 2019 (uroczystości w Katowicach) 13.05 Natura w Jedyne: Niezwykle więzi delfinów – film dokumentalny, USA (2016) 14.00 Święto Wojska Polskiego 2019 – Defilada 15.45 Przybyli ulani – film TVP; reż.: Sylwester Chęciński; wyk.: Zbigniew Zamachowski, Kinga Preis, Krystyna Feldman, Stefan Burczyk, Paweł Parczewski, Andrzej Zaborski, Joanna Kurowska, Artur Barciś 17.00 Teleexpress 17.20 Pogoda 17.30 Jaka to melodia? (3929) 18.25 Jeden z dziesięciu (15/110) 18.55 Jeden z dziesięciu (16/110) 19.25 Sport 19.30 Wiadomości 20.05 Pogoda 20.10 Alarm! 20.35 Ojciec Mateusz 19 (245): Salowy 21.30 Sprawa dla reportera 22.25 Sekundy, które zmieniły życie (10) 22.50 Ocaleni (wydanie specjalne – Licheń) – (dozwolone od lat 16) 23.55 1920. Bitwa Warszawska – film historyczny, Polska (2011); reż.: Jerzy Hoffman; wyk.: Borys Szyz, Natasa Urbańska, Daniel Olbrychski, Bogusław Linda, Marian Dzięciel, Jerzy Bończak, Ewa Wiśniewska, Stanisława Celinska, Adam Ferency, Wojciech Solarz 2.00 Życie za życie. Maksymilian Kolbe – dramat, Polska/Niemcy (1990); reż.: Krzysztof Zanussi; wyk.: Christopher Waltz, Artur Barciś, Gustaw Lutkiewicz, Krzysztof Zalewski, Andrzej Szczepkowski, Krzysztof Kowalewski, Jerzy Stuhr, Franciszek Pieczka 3.45 Okupowani (7): Październik – serial, Szwecja/Norwegia (2015) 4.40 Notacje: Jadwiga Piłsudska-Jaraczewska. Mój ojciec – cykl dokumentalny 4.50 Zakończenie dnia

TVP2

5.10 Koło fortuny (531) – teleturniej 5.45 Dyl Sowizdrzał – film kostiumowy, Niemcy (2014) 7.55 Pytanie na śniadanie 10.45 Panorama 10.50 Pogoda 10.55 Pytanie na śniadanie extra (444) 11.10 Festiwal Kultury Kresowej 2019 – koncert 12.00 Śniadanie u Tiffany'ego – film fabularny, USA (1961); reż.: Blake Edwards; wyk.: Audrey Hepburn, George Peppard, Patricia Neal, Buddy Ebsen 14.00 Familiada 2 (2263) 14.35 Koło fortuny (532) 15.15 Szansa na Sukces 16.15 U Pana Boga za piecem – komedia, Polska (1998); reż.: Jacek Bromski; wyk.: Ira Laczina, Jan Wierczkowski, Krzysztof Dzierma 18.00 Panorama 18.25 Pogoda 18.30 Sport Telegram 18.40 Postaw na milion (171) 19.30 Rodzinka.pl 6 (137): Płoną góry, płoną lasy 20.10 Złoto dezertów – komedia, Polska (1998); reż.: Janusz Majewski; wyk.: Marek Kondrat, Bogusław Linda, Wiktor Zborowski, Katarzyna Figura, Piotr Gąsowski, Jan Englert, Piotr Machalica, Leonard Pietraszak, Paweł Delag, Artur Zmijewski 22.20 Loch Ness – film fabularny, USA/Wielka Brytania (1997); reż.: John Henderson; wyk.: Ted Danson, Joely Richardson, Ian Holm 0.10 Zaskoczeni przez miłość – film obyczajowy, USA (2015); reż.: Robert Iscove 1.50 Rybka zwana Wandą – komedia, USA (1988); reż.: Charles Crichton; wyk.: Jamie Lee Curtis, Kevin Kline (dozwolone od lat 16) 3.40 Zakończenie dnia

TV POLONIA

6.10 Korona królów (111) 6.40 Korona królów (112) 7.10 wojsko-polskie.pl

7.35 Borówka skrzat wyrusza w świat (10) 8.05 Kino retro: Ada, to nie wypada! – komedia, Polska (1936); reż.: Konrad Tom 9.40 Polonia 24 10.10 Halo Polonia 11.00 Wilnoteka 11.20 Barwy szczęścia (2027) 11.50 Święto Wojska Polskiego 2019 (uroczystości w Katowicach) 13.10 Miłość nad rozlewiskiem (6/13) 14.00 Święto Wojska Polskiego 2019 – Defilada 15.35 Zaginiona (5/7): Areszt 16.25 Rodzinka.pl (247): Kobieta mi zwariowała 16.55 Borówka skrzat wyrusza w świat (10) 17.20 Historia jednego obrazu (51): „Czarniecki pod Koldyngą” – Józef Brandt 17.30 Teleexpress 17.55 Festiwal „Alleluja, czyli Happy Day” 19.10 Barwy szczęścia (2027) 19.45 Dobranocka: Dziwne przygody Koziołka Matołka (15) 20.00 Wiadomości 20.30 Pogoda 20.35 Sport 20.45 Znachor – dramat, Polska (1981); reż.: Jerzy Hoffman 23.05 Festiwal Kultury Kresowej 2019 – koncert 23.55 Potomkowie zesłańców w Gruzji – reportaż 0.30 Rodzinka.pl (247): Kobieta mi zwariowała – serial komediowy TVP 1.00 Cafe piosenka – talk-show 1.25 Potwórki programów

TELEWIZJA KRAKÓW

6.05 Wspaniałe stulecie: Sułtanka Kösem (81) 7.05 Tajemnice jasnogórskiego wizerunku 7.35 Na plebani w Wyszkowie 1920 9.05 Rolnik szuka żony 2 (12) 9.55 Pogoda 10.00 Pogoda 10.01 Kronika kulturalna 10.11 Muzealne opowieści 10.15 Wszystko dla serca Jezusowego 10.45 Małopolska na rowery 10.55 Nasza Małopolska 11.00 Małopolska – miejsca serdeczne Jana Pawła II 11.30 Krakowskie impresje Stanisława Markowskiego 11.35 Jan Paweł II w Małopolsce (19) 12.05 Przewodniczka w drodze 12.35 1200 Muzeów (28): Militaria 13.00 Kryminalna „siódemka” 13.15 Reportaż 13.35 Prawdziwie spadła z nieba 14.40 Święte bukiety 15.05 Wspaniałe stulecie: Sułtanka Kösem (81) 16.00 Tajemnice jasnogórskiego wizerunku 16.25 Pogoda 16.30 Kryminalna „siódemka” 16.45 Dziennik regionów 17.00 Astronomia niepodległa. 100 lat polskiej astronomii (3/19) 17.32 Pogoda 17.34 Raport pogodowy 17.36 Muzealne opowieści 17.40 Wypad w plener 17.55 Turystyczna jazda 18.05 Pod Tatrami 18.15 Podróże z góralami 18.25 Pogoda 18.30 Kronika 18.51 Kronika sportowa 18.55 Raport pogodowy 18.58 Pogoda 19.00 Tematy dnia 19.09 Kronika kulturalna 19.20 Parafia z sercem 19.45 Speed 2 19.55 Pogoda 20.00 Ocaleni (wydanie specjalne) (dozwolone od lat 16) 21.02 Kronika 21.21 Kronika sportowa 21.25 Raport pogodowy 21.26 Pogoda 21.35 Twój wybór 22.00 Dla niesłyszących: Dziennik regionów 22.20 Echa dnia 22.40 Pogoda 22.45 Kryminalna „siódemka” 23.00 Alarm! 23.20 W tyle wizji 0.00 W tyle wizji extra 0.35 Przewodniczka w drodze 1.05 Astronomia niepodległa. 100 lat polskiej astronomii (3/19) 1.40 Wspaniałe stulecie: Sułtanka Kösem (82)

POLSAT

6.00 Nowy dzień 8.30 Świt jeźdźców smoków – film animowany, USA (2014) 9.00 Szalone wakacje na kółkach – film familijny USA/Niemcy/Wlk. Brytania; reż. Barry Sonnenfeld (2006) 11.10 Pocahontas 2: Podróż do Nowego Świata – film animowany USA (1998) 12.55 Strażnicy marzeń – film animowany USA (2012); reż. Peter Ramsey 15.00 Pan Poppe i jego pingwiny – komedia, USA (2011) 16.15 Interwencja 17.05 Tarapaty – film przygodowy, Polska (2017); reż. Marta Karwowska 18.50 Wydarzenia, sport, pogoda 19.30 Świat według Kiepskich – serial komediowy 20.05 Forrest Gump – komediodramat, USA (1994); reż. Robert Zemeckis 23.00 Podróż poślubna – komedia romantyczna USA (1999)

tvn

5.50 Uwaga! – magazyn 6.20 Mango 7.30 Kuchenne rewolucje – program rozrywkowy, Polska 8.30 Dzień dobry wakacje – magazyn 11.00 Kobieta na krańcu świata – serial dokumentalny, Polska 11.35 Kosmiczni kowboje – film science-fiction, USA (2000); reż. Clint Eastwood 14.10 Batman – film przygodowy, USA/Wielka Brytania (1989) 16.50 Zaczarowana – komedia fantasy, USA (2007) 19.00 TVN Fakty, sport, pogoda 19.45 Uwaga! – magazyn 20.00 Top of the Top Sopot Festival 2019: Przeboje z winyli 22.00 Top of the Top Sopot Festival 2019: Przeboje Wolnej Polski 0.00 Get On Up: Historia Jamesa Browna – dramat biograficzny USA/Wielka Brytania (2014) 2.55 Top Model – reality show 3.55 Uwaga! – magazyn 4.15 NOC Magii – interaktywny program rozrywkowy

TVN 7

5.32 Szkoła – serial paradokumentalny, Polska 8.45 Przyjaciele – serial komediowy, USA 9.14 Królestwo małp – film dokumentalny, USA 10.55 Lemur zwany Rollo – komedia, USA/Wielka Brytania (1997); reż. Fred Schepisi; wyk. John Cleese 12.50 Złoto dla zwycięzcy – komedia wojenna, USA/Jugosławia (1970); reż. Brian G. Hutton; wyk. Clint Eastwood 15.50 Karol. Człowiek, który został papieżem (1, 2-ost.) – film biograficzny Francja/Kanada/Niemcy/Polska/Włochy (2005) 20.00 Pułapka (1, 2) – serial kryminalny, Polska (2018) 22.00 Komediowy czwartek: Nadchodzi Polly – komedia romantyczna, USA (2004); reż. John Hamburg 0.25 Niby-mono-gamiczni – film dokumentalny USA/Kanada/Włochy/Portugalia/Hiszpania (2014) 1.40 Zagubieni 3 (7) – serial przygodowy, USA 2.40 NOC Magii – interaktywny program rozrywkowy

TV 4

6.00 Transakcje za milion dolarów: Nowy Jork (2) – serial dokumentalny, USA 7.05 Przygody Kota w Butach – serial animowany 7.35 Dragon Ball Super – serial animowany 8.35 Atlantyda: Powrót Milo – film animowany, USA (2003); reż. Victor Cook 10.10 Prawie jak gladiator – film animowany, Włochy (2012) 12.10 Air America – film sensacyjny, USA (1990); wyk. Mel Gibson 14.40 Paul – komedia science-fiction, USA/Wielka Brytania (2011); wyk. Simon Pegg 16.45 Układ prawie idealny – komedia, USA (2000); wyk. Madonna 19.00 Policjantki i policjanci – serial obyczajowy, Polska 20.00 Sprawiedliwi – Wydział Kryminalny – serial kryminalny, Polska 21.00 Przyjacieli do końca świata – komedia romantyczna, USA/Singapur/Indonezja/Malezja (2012) 1.25 Transakcje za milion dolarów: Nowy Jork (3) – serial dokumentalny, USA 2.30 Graffiti – program publicystyczny 2.40 Disco Polo Life – program muzyczny

PULS

6.00 112 – na każde wezwanie 7.00 Górka Dolna 3 7.55 Lombard. Życie pod zastaw 4 8.55 Przygody Merlina – serial fantasy, Wielka Brytania 9.50 Wielka włóczęga – komedia wojenna, Fracja/Wielka Brytania (1966) 15.05 Robin Hood: Książę złodziei – film przygodowy, USA (1991); reż. Kevin Reynolds; wyk. Kevin Costner 18.00 Lombard. Życie pod zastaw 4 (173, 174) – serial obyczajowy 20.00 Wyścig szczurów – komedia przygodowa, USA/Kanada (2001); reż. Jerry Zucker 22.10 Wielkie kino – komedia przygodowa USA (2007); reż. Jason Friedberg; wyk. Kal Penn, Faune A. Chambers 23.55 Repli-Kate – komedia USA/Niemcy (2002); reż. Frank Longo 1.50 Zobacz to!

Prawnik radzi

DZIAŁKA PRZEZNACZONA NA DROGĘ

Po rodzicach została mi działka rolna, przez którą miała przebiegać droga szybkiego ruchu. W 2003 roku w urzędzie otrzymałem mapę geodezyjną, z której wynikało, że obok „S-ki” ma być budowana droga gminna. Wysłałem pismo do burmistrza z pytaniem, co z opisanymi inwestycjami, ale odpowiedzi nie otrzymałem. Droga gminna jest ujęta w planie zagospodarowania przestrzennego. Co mam zrobić, aby uzyskać zapłatę za teren, na którym będą budowane drogi? Kto dokonuje wyceny takich terenów?

Jednym z rozwiązań jest wystąpienie do gminy o podział nieruchomości, czego konsekwencją będzie wywłaszczenie wydzielonej pod drogę działki i powstanie roszczenia o odszkodowanie. Zgodnie z treścią art. 98 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. „o gospodarce nieruchomościami” (tekst jedn. Dz. U. z 2018 r., poz. 2204 z późn. zm. – dalej także jako „u.g.n.”), „działki gruntu wydzielone pod drogi publiczne: gminne, powiatowe, wojewódzkie, krajowe – z nieruchomości, której podział został dokonany na wniosek właściciela, przechodzą, z mocy prawa, odpowiednio na własność gminy, powiatu, województwa lub Skarbu Państwa z dniem, w którym decyzja zatwierdzająca podział stała się ostateczna albo orzeczenie o podziale prawomocne”. Wedle ust. 3 ww. przepisu „za działki gruntu o których mowa w ust. 1, przysługuje odszkodowanie w wysokości uzgodnionej między właścicielem (...), a właściwym organem (...). Jeżeli do takiego uzgodnienia nie dojdzie, na wniosek właściciela (...), odszkodowanie ustala się i wypłaca według zasad i trybu obowiązujących przy wywłaszczeniu nieruchomości”. Zgodnie z treścią art. 131 ust. 1 ww. ustawy, „w ramach odszkodowania właścicielowi (...) wywłaszczonej nieruchomości może być przyznana, za jego zgodą, odpowiednia nieruchomość zamienna”. Decyzję o odszkodowaniu wydaje starosta (art. 129 ust. 5 u.g.n.), a jego wysokość ustala się według stanu i przeznaczenia nieruchomości odpowiednio w dniu wydania decyzji o podziale oraz jej wartości w dniu wydania decyzji o odszkodowaniu, po uzyskaniu opinii rzeczoznawcy majątkowego (art. 131 ust. 1 i 2 u.g.n.). Roszczenia związane ze zmianą przeznaczenia nieruchomości na cele drogowe znajdują się także w przepisach np. ustawy z dnia 10 kwietnia 2003 r. „o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych” (tekst jedn. Dz. U. z 2018 r., poz. 1474), czy też ustawy z dnia 27 marca 2003 r. „o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym” (tekst jedn. Dz. U. z 2018 r., poz. 1945 z późn. zm.). (sp)

KRAKÓW, AL. SŁOWACKIEGO 52
TEL. 12 634 23 17 TEL. 12 417 11 98
TEL. KOM. 575 550 302
biuro czynne od pn do pt w godz. 11.00-17.00
www.belferek.seo.pl

BELFEREK
BIURO TURYSTYCZNE

Truskawiec 2019
Turnusy rehabilitacyjne
z zabiegami i dojazdem z Krakowa

WILLA KAMELIA

POTRZEBNY JEST PASZPORT

SUPER PROMOCJA 1150 zł

Terminy:	24.07 - 03.08 1150
Turnus 11 - dniowy	04.08 - 14.08 1150
	16.08 - 26.08 1150
	27.08 - 06.09 1150
	08.09 - 18.09 1150
	19.09 - 29.09 1150
	30.09 - 10.10 1150

WYCIĘTKI FAKULTATYWNE

- Złotanie Ławos
- Na operę do Ławos
- do Drohobycza
- do Delfinariusz
- Waczone zapoznanie wicy

KRAKÓW, AL. SŁOWACKIEGO 52
TEL. 12 634 23 17 TEL. 12 417 11 98
TEL. KOM. 575 550 302
biuro czynne od pn do pt w godz. 11.00-17.00
www.belferek.seo.pl

BELFEREK
BIURO TURYSTYCZNE

Truskawiec 2019
Turnusy rehabilitacyjne
z zabiegami i dojazdem z Krakowa

SANATORIUM TRUSKAWIECKI

POTRZEBNY JEST PASZPORT

PROMOCJA LIPIEC, SIERPIEŃ 1300 zł

Składowa terapia na nietrzymanie moczu u kobiet oraz na prostatę

Terminy:	27.07 - 07.10 1300
	08.10 - 18.10 1300

WYCIĘTKI FAKULTATYWNE

- Ławos
- Operę do Ławos
- Truskawiec
- Truskawiec
- Waczone zapoznanie wicy

KRAKÓW, AL. SŁOWACKIEGO 52

GŁOS
TYGODNIK
NOWOHUCKI

POZIOMO: 5. podejmowanie działań gwarantujących skuteczność w określonych warunkach, 8. lodyga roślin trawiastych, 9. odznaka, order, 12. przepływa przez Warkę, 13. mieszkaniowiec jednego z państw środkowej Azji, 14. japoński wojownik, 15. młodziutki ptaszek, 17. bardzo słodki wyrób cukierniczy, 19. ustronna, bezludna okolica, 20. artysta występujący indywidualnie, 23. powieść Dostojewskiego, 25. czynności dostarczające przyjemności i radości, 27. państwo z Rygą, 28. miasto w Hesji nad Fuldą, 30. przeciwartyleryjskie ziemne umocnienia polowe (XVII-XIX w.), 31. śląskie miasto z browarem, 32. marokański port nad Cieśniną Gibraltarską, 33. pisarz i publicysta (1758-1841), autor *Powrotu pastera*.

PIONOWO: 1. niewielka ilość materiału pobrana do analizy, 2. specjalista od warzyw, drzew owocowych i roślin ozdobnych, 3. kraina historyczna w Chorwacji, 4. zarządca upadłą firmą, 6. obejmuje Półwysep Malajski i północną część Borneo, 7. urok, czar, 10. znana scenograf, żona Andrzeja Wajdy, 11. najwyższy szczyt Afryki, 16. wybitny węgierski kompozytor i pianista, 18. tytuł opery Moniuszki, 21. człowiek dopuszczający się przestępstwa, 22. epitet, wyzwisko, 24. miasto nad Łyną, 26. trefniś, 29. pielgrzymkowa miejscowość na pograniczu Wielkopolski i Kujaw, 30. skóra oznaka chorób serca.

Rozwiązanie krzyżówki nr 30:

POZIOMO: 5. konterfekt, 8. pardon, 9. Kazań, 12. Pascal, 13. puzony, 14. śruta, 15. obraza, 17. wikary, 19. Ontario, 20. chinina, 23. brutal, 25. Parnas, 27. flora, 28. hurysa, 30. aukcja, 31. elana, 32. neuron, 33. transfuzja.

PIONOWO: 1. rondel, 2. standard, 3. traktaty, 4. keczup, 6. tuńczyk, 7. kaucja, 10. konfrontacja, 11. karbonariusz, 16. zorza, 18. Ibiza, 21. holocaust, 22. karbunkul, 24. Trydent, 26. rektor, 29. ananas, 30. aluzja.

• W minionym tygodniu do Oddziału Straży Miejskiej w Nowej Hucie wpłynęło 337 zgłoszeń, sporządzono 21 notatek pod wnioski o ukaranie do sądu, ukarano mandatami 85 sprawców wykroczeń, pouczone 134 osoby, odwieziono 11 osób do MCPU.

NA STRAŻY MIASTA

• Do dyżurnego oddziału Nowa Huta wpłynęło zgłoszenie, że na ul. Bieńczyckiej leży mężczyzna, lecz nie ma informacji o jego stanie zdrowia. Na miejscu funkcjonariusze zastali mężczyznę leżącego na trawniku. Był pod znacznym wpływem alkoholu, nie mógł poruszać się o własnych siłach, zataczał się. Strażnicy ustalili jego tożsamość, a następnie skontaktowali się z jego rodziną. Mężczyzna został przewieziony do miejsca zamieszkania i przekazany pod opiekę żony.

• Dyżurny oddziału Nowa Huta przyjął zgłoszenie, że przy osiedlu Centrum B, na przystanku MPK pod ławką leży najprawdopodobniej nietrzeźwy mężczyzna. Na miejscu patrol zastał mężczyznę leżącego na chodniku. Był nieprzytomny i nie reagował na bodźce. Strażnicy ułożyli mężczyznę w pozycji bocznej bezpiecznej, a następnie wezwali na miejsce pogotowie ratunkowe, które zabrało go do szpitala.

• Około 2 nad ranem operator monitoringu Straży Miejskiej Miasta Krakowa zauważył leżącego pod wiatą przystankową mężczyznę. W pewnym momencie podeszło do niego dwóch innych mężczyzn, a jeden z nich wyciągnął z kieszeni jego spodni telefon. Niezwłocznie skierowano na miejsce patrol, któremu przekazano wszystkie informacje dotyczące zdarzenia oraz trasę przemieszczania się sprawców. Po kilku minutach strażnicy zauważyli ich. Podczas kontroli znaleźli przy jednym z nich skradziony telefon. Jak się okazało okradzionym mężczyzną był Francuz, który potwierdził, że telefon należy do niego. Dalsze czynności wyjaśniające w tej sprawie prowadzi policja. (mp)

Z KRONIKI POLICYJNEJ

SPRAWCY ROZBOJÓW ZATRZYMANI

Krakowscy policjanci zatrzymali mężczyznę i kobietę, którzy jednej nocy na terenie Nowej Huty dokonali dwóch rozbojów z użyciem niebezpiecznego narzędzia. Zatrzymani zostali już tymczasowo aresztowani.

Do zdarzenia doszło kilka dni temu. Policjanci od 1.30 w nocy poszukiwali sprawców pobicia nietrzeźwego mężczyzny. Pokrzywdzony został znaleziony na jednym z nowohuckich osiedli. Z uwagi na stan nietrzeźwości kontakt z mężczyzną był utrudniony. Ponieważ miał widoczne obrażenia głowy, został zabrany do jednego z krakowskich szpitali. Funkcjonariusze ustalili, że z pewnością sprawców było dwoje i musieli również podczas ataku używać ciężkiego narzędzia. Rozpoczęto szeroko zakrojone poszukiwania sprawców, do służby ściągnięto dodatkowe siły policyjne.

Ok. godz. 6 nad ranem do dyżurnego policji wpłynęło kolejne zgłoszenie. Policjanci pojechali do saloniku gier na jednym z nowohuckich osiedli gdzie miało dojść do rozboju. Na miejscu zastano pokrzywdzoną. Funkcjonariusze ustalili, że kilka minut wcześniej w lokalu pojawili się kobieta i mężczyzna w średnim wieku. Para była agresywna – grozili pobiciem pracownicy lokalu, a w pewnym momencie mężczyzna wszedł na zaplecze skąd zabrał jej torebkę z utargiem, po czym obydwójcie uciekli. Policjanci rozpoczęli poszukiwania. Kilkanaście minut później zauważyli kobietę i mężczyznę, którzy pośpiesznym krokiem szli chodnikiem. Na widok policyjnego radiowozu obserwowany mężczyzna odrzucił torebkę. To był jasny sygnał dla funkcjonariuszy, że mają do czynienia z poszukiwanymi sprawcami. Para została zatrzymana. Okazało się, że tej nocy dokonali dwóch rozbojów. Pierwszego na swoim znajomym, z którym wcześniej spożywali alkohol. Kijem bejsbolowym uderzali go po głowie, a gdy ten stracił przytomność zabrali mu plecak. Następnie krążyli po nowohuckich osiedlach i nad ranem napadli na pracownicę salonu gier. Usłyszeli zarzuty rozboju z użyciem niebezpiecznego narzędzia. Decyzją sądu zostali już tymczasowo aresztowani. Grozi im od 3 do 12 lat pozbawienia wolności.

OSZUSTWA „NA POLICJANTA”

Małopolscy policjanci przeprowadzają akcje profilaktyczno-informacyjne przestrzegające osoby w podeszłym wieku przed oszustwami dokonywanymi na tzw. legendę między innymi „na wnuczka”, „na policjanta” lub też pracownika administracji. Nie mniej jednak w dalszym ciągu otrzymujemy sygnały o kolejnych próbach wyłudzenia pieniędzy od osób w podeszłym wieku (ale i w średnim wieku też). W ostatnim czasie znów doszło do zdarzeń, w których osoby podające się za fałszywego policjanta usiłowały, lub doprowadziły niczego nie spodziewające się seniorów do utraty swoich oszczędności.

W połowie lipca br. policjanci jednego z nowohuckich komisariatów uzyskali informację od 60-letniej kobiety, że została oszukana metodą „na policjanta”. Do pokrzywdzonej osoby zadzwoniła kobieta podająca się za policjantkę. Poinformowała o tym, że obecnie jest „rozpracowywana” grupa przestępcza, w szeregach której znajdu-

ją się pracownicy banków i z rachunków bankowych wykradają pieniądze. Pod pretekstem zabezpieczenia oszczędności zgromadzonych na jej koncie, pouczyła kobietę aby wypłaciła swoje pieniądze zgromadzone na rachunku bankowym i pozostawiła w ustalonym miejscu. Rozmówczyni była przekonująca do tego stopnia, że kobieta w kolejnych dniach wypłaciła w kilku placówkach bankowych na terenie Krakowa ponad 260 tysięcy złotych i wierząc, że jej fundusze będą bezpiecznie przekazane je bezpowrotnie oszustom. Kobieta podążając za telefonicznymi wskazówkami przestępcy pozostawiła pieniądze w ... śmietnikach, przy krzewach lub przy placach budowy.

W podobny sposób w tym czasie próbowano oszukać 50-letnią mieszkankę powiatu wielickiego. Do kobiety zadzwoniła osoba podająca się za agenta Centralnego Biura Antykorupcyjnego. Nic nie podejrzewająca kobieta przekazała informacje dotyczące dostępu danych do jej konta bankowego. Oszust jednak nie osiągnął swojego zamierzonego celu, ponieważ został powstrzymany przez system zabezpieczeń banku, w którym to pokrzywdzona gromadzi swoje oszczędności.

Natomiast wczoraj w Oświęcimiu małżeństwo seniorów otrzymało telefon od kobiety podającej się za policjantkę. Oszustka przekazała, że ich córka spowodowała śmiertelny wypadek drogowy i w związku z tym została zatrzymana. Następnie oszustka przekazała, że córka zostanie zwolniona z aresztu, lecz należy wpłacić pieniądze w kwocie 300 tys. zł. Małżeństwo posiadało oszczędności w postaci kilkudziesięciu tysięcy złotych, które zgodnie z poleceniami oszustki po kilkunastu minutach trafiły w ręce nieznanego mężczyzny.

Policjanci poszukują sprawców tych oszustw i apelują o rozwagę i ostrożność w kontaktach z osobami obcymi. Sposoby działania sprawców oszustw w każdej sytuacji są bardzo podobne. Ukierunkowane są na zdobycie oszczędności osób nie mających świadomości o przestępczych zamiarach sprawcy.

Pamiętaj!

Przez telefon każdy może być wnuczką, policjantem, urzędnikiem, synem znajomego... Zachowaj ostrożność gdy odbierasz telefon od osoby podającej się za krewnego lub znajomego będącego w potrzebie finansowej. W przypadku odebrania takiego telefonu, należy pilnie poinformować o takiej sytuacji policję. Najpierw trzeba się rozłączyć i samodzielnie wybrać numer alarmowy 112 lub numer miejski do najbliższej jednostki policji (w tym celu można skorzystać z aplikacji „Moja Komenda” znajdującej się w telefonie komórkowym). W przypadku prośby o pilną pożyczkę od osoby podającej się za krewnego należy skontaktować się bezpośrednio z tym krewnym, a w przypadku braku takiej możliwości potwierdzić informację u innych członków rodziny. Nie należy działać w pośpiechu, odłożyć termin przekazania pieniędzy lub udzielenia pożyczki i nie ulegać presji czasu, którą specjalnie wytwarzają oszuści, aby osiągnąć swój cel.

Policja nigdy nie prosi o przekazanie pieniędzy ani hasła do konta. Nigdy też nie informuje o przeprowadzanych tajnych akcjach przez telefon. (jdz)

BIURO OGŁOSZEŃ
Sekretariat redakcji „Głosu” - NCK,
al. Jana Pawła II 232
TEL. 12 643-44-33

TANIEJ Z „GŁOSEM”

Księgarnia „ZŁOTY WIEK” Grażyny Tabor w os. Złotego Wieku 19, pawilon, zaprasza Czytelników „Głosu. Tygodnika Nowohuckiego” na zakupy z 5-procentową bonifikatą książki promowanej w bieżącym numerze.

Kupon jest ważny do 15 sierpnia 2019 roku.

Imię i nazwisko:

Adres:

Kraków

Ogrody Nowej Huty

9. EDYCJA KONKURSU NA WSPÓLNE TWORZENIE OGRODÓW

Strona: www.nowehuta.org.pl
E-mail: biuro@nowehuta.org.pl
Telefon: 12 643 44 33

Biuro: Informacja o ogrodnictwie al. Jana Pawła II 232, Kraków, C. 4, 10 piętro, tel. 12 643 44 33

OGRODEK KULTURY IM. C. K. MORRISA - INSTYTUCJA KULTURY MIASTA KRAKÓWA

Wakacje z „Norwidem”

W Nowej Hucie nie ma czasu na wakacyjną nudę. Różne instytucje i organizacje zadbały aby dzieci spędzające lato w naszej dzielnicy miały bogaty wybór atrakcji. Nie można się więc dziwić, że odwiedzają nas również dzieci z innych dzielnic Krakowa. Tak jest też w przypadku Ośrodka Kultury im. C.K. Norwida. Poza ofertą całotygodniowych warsztatów wakacyjnych na przełomie czerwca i lipca, animatorzy z Norwida przygotowali dla najmłodszych wakacyjne zajęcia tematyczne, na które zapraszają w poniedziałki, środy i piątki.

PONIEDZIAŁKI Z DZIEDZICTWEM KULTUROWYM I NOWĄ HUTĄ

Poniedziałkowe zajęcia to cykl gier i zabaw dla najmłodszych, ale tak naprawdę udział w nich wziąć może każdy: duży i mały, młody i nieco starszy. Wiodącym tematem zajęć są architektura i rzeźby plenerowe Nowej Huty, postacie z Korowodu Nowohuckiego oraz zagadkowa historia naszej dzielni-

dowiedzieć się, kim byli m.in. Marta Ingarden, Wierzbicka z Branic, piękna Zośka znad Dłubni, Robert Kosieradzki, Franciszek Ptak i wielu innych ludzi, którzy przeszli do historii Nowej Huty. Uczestnicy tworzą też mapę nowohuckich rzeźb plenerowych, lokalizują m.in. rzeźbę Syrenki, czy „Zdobytą Przestrzeń” Mariana Kruczka. W formie gry pamięciowej poznają takie miejsca, jak blok szwedzki i francuski,

cy. Poukrywane w czeluściach tajemniczego ogrodu przy ARTzonie gry relaksują, uczą i inspirują. Bawią się wspólnie mali i nieco starsi, ucząc się poprzez zabawę. Podczas zajęć można

kinu „Świt”, hotel robotniczy, Centrum Administracyjne Kombinatu, kościół Arka Pana i wiele innych. W luźnej konwencji uczestnicy odpowiadają na pytania o przeszłość i chwilę obecną

Nowej Huty, zagłębiając się w jej dziedzictwo i świetnie się przy tym bawiąc.

ŚRODY Z EKOLOGIĄ

Dorastając w mieście, w erze wszechobecnych smartfonów i tabletów, dzieci coraz mniej czasu spędzają na powietrzu. Obcowanie z przyrodą staje się czymś niecodziennym. Nawet my, dorośli, z trudem rozpoznajemy popularne gatunki drzew i krzewów, a co dopiero dzieci? Człowiek jest przecież bardzo ważną częścią tego wspaniałego świata przyrody, ale żeby żyć z nim w zgodzie, to musi go poznać. Na śródowych warsztatach z ekologią dzieci mają okazję nazwać otaczające nas rośliny i stać się prawdziwymi obserwatorami przyrody. Miesiące wakacyjne są również najlepszym czasem na obserwacje wielu barwnych gatunków motyli. Na przykładzie ekosystemu Łąki Nowohuckich uczestnicy warsztatów zapoznają się zarówno z pospolitymi gatunkami motyli, jak bielinek kapustnik czy latolistek cytrynek, ale również takimi, które zagrożone są wyginięciem: modraszek telejus czy czerwńczyk fioletek – a to właśnie dzięki nim, między innymi, Łąki Nowohuckie zostały objęte ochroną w ramach sieci Natura 2000. Norwid zaprasza także na zabawy pod hasłem „Recykling na wesoło”. Animatorzy uczą jak posegregować różnego rodzaju odpady zgodnie z obowiązującymi przepisami. Dzięki zabawie dzieci dowiadują się m.in. jak długo rozkłada się plastikowa butelka i jakie szkody w ekosystemie wodnym wyrządza wrzucona do rzeki opona.

PIĄTKI Z GRAMI PODWÓRKOWYMI I PLANSZÓWKAMI

Podwórko sprzed 20 czy 30 lat a teraz inne podwórko to dwa zupełnie różne światy. Mamy teraz o wiele ciekawsze place zabaw ale paradoksalnie jest na nich coraz nudniej. Najlepsze zabawy bowiem wymyślają się nie dzięki atrakcyjnym zabawkom ogrodowym, ale dzięki kreatywności i współdziałaniu dzieci. Wakacje to dla nich okres wypoczynku. W trakcie roku

szkolnego przeładowane są obowiązkami szkolnymi, zadaniami domowymi, zajęciami pozalekcyjnymi, więc animatorzy z Norwida postanowili w wakacje dać im czas wolny na zabawę – i to dosłownie. W piątki czekają na dzieci w ogrodzie przy ARTzonie z wieloma pomysłami na zabawy i gry, również te retro, w które my dorośli bawiliśmy się na podwórkach gdy byliśmy mali. A gdy pada deszcz? To nic nie szkodzi, może być nawet jeszcze ciekawiej. W Norwidzie w nieogrodzonej najmlodszy grają z animatorami w planszówkę, których wybór jest bardzo szeroki.

Dzieci rozwijają się najlepiej poprzez

zabawę, może właśnie dlatego najszybszy rozwój można zaobserwować u nich w okresie wakacji – kiedy czasu na tą zabawę mają najwięcej. To właśnie zabawa rozwija u nich kreatywność, ciekawość, zaradność i całą masę różnych umiejętności społecznych. Dbajmy więc aby dzieci w wakacje miały na nią jak najwięcej czasu!

Warsztaty z Norwidem odbywają się w poniedziałki, środy i piątki, w godzinach 10.00–12.00, w Tajemniczym Ogrodzie Ośrodka Kultury im. C.K. Norwida na os. Górali 4, do 14 sierpnia. Wstęp wolny, nie trzeba się zapisywać.

O POCZĄTKACH Z DWÓCH PERSPEKTYW

Początki Nowej Huty opisywane we wspomnieniach jej budowniczych i mieszkańców mają zawsze dwie odsłony. Czymś innym jest Huta dla tych, których przyjęła w swoje progi, czymś innym zupełnie dla tych, którzy to ją przyjęli. Tam, gdzie niedługo po wojnie wjechały żurawie i betoniarki, tęczyło się życie mieszkańców Mogiły – gminy, którą wybrano na nową, socjalistyczną część Krakowa.

I

Domy, chatki, pola i łąki – dotychczasowe życie mieszkańców terenów dzisiejszej Nowej Huty ugrzęzło w błocie. Ziemi odebrano, miało na nich wzrosnąć miasto, a przed nim kombinat metalurgiczny jako początek i symbol nowej jakości.

– Odebrali nam ziemię i przeprowadzili do bloków, zatrudnili przy budowie Huty – opowiada jedna z naszych rozmówczyń, mieszkanka Nowej Huty. Z nieukrywaną goryczą wspomina wysiedlenie rodziców z ojcowizny. Dziś już pogodzona z tym, co postanowiono w sprawie Mogiły, zdecydowanie odiera jednak opinie o niekwestionowanej wartości tegoż pomysłu.

– Chodzi o to, że nowy, zupełnie inny model życia wprowadzili nagle, bez pytania i ostrzeżenia – tłumaczy mieszkanka XVIII Dzielnicy. – A moi rodzice lubili model, w którym się wychowali i nauczyli żyć. Ja, jako berbec, też go lubię.

Wraz z Nową Huta trzeba było zbudować sobie życie od nowa. Jednak czymś innym niż zmiany, które przecież przychodzą od zarania wraz z postępem, jest utrata wielopokoleniowego dorobku rodzinnego.

– Gdzieś na Hucie mieszka staruszka, która wciąż żyje na ojcowiznie – dowiadujemy się w rozmowie. – W domu jednorodzinnym, bez prądu i wody i nie chce się przeprowadzić. Ponieważ to jest jej i ona nie pójdzie.

Z opisanej powyżej perspektywy powstająca Nowa Huta była wykopaliskiem na miejscu dawnego spokoju. Jednak wymiar przedsięwzięcia, jakim miała być budowa i rozwój „miasta bez Boga” wymagał nakładu pracy, którego miejscowi nie mogliby sprostać. Do Huty zjeżdża ludność z całej Polski, patrząc nań z podziwem i nadzieją.

II

– To, co tu powstawało, było obietnicą lepszego życia. Jej spełnienie było w naszych rękach, dosłownie – wspomina

na mieszkanka Huty, która przyjechała do niej z rodzicami, gdy miała 12 lat.

Dla przyjezdnych, którzy zostawili za sobą biedę życia na wsi w warunkach permanentnego braku jedzenia, sanitarium i pieniędzy, Nowa Huta była szansą, na którą nigdy nie liczyli.

– Urodziłam się na wsi śląskiej – opowiada nasza rozmówczyni. – Pamiętam, że gdy chodziłam do koleżanki do domu, płakałam widząc, w jakiej biedzie żyje. Nie miałyśmy perspektyw na lepsze życie. W Hucie dawali mieszkanie lub miejsce w hotelu i pracę!

Wielu spośród przyjezdnych nie miało podstawowego wykształcenia, podpisy składało kreśląc krzyżyk. Dzieci, które przyjechały do Huty, dostały możliwość edukacji, co nasze rozmówczynie, jako dumne absolwentki, wspominają z niemałym rozrzewaniem. Edukację odebrali również ich ojcowie, dzięki specjalnym programom organizowanym dla budowniczych.

– Jedzenie było! – podkreśla ta sama rozmówczyni. – Obiady w stołówkach, kioski świetnie zaopatrzone, a wędliny lepsze niż dzisiaj!

Zadbano również o zdrowie budowniczych i ich rodzin, zapewniając darmową opiekę zdrowotną, leki w przystępnych cenach i regularne badania

przeciwgruźlicze, przeprowadzane w hotelach.

– Każdy w Hucie miał zęby, choćby przyjeżdżając miał jeden lub żadnego – podsumowała jedna z pań.

III

Wbrew tak wielu opiniom i publikacjom, odnajdującym wczesną Nową Huta jako miejsce niebezpieczne i wewnętrznie skonfliktowane, pomimo różnic jakie dzieliły przyjezdnych od tutejszych i od siebie nawzajem, nasi rozmówcy konsekwentnie i pogodnie utrzymują, że Huta budowali zgodnie i tak też ją zamieszkali.

– Napięcia? – dziwi się nasza rozmówczyni. – Zapamiętałabym...

NATALIA ZGADZAJ

Reportaż powstał na podstawie rozmów z mieszkańcami Nowej Huty, przeprowadzonych w ramach projektu Ośrodka Kultury Kraków-Nowa Huta *O Nowej to Hucie piosenka – 70 lat sztuki i historii*. Dofinansowano ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego pochodzących z Funduszu Promocji Kultury.

Wielka burza mózgow, czyli...

I TY MOŻESZ ZOSTAĆ GALICYJSKIM MILIONEREM!

Podczas ostatnich zajęć fazy warsztatowej projektu „Mycielscy – hrabowie, przedsiębiorcy czy naukowcy? Tajemnica rozkwitu Łuczanowic”, realizowanego przez Ośrodek Kultury Kraków-Nowa Huta, dzięki dotacji Instytutu Pileckiego w konkursie Pionierzy Polskiej Niepodległości, młodzi adeptcy wiedzy historycznej wykorzystali zdobyte do tej pory informacje po to, aby ułożyć plan pozwalający im na zyskanie sławy, pieniędzy i pozycji, czyli zostanie galicyjskim Wokulskim! Oczywiście nie tyle o Wokulskim, co o Mycielskim myślała młodzież oddając się arcyciekawym zajęciom zaproponowanym przez Michała Balogha.

Najpierw prowadzący wygłosił wstępna prelekcję na temat działalności gospodarczej w Galicji pod koniec wieku XIX, szczególnie o budowie kolei i fabrykach polskich. Po jej wysłuchaniu uczniowie otrzymali pierwsze zadanie do wykonania: mieli według określonych zasad zaprojektować trasę kolejo-

wą z Krakowa do Lwowa, a następnie włączyć do niej pomniejsze miejscowości. Na podstawie danych musieli zoptimalizować wydatki w ten sposób, by zarobić na tym jak najwięcej pieniędzy z biletów kolejowych i zapłacić jak najmniejszy podatek. Uczestnicy zajęć dla ułatwienia zadania otrzymali mapę Ga-

licji z 1897 roku, która posłużyła im do wyznaczenia tras i szacowania ich długości. Następnym zadaniem było obliczenie optymalnej ilości rafinerii ropy naftowej do wybudowania w Jaśle i Krośnie, tak aby pracujące na odpowiednim poziomie zakłady mogły zaspokoić zapotrzebowanie miast C.K. Monarchii: Wiednia, Budapesztu, Sarajewa i Pragi.

Na zakończenie warsztatów młodzież wzięła udział w mini grze terenowej na terenie parku, pałacu i pobliskiego centrum osiedla Łuczanowice. Gra składała się z dwóch etapów, z których pierwszy dotyczył bezpośrednio pałacu, a drugi odnosił się do infrastruktury (religijnej) centrum dawnej wsi. Młodzież –

przy pomocy pomysłodawcy zadań – poradziła sobie wprost śpiewając i rozwiązała zadania w czasie krótszym niż 90 minut!

W miesiącach wakacyjnych trwać będą prace koncepcyjne, aby powrócić ze zdwojoną mocą we wrześniu, kiedy organizatorzy zaproszą do współtworzenia wydarzenia finałowego – gry oraz rekonstrukcji i pikniku w pałacowym parku na os. Łuczanowice. Szczegółowe informacje o projekcie będą pojawiać się na stronie www.krakownh.pl.

Projekt sfinansowano ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w ramach Programu Wieloletniego NIEPODLEGŁA na lata 2017–2022.

(f)

Po 10 latach przerwy święto plonów Dzielnicy XVIII Nowa Huta powróci do Wróżeńic. 18 sierpnia 2019 roku, na terenie wokół remizy Ochotniczej Straży Pożarnej (ul. Wróżeńicka 49), spotkają się mieszkańcy największej dzielnicy Krakowa, by zgodnie z wiekową tradycją dziękować za tegoroczne plony i wspólnie świętować. Organizatorami dożynków są Rada Dzielnicy XVIII Nowa Huta, Ośrodek Kultury Kraków-Nowa Huta, OSP Wróżeńice i Zespół Wróżeńianki.

**DOŻYNKI
DZIELNICOWE
WE
WRÓŻENICACH
2019**

Wydarzenie zwyczajowo zainauguruje barwny korowód, który wyruszy o godzinie 12.30 ze skrzyżowania ulic Wróżeńickiej i Pod Gajem w kierunku remizy, obok której od godz. 13.00 sprawowana będzie Msza święta polowa. Po mszy i poświęceniu wieńców dożynkowych nastąpi oficjalnie otwarcie z udziałem zaproszonych gości, po nich na scenę wkroczą Grupy Dożynkowe.

O godzinie 18.30 nastąpi wręczenie dyplomów dla uczestników Przeglądu Wieńców Dożynkowych. Po tej miłej uroczystości organizatorzy zapraszają uczestników na koncert zespołu Blu Rey. Dożynki Dzielnicowe zakończy zabawa taneczna z zespołem Afera, która rozpocznie się o godz. 20.30. Podczas trwania imprezy czynne będą stoiska gastronomiczne. Dla najmłodszych uczestników przygotowano szereg atrakcji, m.in. dmuchane wesołe miasteczko.

Dożynki to zwyczaj sięgający jeszcze czasów przedchrześcijańskich, praktykowany przez Słowian i plemiona bałtyckie. Do dziś rolnicy, po trudach ciężkiej pracy na roli, organizują święto plonów, a tradycja świętowania pozostaje żywa w wielu miejscach – także w Krakowie, na którego obrzeżach wciąż wielu mieszkańców zajmuje się rolnictwem. To z ich inicjatywy, co roku organizowane są dożynki miejskie, dzielnicowe czy osiedlowe. Organizatorzy serdecznie zapraszają do podtrzymywania tej pięknej tradycji wszystkich mieszkańców Nowej Huty. Wstęp na wydarzenie jest bezpłatny.

Realizacja Dożynków nie byłaby możliwa bez wielostronnej współpracy – sponsorów, partnerów i patronatów medialnych, którymi w tym roku są: **Partnerzy:** Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej S.A. w Krakowie, Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne S.A. w Krakowie, Miejskie Przedsiębiorstwo Oczyszczania Sp. z o.o. w Krakowie, Komisariat Policji VIII w Krakowie oraz Straż Miejska Miasta Krakowa – Oddział III Nowa Huta. **Patronat medialny:** „Głos. Tygodnik Nowohucki”, Pallotti.fm. (f)

DOŻYNKI DZIELNICOWE

Wrózeniec

18 sierpnia 2019 r.
OSP Wrózeniec
ul. Wrózienicka 49

12:30 Korowód

13:00 Msza Święta

14:30 Oficjalne otwarcie Dożynek

14:45 Występy artystyczne

18:30 Przegląd Wieńców Dożynkowych

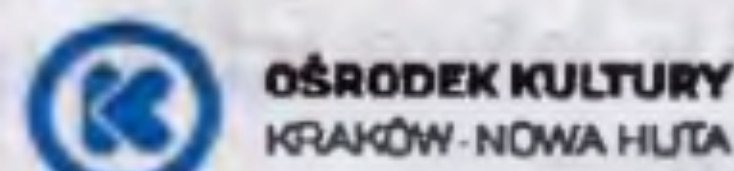
19:00 Koncert zespołu Blu Rey

20:30 Zabawa taneczna z zespołem Afera

WESOŁE MIASTECZKO | STOISKA GASTRONOMICZNE

OŚRODEK KULTURY KRAKÓW-NOWA HUTA • INSTYTUCJA KULTURY MIASTA KRAKOWA

ORGANIZATORZY

OCHOTNICZA
STRAŻ POŻARNA
WRÓZENICE

ZESPÓŁ WRÓZENIANKI

PARTNERZY

mpec
S.A.
w Krakowie

GŁOS
TYGODNIK
KRAKOWSKI

PATRONAT

BEZPIECZNY KRAKÓW

Nasze miasto od lat prowadzi program „Bezpieczny Kraków”. W jego ramach wykonywane są audyty i badania, które mają poprawić bezpieczeństwo na drogach. Istotną ich częścią są przejścia dla pieszych. Tylko w roku 2018 na krakowskich drogach doszło do 182 wypadków właśnie w rejonie przejść dla pieszych. Zarząd Dróg Miasta Krakowa wspólnie z Policją oraz Miejskim Inżynierem Ruchu chce ograniczyć te czarne statystyki.

Po obserwacji ponad 50 wytypowanych miejsc, gdzie zdarzały się niebezpieczne sytuacje, zaczęto wyciągać wnioski i wdrażać w praktykę działania, które poprawią bezpieczeństwo. Poza standardową przebudową chodników, zniwelowaniem krawężników, czy uporządkowaniem przydrożnej zieleni, przyszedł czas na zmiany zaproponowane przez inspektorów z Miejskiej Inżynierii Ruchu. Pojawią się nowe fluorescencyjne oznakowania. Zostaną też przy przejściach dla pieszych zamontowane dodatkowe słupki umożliwiające parkowanie w pobliżu przejść dla pieszych. Nastąpi to np. przy al. Andersa, gdzie w niektórych

miejskach parkujące samochody wręcz zasłaniają przejścia dla pieszych co utrudnia widoczność i tym samym stwarza niebezpieczeństwo.

Z kolei w na al. Solidarności poza nowym oznakowaniem pionowym, poziomym i piktogramami informacyjnymi o wzmożonym ruchu pieszych, przed samymi przejściami dla pieszych zostanie wymalowane oznakowanie P-14, czyli białe prostokąty warunkujące linię zatrzymania przed przejściami. Wyremontowano już niektóre ulice

w centrum miasta Krakowa, a także w al. Jana Pawła II. Stworzono pasy medialne w al. Andersa i dodatkowo przy tej ulicy zostanie zamontowana sygnalizacja Sign Flash, czyli przejścia staną się aktywne. Migające światła umieszczone zostaną pod znakiem D-6, a detektory połączone z czujnikiem wykrywającym obecność pieszego, sprawią, że prowadzący pojazd otrzymają sygnał o konieczności zachowania szczególnej ostrożności.

(mp) Fot. autor

„Umiera się nie dlatego aby przestać żyć, lecz po to by żyć inaczej”
Paulo Coelho

ZAKŁADY POGRZEBOWE

Przedsiębiorstwa Usług Komunalnych Sp. z o.o.

- ul. Rakowicka 35a, tel. 12/411-47-76, sob. 8.00-14.00
- ul. Reduty 1, tel. 12/411-35-26
- cm. Grębałów, tel. 12/645-31-61
- cm. Podgórze, tel. 12/656-55-11

WWW.PUK.KRAKOW.PL

DYŻUR CAŁODOBOWY

ROWNIEŻ W NIEDZIELE I ŚWIĘTA

tel. 12/411-45-02,
12/411-45-04

Wszystkie punkty czynne od pon. do pt. od 7.30 do 15.30

KOMPLEKSOWA OBSŁUGA POGRZEBÓW

BEZGOTÓWKOWE ROZLICZANIE POGRZEBÓW

CORDIA

B. KWIECIŃSKA

www.cordia.com.pl

os. Na Skarpie 24

os. Uroczę 5

czynne 8.00-15.30

12 644-87-75, 512-179-466
504-180-180

**KOMPLEKSOWE
USŁUGI POGRZEBOWE
TANIO – CAŁODOBOWO**

SIERPNIOWA EWANGELIZACJA NA BARCE

Jak być patriotą
we współczesnych czasach?

14 SIERPNIĄ 2019, 19.00

Statek NIMFA
pod Wawelem obok
Mostu Grunwaldzkiego

Spotkanie poprowadzą
uczestnicy Rejsu Niepodległości

REJESTRACJA
WWW.PALLOTTI.FM

Salvatti.pl

ORLEN

REJS
NIEPODLEGŁOŚCI
1918-2018

NEKROLOGI

I KONDOLENCJE

przyjmuje Biuro Ogłoszeń

„Głosu – Tygodnika Nowohuckiego”

(al. Jana Pawła II 232 – NCK).

Tel. 12 643-44-33.

PAMIĘĆ O BLISKICH I ZNAJOMYCH

Czytelnicy pytali nas, czy w „Głosie” istnieje możliwość zamieszczania informacji o rocznicowych mszach św. odprawianych za zmarłych. – Najbliższa rodzina wie, kiedy i gdzie taka msza zostanie odprawiona, ale chcielibyśmy także, by wiedzieli o niej sąsiedzi czy przyjaciele zmarłego, a nie wszystkich stać na zamówienie drogiego ogłoszenia w tej sprawie w gazecie – przekonywali. By spełnić oczekiwania Czytelników, zamieścimy takie informacje bezpłatnie. Trzeba tylko zgłosić się do redakcji.

INFORMATOR HANDLOWO-USŁUGOWY

SLUŻBY MIEJSKIE I LOKALNE

Pogotowie Ratunkowe 999 (także N. Huta).
Toksykologia 12 411 99-99.
Straż Pożarna 998, 12 646-01-10.
Policja 997.
Policja Nowa Huta: os. Zgody (VIII KP) 12 61-52-910,
os. Złotej Jesieni 11 C (VII KP) 12 61-52-911, 12 615-33-19.
Straż Miejska 986.
Pogotowie gazowe 992.
Pogotowie dźwigowe 12 644-23-08.
Pogotowie c.o. 12 644-38-46.
Wodociągi 12 648-28-61.
Pogotowie ADREM (elektr., c.o., wod.-kan.-gaz) 12 644-19-69,
12 643-27-43. ADREM awarie poza budynkiem 12 644-12-10.
Pogotowie elektryczne dla os. Oświecenia 12 647-05-65 w dni
powszednie i 12 647-15-87 w dni świąteczne.
Całodobowy telefon zaufania dla osób z problemem alkoholowym
i ich rodzin Tel. 12 411-60-44.

MEDYCYNĄ I ZDROWIE

▼ **KOMPLEKSOWE LECZENIE STOMATOLOGICZNE:**
leczenie kanałowe, protetyka, implanty. Kraków, os. Słoneczne 11,
lokal U 1.
Tel. 12 644 89 01, kom. 664 395 417. Pon.-pt. 9.00-19.00.
www.bjb.net.pl.
▼ **GABINET KARDIOLOGICZNY.** Lek. med. Krzysztof
Ideć, os. Hutnicze 10/3. Rejestracja: 12 357-36-12.
▼ **PRACOWNIA USG - LEK. MED. B. STĘPIEŃ** - os. Hand-
lowe 8, tel. 12 644-78-26 lub 696-047-450: badania jamy brzusz-
nej, tarczycy. Czynna: poniedziałek 12.00-16.00 oraz środa i pią-
tek 9.00-12.00.
▼ **MASAŻ LECZNICZY,** rehabilitacja - dorośli, dzieci. Wizy-
ty domowe. 12 414-11-97.
▼ **NAPRAWA PROTEZ ZĘBOWYCH.** Wzmacnianie metalem.
Tel. 608-205-981.

USŁUGI RÓŻNE

▼ **TELEWIZOR ANTENY.**
Tel. 12-640-00-42, 609 586 881.
▼ **USŁUGI SZKLARSKIE, oprawa obrazów,** os. Jagiellońskie
19, Pawilon Handlowo-Usługowy koło kościoła ARKA (wejście
z tyłu).
Tel. 12 647-86-50, 504-552-197.
▼ **PRZECHOWALNIA ROWERÓW** (z możliwością przeglą-
du) i **OPON** (całoroczna). Plac targowy PIAST, paw. 3.
Tel. 647-13-88, kom. 0502-730-087.
▼ **SALON FRYZJERSKI „Dorota”** (damski, męski, dzieci).
Pl. Targowy „Piast”, paw. 26, 27.
Tel. 12 681-33-77.
▼ **ZAKŁAD PIECZĄTKARSKO-GRAWERSKI, Adam Sroka,**
przeniesiony z os. Niepodległości do Borzęcina 797A.
Aktualny tel. 14 68-46-756, e-mail: zaklad@odznaki.pl.
▼ **ROWERY** - sprzedaż, części, akcesoria, serwis, naprawy, ko-
mis, malowanie ram.
FHU „Elmar”, plac targowy PIAST, paw. 3, tel. 647-13-88, kom.
502-73-00-87.
▼ **ANTEN MONTAŻ,** naprawa telewizorów wszystkich typów
u klienta.
Tel. 12 640-00-41, 609-586-881.

POŚREDNICTWA NIERUCHOMOŚCI

▼ **ARKADOM - NAJSKUTECZNIEJSZE BIURO NIERU-
CHOMOŚCI.** Stowarzyszeni w MSPON, 3 licencje państwowe.
Os. Jagiellońskie 19, koło kościoła Arka.
Tel. 12 641-66-74; www.arkadom.pl.

BIURA KSIĘGOWO-PODATKOWE

▼ **BIURO RACHUNKOWE „ATINA”,** usługi podatkowo-księ-
gowe. Boh. Września 76. 648-01-89.
▼ **FUNDACJA WIĘCEJ SERCA.** Usługi księgowe - pełny za-
kres - ceny do uzgodnienia. Os. Złotej Jesieni 15 B, lok. 2.
Tel. 503-602-661.

BIURA TURYSTYCZNE

▼ **BIURO TURYSTYCZNE Cerro Torre Szkoła Górską,**
al. Pokoju 82, 501 568 948, www.szkolagorska-cerro Torre.pl.
Wyjazdy polskie i zagraniczne, górskie wyprawy, pilotaż i prze-
wodnictwo wycieczek, obozy i kursy wspinaczkowe, szkolenia,
kursy pierwszej pomocy. Oferta dla grup, szkół, firm, klientów
indywidualnych.

USŁUGI MOTORYZACYJNE

▼ **FIRMA AUTOKOMPUTER, Janina Walasek, ul. Maku-
szynskiego 9B.**
Tel. 644-18-80, 684-19-00 (01, 02), pon.-pt. 8.00-18.00. Badania
techniczne pojazdów do 3,5 ton (przeglądy rejestracyjne): okreso-
we, zasilanych gazem, rejestrowanych po raz pierwszy za granicą,
powypadkowych. Komputerowy system pomiaru i kontroli układów
jezdnych samochodów osobowych i busów oraz ich regulacja. Kom-
puterowy pomiar sprawności amortyzatorów.
www.stacja-autokomputer.pl. E-mail: autokomputer@op.pl.
▼ **AUTOMYJNIA I STUDIO DETAILINGU „SPLASZ”.**
MYCIE RĘCZNE. Ul. Fatimska 6, tel. 644-72-39. Całodobowy
parking.
▼ **ZŁOMOWANIE** samochodów, wystawianie zaświadczeń,
transport. 12 681-01-41, 0605-100-845.

KWIACIARNIE

▼ **KWIACIARNIA „KALINA”,** os. Centrum D1, czynna od
pn. do pt. w godz. 8-19, w soboty 8-17, w niedziele 9-15.
Tel. 012 644-33-36. Przyjmujemy zamówienia z dostawą do domu.
▼ **KWIACIARNIA „CUPIDO”,** pl. Targowy Bieńczyce 6, tel.
641-46-35.
Czynna: pon.-sob. 6.00-19.00, niedziela 9.00-16.00. Zamówie-
nia na telefon. Dowóz w obrębie Krakowa. Wieńce, wiązanki oko-
licznościowe, bukiety.

PRACOWNIE ZŁOTNICZE

▼ **WYROBY ZŁOTE, SREBRNE.** Naprawy. Grawerowanie.
Skup złota i srebra. Upominki komunijne. Ceny producenta.
Bieńczycki pl. Targowy 5. Tel. 12 685-53-80.

OGŁOSZENIA DROBNE

● **ANTEN** montaż, naprawa telewi-
zorów u klienta.
(12)640-00-42, 609-586-881.
● **ANTYKI,** sprzęt fotograficzny,
zdjęcia, pocztówki, dokumenty, milita-
ria, inne kupię. 500-55-55-24.
● **CYKLINOWANIE.**
502-069-155.
● **CZYSZCZENIE** dywanów,
bezpłatny dojazd.
(12)649-92-39.
● **KUPIĘ** garaż, okolice placu cen-
tralnego, os. Centrum D, Handlowe.
602-443-447.

● **MATEMATYKA,** poprawki,
doktorantka UJ. 662-371-969.
● **MYCIE** okien. 513-587-700.
● **POŻYCZKA** na dowód. Bez
zaświadczeń, minimum formalności.
Zadzwoń: (12)312-51-53.
● **RTV** - telewizory - anteny
- serwis profesjonalny od 1985 r.
609-719-072.
● **SPRZEDAM** okazjnie dom,
Krzesławice. (12)643-55-66.
● **SZKLARZ,** oprawa obrazów,
montaż luster, szyby zespolone. Szkol-
ne 30. Transport gratis.
Tel. 509-540-615, (12)644-27-07.
● **ZAWSZE** aktualne. Zakład
napraw telewizorów, montaż anten.
Profesjonalnie, solidnie, tanio!
(12)640-00-42, 511-942-158.

**KOREPETYCJE
MATEMATYKA**
(od szkoły podstawowej
do matury)

Kontakt: tel. 507-869-805

lombard 441 .pl

Pożyczki pod zastaw wszystkiego.
SKUP

ZŁOTA, BIŻUTERII, ZEGARKÓW,
TELEFONÓW I WIELU INNYCH.
POŻYCZKI DLA FIRM
I OSÓB FIZYCZNYCH

M1 Al. Pokoju 67
509-164-757

GALERIA BRONOWICE
ul. Stawowa 61 724-448-044
GALERIA KRAKOWSKA
poziom -1 501-325-444
CH CZYZYNY 12-297-30-48
PH ZAKOPIANKA
ul. Zakopiańska 62 503 993 203
KAUFLAND
Bratysławska 4 797-37-3614
7 dni w tygodniu od 9-21

**DZIAŁKĘ
BUDOWLANĄ
36 ARÓW**

(możliwość dokupienia dalszych 10 arów),
w miejscowości Majkowice
przy drodze z Bochni do Uścia Solnego

SPRZEDAM
Tel. 14 66 56 557.

OTWARTE W KAŻDĄ NIEDZIELĘ

ZAPRASZAMY NA ZAKUPY HURT, DETAL HALA I, HALA II

UL. KRZYWDA 1, 30-710 KRAKÓW

Do wynajęcia lokale handlowe - tel. 602-15-30-88, 12 307-11-20

SIEDZĄCY TRYB ŻYCIA. JAK SOBIE Z NIM RADZIĆ?

Siedzący tryb pracy, brak aktywności fizycznej i trudności z utrzymaniem zbilansowanej diety to główne przyczyny złego samopoczucia. Mogą też przyczynić się do narażenia organizmu na różne schorzenia. Światowa Organizacja Zdrowia (WHO) alarmuje, że godzina siedzenia skracza życie o 21 minut, a to więcej niż jeden wypalony papieros. I nie ma znaczenia, czy jesteś zawodowym kierowcą, pracownikiem biurowym, czy freelancerem pracującym z kanapy. Jeśli siedzisz, musisz zadbać o swoje zdrowie!

W Polsce u osób wykonujących zawody związane z siedzącym trybem pracy najczęściej występującą chorobą jest zakrzepica, która jest zarazem trzecim najpowszechniejszym schorzeniem układu krążenia w kraju. Siedzący tryb życia przyczynia się ponadto do powstawania poważnych schorzeń kręgosłupa, a także problemów z żyłkami hemoroidami, stawami i niektórymi partiami mięśni.

AKTYWNOŚĆ FIZYCZNA

By wspomóc organizm, powinniśmy przestrzegać kilku kluczowych zasad. Jedną z nich jest ruch. W ciągu dnia zawsze powinniśmy znaleźć czas na krótkie i proste ćwiczenia rozciągające, jak np. kilka przysiadów czy skłonów lub chociażby spacer do sklepu po lunch. Światowa Organizacja Zdrowia uznała siedzący tryb życia za czwartą wiodącą przyczynę śmiertelności na świecie. Każdego roku bezruch odpowiada za 6 proc. zgonów (ponad 3 miliony rocznie). Warto zatem zmienić nasze nawyki i zacząć maszerować chociażby przez kwadrans dziennie, a zamiast windy wybierać schody!

ODPOWIEDNIE NAWODNIENIE

Niestety, aż 40% Polaków wypija za mało płynów każdego dnia. Instytut Żywności i Żywienia opracował normy zalecanego spożycia wody, w których uwzględniono zarówno wodę pochodzącą z napojów, jak i produktów spożywczych. Zgodnie z nimi osoby dorosłe powinny pić 2-2,5 l wody dziennie. Oczywiście, na rynku dostępnych jest wiele napojów, od gazowanych poprzez energetyki, ale nie są one dobre dla zdrowia. Gdy potrzebujemy dodać sobie energii i wspomóc nasz organizm, wybierzmy suplement diety – nowością jest na przykład S8, który z uwagi na skład działa również pobudzająco – zawiera m.in. kofeinę oraz witaminy B₆ i B₁₂, które ułatwiają koncentrację i zmniejszają uczucie przemęczenia. Zawiera także ekstrakty z jeżówki i imbiru, które poprawiają krążenie krwi w organizmie i wykazują delikatne działanie antyagregacyjne płytek krwi. W suplementie zastosowano ekstrakty antykoagulantów roślinnych, które działają przeciwzakrzepowo.

Produkt ma poprawić krążenie

u osób przebywających przez długi czas w pozycji siedzącej u których problemy krążeniowe, zwłaszcza w kończynach dolnych, są częstą dolegliwością. Ponadto, mikroelementy i witaminy wchodzące w skład suplementu diety S8 są wysokoenergetycznymi składnikami, podnoszącymi ogólną sprawność organizmu – mówi Janusz Rokicki, Prezes Zarządu grupy Grupy S8 Sp. z o.o., producenta suplementu diety dla kierowców.

DIETA

Do samej diety powinniśmy włączyć składniki, których spożywanie wpływa pozytywnie na układ krążenia i redukuje szansę na rozwój niebezpiecznych schorzeń. Przede wszystkim, po-

winniśmy pamiętać o regularnych posiłkach. Najlepiej by było ich pięć w ciągu całego dnia, a każdy obfitywał w ważne dla zdrowia wartości odżywcze. Powinny zawierać węglowodany złożone, których trawienie wymaga dużo czasu, dzięki czemu uczucie sytości również trwa dłużej. Dodatkowo zawierają dużą ilość błonnika, który reguluje pracę układu trawiennego. Ważne dla układu krwionośnego są też wielonienasycone kwasy tłuszczowe, stanowiące strukturalny składnik wszystkich błon komórkowych. Zbilansowane posiłki powinny być dla nas tak samo ważne, jak odpowiednie nawodnienie. Nie od dziś mówimy, że jesteśmy tym, co jemy! (red)

Zdrowie i uroda

CitoReh
Dietetyka

Dietetyka online:

porady przez Internet
pod adresem: www.citoreh.pl

Dietetyka stacjonarna:
porady stacjonarne,
analizy i pomiary
komputerowe zawartości
tłuszczu, masy mięśniowej
i wody w organizmie.

Prosimy o telefoniczne
lub mailowe
uzgodnienie terminu wizyty!

Os. Złotej Jesieni 2,
31-826 Kraków
(pok. 222, II piętro)

Tel.

12 641 65 14
lub 696 999 958

e-mail: dietetyka@citoreh.pl
<http://www.citoreh.pl>

**PRACOWNIA
RENTGENOWSKA**

Wykonujemy zdjęcia:
→ kręgosłupa
→ klatki piersiowej
→ kostne, zębów
i panoramiczne zębów
os. Urocze 2
Tel. 12 644-92-82

Vident

lek. stom. Andrzej Zimoch
tech. dent. Marcin Słowiak

os. Boh. Września 1

STOMATOLOGIA

PEŁNY ZAKRES USŁUG

tel. 12/641-48-08

PROTETYKA

**KORONY, MOSTY, PROTEZY
EKSPRESOWE NAPRAWY**

tel. 12/645-93-33

Zakrzepica

Jak poznać objawy?

NOGA ZDROWA
przeptyw krwi z serca do płuc

NOGA Z ZAKRZEPICĄ
zakrzep | obrzęk | niedrożność
zmiana koloru skóry

Konsekwencje zakrzepicy:

ból
gorączka
utrata świadomości
**ZAWAŁ
ZATOR PŁUCNY**

Suplement diety dla kierowców
DBAJ O SIEBIE I JEDŹ ZDROWO!

↑ S8

Noc Cracovia Sacra 2019

„KONCERT DLA MARYI” – uroczysta inauguracja

14 sierpnia (środa), g. 19.00

[Opactwo Cystersów w Mogile, Kraków – ul. Klasztorna 11]

W programie koncert pieśni Maryjnych w wykonaniu:

Krakowskiej Orkiestry Staromiejskiej, Chóru i Orkiestry Bazyliki Ojców Cystersów, Orkiestry Grzegorza Chyca, Orkiestry Nowa Huta Marching Band.

Prowadzenie – **Basia Stępnia-Wilk**

„UNITATIS” – koncert instrumentalny melodii sakralnych

15 sierpnia (czwartek), g. 19.00

[Kościół pw. św. Wojciecha w Opactwie Mniszek Benedyktynek w Staniątkach]

Koncert w wykonaniu zespołu **The Oneness w składzie:**

Oleg Dyyak (akordeon), **Jarostaw Tyrata** (skrzypce),

Maciej Lacny (wiolonczela), **Wojciech Front** (kontrabas).

wydarzenia uzupełniające:

„40. rocznica wizyty Ojca Świętego Jana Pawła II w Krakowie-Mogile” – wystawa fotografii

czynna: **9 czerwca – 30 września 2019 r.**

[krużganki Opactwa Ojców Cystersów]

„Kapliczki, figury i krzyże przydrożne”

wystawa Krakowskiego Klubu Fotograficznego

czynna: **9 czerwca – 30 września 2019 r.**

[krużganki Opactwa Ojców Cystersów]

poza wydarzeniami realizowanymi w ramach Nocy Cracovia Sacra, szczególnie polecamy:

ZESPÓŁ PIEŚNI I TAŃCA „ŚLĄSK” im. Stanisława Hadyny

18 sierpnia (niedziela), g. 12.00

[Kościół pw. Matki Bożej Częstochowskiej – os. Szklane Domy 7]

KONCERT SAKRALNY z muzyką Stanisława Moniuszki

w wykonaniu solistów, chóru i orkiestry

na wszystkie wydarzenia wstęp wolny

NOWOHUCKIE CENTRUM KULTURY • INSTYTUCJA KULTURY MIASTA KRAKOWA

F.H.U. "ELMAR" s.c.

rowery

SPRZEDAŻ • SERWIS • KOMIS
CZĘŚCI I AKCESORIA ROWEROWE

31-625 Kraków, os. Piastów 60 A, paw. 3, Plac Targowy "PIAST"

tel. 12 647 13 88

www.elmar.interial.pl

elmar@interial.pl

kom. 502 730 087

www.elmar-rowery.pl

sklep@elmar-rowery.pl

Zaufaj gwiazdom, zwłaszcza tym, które Ci sprzyjają

HOROSKOP

BARAN (21 III-20 IV). Ostatnio dopisuje Ci nienaganne zdrowie i w związku z tym podejmujesz się trudnych zadań zawodowych. W rodzinie także pokażesz gdzie raki zimują. Nie przesadzaj zbytnio, słuchaj uważnie także co inni mają do powiedzenia.

BYK (21 IV-20 V). Masz fart przy załatwianiu spraw urzędowych. Dobrze też wychodzisz na tym finansowo. Sporo więc powodów do zadowolenia, a jeszcze do tego spotkanie kogoś bliskiego z przeszłości wprowadzi Cię w romantyczny nastrój.

BLIŹNIĘTA (21 V-21 VI). Jeśli chcesz, by Twoje marzenia się spełniły, nie odkładaj niczego na póź-

niej. Pilnuj swoich spraw osobiście, nie licz też na koleżeńskie wsparcie, czy też przyszłowiową manę nieba. Powodzenia.

RAK (22 VI-22 VII). Zanim pomyślisz o kolejnym zdobywaniu świata i sukcesach zawodowych, zadбай bardziej o zdrowie. Postaw na ruch na świeżym powietrzu, komputer i telewizję nie traktuj jak chleb powszedni.

LEW (23 VII-22 VIII). Nie potrafisz obojętnie przejść wobec ważnych spraw, które by dotyczyły zarówno Ciebie, jak i osób zaprzyjaźnionych. Zabierzesz więc głos w firmie, gdy będą rozgrywać się kadrowe posunięcia. Zostanie to docenione.

PANNA (23 VIII-22 IX). Nie możesz skarżyć się na brak gotówki, bo w tej materii nadal będziesz sobie dość dobrze radzić. Poprawa zdrowia, niezła kondycja fizyczna też mogą cieszyć. Korzystaj więc w pełni z uroków życia.

WAGA (23 IX-22 X). Czujesz zmęczenie nie tylko z powodu upałów. Pomyśl o zmianie środowiska i choćby krótkim wypadzie „w siną dal”. Nie odkładaj tego zamiaru na lepsze dni. Odłóż raczej na później trudne tematy.

SKORPION (23 X-21 XI). Nadal próbujesz znaleźć współpracowników do realizacji swoich ambitnych planów zawodowych. Nie będzie to łatwe, ale nie zrezygnujesz ze swoich starań, bo przecież do odważnych świat należy.

STRZELEC (22 XI-21 X). Wszystkie trudniejsze sprawy odłóż na później, bo możliwe, że powoli rozwiążą się same. Korzystaj z nadarzających się przyjem-

ności, bo takie ciekawe, towarzyskie okazje mogą się tak szybko nie powtórzyć.

KOZIOROŻEC (22 X-19 I). Nie przejmuj się każdą, drobną sprawą rodzinną. Zwolnij tempo w tych staraniach na rzecz bliskich, a pomyśl o własnym zdrowiu i przyjemnościach. W każdym razie nie rezygnuj ze spacerów i drobnych przyjemności.

WODNIK (20 I-18 II). Nie zwalniasz tempa i w kwestiach towarzyskich, osobistych, skrupulatnie realizujesz swoje plany. Bądź ostrożny w swojej „zaborczości”, dyplomatycznie, od czasu do czasu, zasięgaj też rady innych.

RYBY (19 II-20 III). Wiele czasu poświęcisz teraz rodzinie, wszystkie inne sprawy potraktujesz drugoplanowo. Pomożesz swoim bliskim w rozwikłaniu niejednego problemu. To także ważny powód do satysfakcji.

SAMANTA

Tata pyta Jasia:

– Gdzie jest twoje świadectwo?

Jasiu odpowiada:

– Koledzy ze szkoły mi ukradli i już go nie mam...

– Myślisz, że jestem na tyle głupi, żeby uwierzyć w to kłamstwo?

– Jakie kłamstwo?

– Że ty masz kolegów.

★★★

Mama i córka zmywają talerze, zaś tata i synek sprzątają mieszkanie. Nagle z kuchni dobiega odgłos tłuczonego szkła.

– Oho, mama coś rozbila – mówi tata.

– Skąd wiesz?

– Bo nikt na nikogo nie krzyczy.

★★★

Mąż z żoną są na zakupach.

Żona:

– Kochanie, patrz, jakie fajne buty znalazłam! Tylko zapomniałam portfela...

Mąż sięga po swój, żonka już się cieszy.

– Ile te buty? – pyta.

– 700 złotych.

Mąż daje jej 50 złotych i mówi:

– To weź taksówkę i leć po portfel.

★★★

Sytuacja w muzeum. Jeden z turystów głośno do siebie:

– O, jakie piękne freski!

Na to przewodnik:

– Przejdźmy dalej, to od wilgoci.

★★★

Kierownik do pracownika:

– Panie Kowalski, ja już nie mam do pana siły! Wszystko pan robi wolno – wolno pracuje, wolno mówi... Czy jest do cholery jakaś rzecz, którą robi pan szybko?

– Tak... szybko się męczę.

TARTA Z JAGODAMI

Składniki: ciasto

– 2 szklanki mąki,

3 żółtka, 125 g mar-

garyny, op. cu-

kru waniliowe-

go, 2 łyżki cukru pudru,

2 łyżeczki proszku do

pieczenia, 2 łyżki kwaśnej

śmietany, 400 g jagód, tłuszcz do

foremki; beza – 3 białka, 3 łyżki cukru pudru.

Mąkę przesiej przez sito i połącz z margaryną. Dodaj żółtka, cukier waniliowy i cukier puder. Dosyp proszek do pieczenia i 2 łyżki kwaśnej śmietany. Zagniecione ciasto rozwałkuj i wyłóż na wysmarowaną margaryną foremkę do tarty. Nakłuj widelcem spód. Formę z ciastem wstaw do piekarnika nagrzanego do 180 st. C i piecz przez 10 minut. Po wyjęciu ciasta wyłóż owoce na podpieczony spód. Białka zmiksuj, dodając cukier puder. Następnie zalej jagody gotową masą. Ustaw piec, aby przez pierwsze 10 minut grzał od spodu i z góry, a następnie przez kolejne 10 minut tylko sam spód.

§ Akta sprawy...

Nie tylko seksapil

Kiedys Eugeniusz Bodo (przebrany za kobietę) śpiewał, że „Seksapil to nasza broń kobieca”. Okazuje się, że nie tylko. Przekonało się o tym dwóch mięśniaków z Nowej Huty, wywodzących się z kibolskiej grupy jednego z krakowskich klubów. Najpierw usiłowali poderwać pewną kobietę, a gdy dostali skuteczny odpór – zamierzali się zemścić bardziej efektywnie. Nie wiedząc, że 39-latką jest była uczestniczką wojskowych misji specjalnych.

Uczestnictwo w nocnym życiu Krakowa to dla wielu sposób spędzania czasu i odreagowywania. Wszystko dobrze, gdy dzieje się to w określonych zwyczajem i prawem granicach. Niestety, lejący się alkohol, a w wielu przypadkach narkotyki, potrafią zakłócić percepcję i utrudnić podejmowanie racjonalnych decyzji. Tak jak w przypadku dwóch 32-latków, którzy po meczu swojej drużyny, notabene przegranym, ruszyli w miasto, a konkretnie na Kazimierz, odwiedzając po drodze liczne lokale. Psuli przy tym zabawę innym ludziom swym chamstwem, prymitywizmem i agresją. Celowo wywoływali wszędzie awantury. I tak – pijani i nastawieni roszczeniowo do całego świata – trafili do jednego z klubów, gdzie jak zawsze tańczono salsę i miło spędzano czas.

Wśród gości, ze znajomymi, była też 39-letnia Anna T., prowadząca na co dzień firmę zajmującą się restauracją antyków. Tego wieczora zamierzała się ona hardzo dobrze bawić. Niestety, atrakcyjna, zgrabna szatynkę dostrzegł jeden z podstępnych kibol-

li. Wkroczył na parkiet i krzycząc „odbijany”, usiłował z nią zatańczyć. Usłyszał tylko asertywne ostrzeżenie, żeby przestał i odszedł. To, niestety, nie spotkało się ze zrozumieniem.

Gdy kolejna prośba, aby zszedł z parkietu nie pomogła, a w obronie kobiety stanęła dwójka jej znajomych, natychmiast na miejscu pojawił się kolega odrzuconego tancerza. Doszło do szarpaniny, i gdy dwaj mężczyźni, pozbawieni karków za to z górą wyhodowanych sterydami mięśni, uznali że czas na rozstrzygnięcia siłowe – do akcji wkroczyła Anna T. Kompletnie zaskoczyła towarzystwo. Wykonując długimi nogami kilka uderzeń, powaliła skutecznie jednego z napastników, a drugiego obezwładniła, mimo znacznej różnicy wzrostu i wagi między nią a napastnikami. Ochroniarze szybko wyprawdzili agresorów. Ci, odgrając się, zniknęli z pola widzenia.

Było już mocno po godzinie 2 w nocy, gdy pani Anna postanowiła wrócić domu. Wysłała razem ze znajomym, ale ten mieszkając w innej części Krakowa, wezwał taksówkę i odjechał. Ona postanowiła zrobić sobie krótki spacer. Wtedy na jej drodze stanęły typy z lokalu. Jeszcze bardziej pijani i agresywni. Zapewne obaj siedzieli w pobliskim ogródku i obserwowali wyjście z klubu, czekając na kobietę, która ich obezwładniła i skompromitowała w oczach gości.

39-latką zatrzymała się. Sięgnęła do torebki po mały nóż. Ostrzegła agresorów, że nie jest całkiem bezbronna. Ci jednak ruszyli w jej kierunku. Popelnili podstawowy błąd – rozeszli się na dwie strony. Pani Anna błyskawicznie skoczyła w stronę jednego z nich kopiając go w kroczę i poprawiając ciosem w krtani. Gdy drugi chwycił ją za szyję myśląc, że siła wystarczy, nagle zobaczył na wysokości twarzy ostrze noża i usłyszał pytanie – gdzie ci to wbić? Chwila zawahania z jego strony wystarczyła, aby i on także został skutecznie obezwładniony.

Obaj kibole trafili do aresztu, a w czasie przesłuchań dowiedzieli, że zadarli z niewłaściwą osobą – była panią kapitan wojskowych służb specjalnych, mającą za sobą misje w Afganistanie, Iraku i Afryce.

(mar)

u Felixa

Od 1 września
POLECAMY OBIADY~~15 zł~~ 13,50 zł *

* promocja do 30.IX.2019

● Na miejscu ● Na wynos

● Możliwe karnety miesięczne lub tygodniowe
z 10% rabatem

Urozmaicone menu - codziennie inny zestaw

os. Złotej Jesieni 15a

tel. 12 68 18 600

Kraków

SEEWERK

PODZIEMNE FABRYKI GAZÓW BOJOWYCH III RZESZY

19.08.2019 / 19.00

Slajdowisko członków Małopolskiego

Stowarzyszenia Miłośników

Historii Rawelin w ramach cyklu

PODRÓŻE Z HISTORIĄ W TLE

www.okn.edu.pl

wstęp wolny

miejsce: OKN, os. Górali 5

OSRODEK KULTURY IM. C. K. NORWIDA - INSTYTUCJA KULTURY MIASTA KRAKOWA

